

Spomin v opomin

DUSAN KALC

Cemu potrebujemo spomenike? Da ob njih razmislimo o človekovi nestanovitni, razdražljivi, zamerljivi in mascevalni naravi? Da pretehtamo vzgibe, ki sproščajo nasilje, iracionalne izbruhe nestrpnosti in slo po krvi? Da prisluhnemo naukom zgodovine, ki nam lahko pomagajo preprečiti napake iz preteklosti?

Ali pa jih rabimo za to, da ohranjamo nezaceljene rane se naprej sveže in odprte in da ob njih kujemo nova kopja za vedno nove spopade?

Naj izzvenijo ta vprašanja se tako retorično in naj bodo neposredni odgovori se tako predvidljivi in sami po sebi umevni, je problem soodvisnosti med zgodovinskim spominom in aktualnostjo izredno zapleten in dvoumen.

Prav danes, na primer, poteka obletnica enega najbolj ogabnih in pretresljivih mejnikov v zgodovini tega stoletja v naših krajih. V tržaški Rizarni so namreč redno pognali krematorijske peči za seziganje človeških bitij. Ognjeno zrela je pogotilno nesteto ljudi, ki se niso sprijaznili z idejo o novem svetovnem redu.

Rizarna je danes državni spomenik. Prav tako kot fojba na bazovski gmajni, ki bi jo mnogi radi postavili na isto raven, ceprav sta bili izhodišči, ki sta privedli do obeh tragičnih dejstev (pri cemer se ne da prezreti, da je ostalo vprašanje fojb do danes v številčnih podatkih namenoma nerazčisceno, da je lazje služilo podlim manipulacijam), povsem drugačni. Nekaj pa je le podobnega, in sicer nasilje, ki rojeva in obnavlja nasilje.

Zaradi tega bi kazalo poglobiti način razmisljanja med nami. S tesnobo ugotavljamo, da je med nami vedno več takih, ki so se našli na celah »čim slabše - tem boljše« in se jim na nek način toži po Staffierijevih in Berlusconijevih, ali celo fasicističnih casih. Seveda ne zato, ker bi se kakorkoli strinjali s fasicistično ideologijo ali s Staffierijevim in Berlusconijevim gledanjem, temveč zgolj zato, ker današnje razmere (Illy v Trstu, Brandolin v Gorici, Oljka v državi itd.) jemljejo nasi manjšini udarnost in mascevalno bojevitost, ki se je v casih odločneje izkazovala.

Mar res potrebujemo bojevitost, ali pa nam je bolj potrebna treznost in razumnost? Spomeniki bi nam morali pomagati tudi pri odgovorih na ta vprašanja.

DENVER - Kljub temu, da je svet presel v dobo globalizacije, ne obstaja en sam model, na osnovi katerega bi lahko resili nje-gove politične in gospodarske probleme. In to niti v primeru, ko gre za zmagovit model edine preživele velesile, Združenih držav Amerike. To je prvi nauk vrha osmih velikih sil v Denverju, ki je včeraj prišel do polovice in bo danes postregel s političnimi in ekonomskimi sklepi.

Včerašnje zasedanje je bilo posvečeno gospodarskim temam, osrednja pozornost pa je pripadla reformi socialne države. V osnutku ekonomske izjave je zapisano, da je treba sisteme socialne varnosti prilagoditi spremenjenim demografskim razmeram, torej staranju prebivalstva v industrijsko razvitih državah, svoje mesto pa so v dokumentu našli tudi drugi problemi, vključno z brezposelnostjo.

Ob robu denverskega vrha je tekla beseda tudi o razširitvi zveze Nato. Prodi in Dini sta na ločenih srečanjih s Clintonom in Albrightovo posredovala za Slovenijo, vendar rezultata ni bilo.

Na 2. strani

Rizarna: pred 53 leti so prižgali krematorijsko peč

TRST - Z občuteno slovesnostjo so se organizacije bivših političnih preganjancev, deportirancev in partizanov tudi letos spomnile žrtv trzask Rizarne. 22. junija '44 je namreč začela »uradno in neprekinjeno« delovati krematorijska peč, ki so jo »preizkusili« s sežigom trupel talcev, ki so jih usmrtili

na openskem streliscu. Na včerašnji slovesnosti, ki je izvenela tudi kot opomin na tovrstne strahote, pa so zbirali tudi podpise pod pozivom predsedniku Scalfaru, naj se zavzame za vrednote, ki so navdihnile boj proti nacistom in fasicizmu.

Na 3. strani

Trst: občinski svet tvega razpustitev

TRST - Deželno upravno sodišče bo sredi julija sklepalo o prizivu nekega Tržacana, ki je prepiran, da sta Lista Illy in Nord libero nezakonito zbirala podpise za predložitev kandidatnih list za tržaški občinski svet. Če bodo sodniki sprejeli njegov rekurz, obstaja možnost razveljavitve nedavnih občinskih volitev.

Utemeljitev priziva je po svoje neverjetna, se bolj neverjetno pa bi bilo, če bi ga sodišče sprejelo, saj domnevni prekršek sploh ni pogojeval volilnega izida. Če bo TAR sprejel rekurz bi moral, kot kaže, razveljaviti tudi občinske volitve prejšnjih let. Morebitna razveljavitev volitev bi nedvomno ovekovečila zmago birokracije nad vsem ostalim, nena-zadnje nad zdravo pametjo.

Na 3.strani

Horse & Pet

VSE
za konje in jahalce ter
VSE
za domače živali

TRST - Strada di Guardiella 3
Tel./Fax 040/575110

(500 m od trgovskega centra "Il Giulia")

EDIL - PORFIDI TRENTINA s.n.c.

Skladišče in urad na Proseku
(nasproti avtobusne garaže ACT)
Tel. 040/251044; faks 251145

VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRŠINE

porfirji • peščenjaki • prane cementne plošče • kamnite kocke in obloge • kamniti robniki • material za pokrivanje streh • strešne opeke iz žgane gline...

VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA

opeke • železne in lesene konstrukcije • izolacijski materiali • železne PVC cevi • ograje...

Končno tudi v Trstu
nov prodajni center
keramike in kopalniške opreme

1000 m² razstavnega prostora
takošnja dobava, neverjetne cene
UGODNOST in STIL

TRST - Strada della Rosandra 40
tel./fax 040/813719 - 813716

odprto od ponedeljka do sobote

**NOVI PEUGEOT 306
STATION WAGON**

PRIDITE GA PREIZKUSITI

ZASTOPSTVO PEUGEOT

PADOVAN & DE CARLI

Trst, ul. Flavia 47 - Tel. 040.827782

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Budin odgovarja SKP in SSK

Podpredsednik deželne sveta odgovarja na kritike v zvezi z delom in sklepi dvodolne komisije za reforme.
Stran 3

Priznanje bazovski šoli

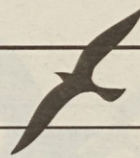
Soli Primož Trubar iz Bazovice so podelili priznanje za uspešno sodelovanje pri pokrajinskem literarnem natečaju s spisom o življenju okrog kraske mlake.
Stran 4

Žepar reagiral z nožem

Odkrili so ga, ko je skušal izmakniti denarnico iz torbice dekletu v zlatarni sredi Trsta, in je z nožem napadel pogumnega fanta, ki je priskočil na pomoč okradenki.
Stran 4

Sumljivi odpadki v Sovodnjah

Sovodnjski zupan je ukazal odstranitev odpadnega materiala, ki ga je neko podjetje iz Roviga že nekaj casa skladiščilo v hali nekdanje papirnice ob Vipavi.
Stran 7

VRH G7 / VČERAJ SO BILE V OSPREDJU EKONOMSKE TEME

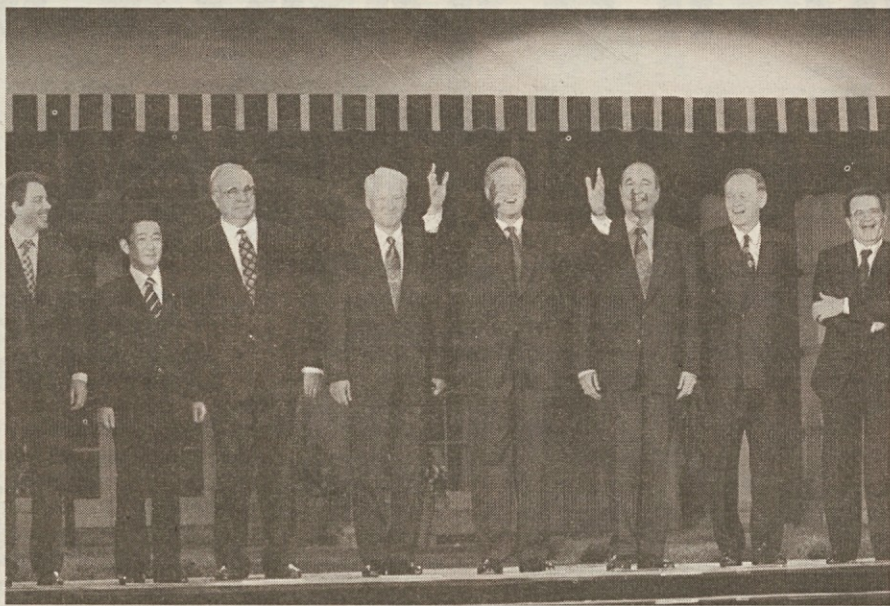
Nov welfare za nove demografske razmere

Prodi in Dini posredovala za vstop Slovenije v Nato

DENVER - Včerajšnji dan vrha sedmih industrijsko najbolj razvitih držav sveta in Rusije je bil posvečen velikim gospodarskim temam, med njimi tudi reformi socialne države in skupni evropski valuti. V zaključnem ekonomskem dokumentu, ki ga Rusija sicer ni podpisala, ker zadeva le klasično skupino G7, je zapisano, da so potrebne strukturne reforme pokojninskih in zdravstvenih sistemov, ker sicer ne bo mogoče kljubovati gospodarskim in socialnim posledicam staranja prebivalstva. V dokumentu je tudi zapisano, da članice G7 podpirajo prizadevanja Evropske unije za uvedbo skupne valute, ker bo to prispevalo k stabilnosti mednarodnega monetarnega sistema.

Spregledan pa ni niti problem brezposelnosti, ki je v nekaterih državah dosegla vznemirljivo visoke stopnje in lahko ogrozi socialni mir. Veliko bo treba še storiti tudi za izboljšanje učinkovitosti trgov in za preprečevanje globalnih finančnih kriz, je se zapisano v ekonomskem dokumentu.

Prodi, Dini in Ciampi so imeli tudi včeraj v Denverju polne roke dela, tako pri pripravi ekonomske listine kot v političnem delu vrha. Italija je namreč predlagala lestvico prioritet na mednarodni sceni, da bi lahko tako dejansko nadzorovali in vodili najbolj pereče krize. Veliko razprave je bilo posvečeno Albaniji, glede Bosne pa

Posnetek za spominski album z vrha osmih velikih sil v Denverju (Telefoto AP)

je bila pripravljena izjava (se nesprejeta) z grožnjo o prekinitvi pomoči, če ne bodo spoštovani dogovori iz Daytona.

Ob robu vrha G7 je prislo tudi do več poskusov usklajevanja stališč o vprašanju razširitve zveze Nato, potem ko sta se tako Prodi kot Chilrac na ločenih srečanjih s Clintonom zavzela, da bi poleg Poljske, Češke in Madžarske v Madridu sprejeli v zvezo tudi Slovenijo in Romunijo. »Boter« prve je bil italijanski premier, druge pa francoski predsednik, vendar vse kaže, da se je Clinton izmazal z izgovorom, da mu odločitev o večjem številu novih članic Nata onemogoča kongres, ki da hoče čim bolj omejiti stroške razširitve zveze. Podobno je bil tudi izid Dinijevega posredovanja pri ameriški kolegici Albrightovi.

Pričakovanje za znižanje cene denarja odmeva tudi v Denverju

RIM, DENVER - Novica, da je predsednik republike Scalfaro sprejel guvernerja Banke Italije Antonia Fazia, je včeraj se okrepila številna ugibanja o bližnjem znižanju cene denarja. To je bil že Faziov deseti uradni obisk na Kvirinalu, odkar je v palačo Chihi prišel Romano Prodi, vendar se doslej ni primerilo, da bi mu sledilo znižanje uradne obrestne mere. Premier Prodi je v petek v Denverju komentiral znižanje inflacije in dejal, da je v Italiji cena denarja pretirano visoka, a je tudi takoj dodal, da za ta problem ni pristojna vlada, ampak centralna banka. Včeraj, po vesti, da je sel Fazio na Kvirinal, pa je Prodi izjavil, da vlada pač čaka in da bo o znižanju cene denarja lahko sodila šele potem, ko bo do njega res prišlo. Prepričanje, da je znižanje uradne obrestne mere le stvar časa, je izrazil tudi zunanji minister Dini, ki je

dodal, da sicer razume guvernerjevo previdnost, a da bo znižanje cene denarja nujno zaradi upadanja tržnih obrestnih stopenj. Kar pa zadeva novico o sestanku guvernerja s predsednikom republike, je Dini dejal, da monetarna politika v nobenem primeru ne more biti predmet razprave sefa države z guvernerjem centralne banke.

Močan poziv k znižanju cene denarja je včeraj spet prišel tudi od industrijcev. Generalni direktor Confindustrie Cipolletta je bil zelo kritičen do Fazia, ki mu je očital, da je bil pretirano previden že v preteklosti, ko ni verjel v padec inflacije, zdaj, ko se je ta drastično znižala, pa se boji drugih nevarnosti. Če bo slo tako naprej, bodo obrestne mere ostale nesorazmerno visoke, to pa bo onemogočilo okrepitev proizvodnih dejavnosti in preprečilo gospodarsko rast.

PREČNA / GOVOR PREDSEDNIKA KUČANA

Vseslovenski partizanski tabor

Ob 55. obletnici ustanovitve enot NOB

PRECNA - "Tudi po zgodovini partizanskega upora nas prepoznavajo in spoštujejo drugi evropski narodi, ki se zavdajo, da brez zmage nad nacizmom in fašizmom ne bi bilo današnje politično demokratične in združujoče se Evrope," je v svojem govoru na vseslovenskem partizanskem taboru, ki je potekal včeraj na letališču Prečna, med drugim poudaril predsednik Slovenije Milan Kučan.

Opozoril je, da le zgodovinsko nezreli in nesamozavestni narodi ne morejo stopiti iz svoje preteklosti in z njo obremenjujejo prihodnost ter da je odgovornost za slo-

vensko državo tisto, kar omogoča in tudi zahteva enotno ravnanje.

"Če bodo vsi Evropejci sposobni stopiti iz svoje neprijazne preteklosti in delati za prihodnost, ki bo Evropo iz celine stalnih sporov, nasprotij, zgodovinskih obremenitev in poravnavanj računov, iz celine podrejanj, vojn in delitev spremenila v celino miru, sodelovanja in medsebojnega prežemanja evropskih narodov pri delu za mir, dostojanstvo in blaginjo vseh evropskih ljudi. Taksna Evropa je v najglobljem interesu tudi nas, Slovencev. Zato si želimo sodelovati v razgovoru o njej, skupaj z drugimi, da bi v ta pogovor in v njeno nastajajočo podobo vnesli svojo misel in svojo izkušnjo. Zato si želimo in moramo v evropske povezave, v EU, predvsem da bi se tam slišal naš glas in da bi mogli sami in skupaj z drugimi odločiti o evropski in svoji prihodnosti,

" je se dejal predsednik Kučan.

Tabor Prečna '97 je ZZB NOB Slovenije pripravila ob 55. obletnici ustanovitve enot narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije ter razvoja upora proti okupatorju v letu 1942. Udeležence tabora, med katerimi so bili tudi preživeli borci prvih starih partizanskih brigad Toneta Tomsica, Ivana Cankarja, Matije Gubca in Ljuba Serčerja ter drugih vojaških enot, ki so bile ustanovljene po Roski ofenzivi v letu 1942, sta pozdravila tudi gostitelj, novomeski zupan Franc Koncilja in predsednik ZZB NOB Ivan Dolnicar. V slovesnem delu pa sta sodelovali tudi slovenska vojska in policija.

Slavnostnemu delu je sledil družabni z igralskimi, glasbenimi, plesnimi in drugimi skupinami iz Dolenjske, novomesko pihalno godbo in Partizanski pevskim zborom iz Ljubljane. (STA)

SOMALIJA / NOVE POLEMIKE

Scalfaro Somalcem: odkrili bomo vso resnico

MOGADIS - Skandal o primerih nasilja italijanskih vojakov v Somaliji se siri: včeraj je v somalskem glavnem mestu nekdanji prevajalec italijanskega kontingenta Abdi Hassan srečal skupino novinarjev in povedal, da naj bi 6. marca 1993 nek major odredil bersaljerjem posilil in ubil 13-letnega otroka. O zločinu naj bi takrat obvestil polkovnika Cantoni (ki je sedaj general in je poveljeval brigadi Folgore do sklepa generalnega poveljstva, da ga nadomestijo), vendar je bila edina reakcija ta, da so somalskega prevajalca odpustili iz službe pri italijanskem kontingentu.

Vedno v Mogadišu je včeraj glasnik Združenega somalskega kongresa, torej frakcije nekdanjega predsednika Alija Mahdija Mohameda predlagal, naj Združeni narodi uvedejo mednarodno preiskavo o delovanju italijan-

skih vojakov: »O boleznih ne mora odločati sam bolnik,« je dejal v zvezi z domnevno pristranskostjo italijanskih preiskovalcev.

Predsednik republike Scalfaro pa je zaprosil podtajnika za zunanje zadeve Serrija, ki naj bi v kratkem potoval v Mogadiš, naj zagotovi Somalcem, da bodo raziskali zadevo do dna in strogo kaznovali morebitne krivce.

Obtoženi se seveda branijo: padalec Antonio Meligeni, ki so ga odpoklicali iz Albanije, je zanimal, da bi sodeloval pri posilstvu somalskega dekleta, odstavljeni gen. Cantoni pa meni, da ne gre več za obtožbo, pač pa za halucinacijo. Podtajnik ministrstva za obrambo Brutti je pozval padalce brigade Folgore, »naj stisnejo zobe«: vlada hoče odkriti vso resnico, vendar bo branila ponos brigade Folgore.

Akcija v Divjem jezeru pri Idriji se nadaljuje

IDRIJA - Vodja jamarско-reševalne službe Igor Benko je v posebni izjavi za STA povedal, da se je akcija iskanja od torka pogrešanega potapljača v Divjem jezeru tudi včeraj nadaljevala.

Benko je pojasnil, da je trenutna vidljivost zadovoljiva, in sicer 1, 5 metra, vendar pa je za potapljanje pod 20 metri vodni tok premočan. Zato so vse aktivnosti za šest ur, do vpada vode, morali prekiniti. Z iskanjem so nadaljevali po 18. uri.

Z globinskimi potopom na 70 metrov name ravajo nadaljevati tudi danes. Če bodo pogoji ugodni, se bosta švicarska potapljača, ki pomagata pri delu slovenskim kolegom in sta usposobljena za globinski potop, spustila do globine 70 metrov, je se povedal Benko.

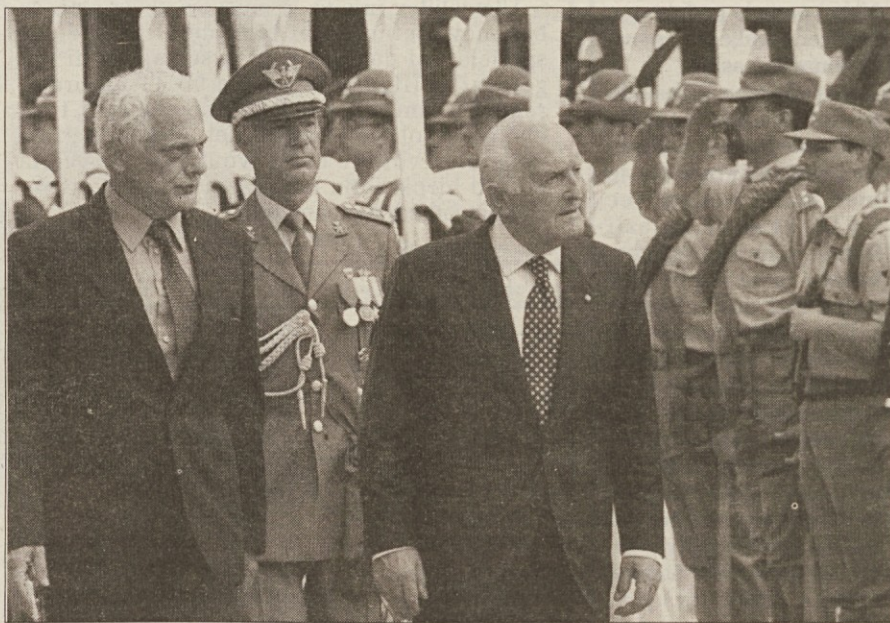
(STA)

FINANČNA STRAŽA / POZIV PREDSEDNIKA REPUBLIKE SCALFARA

»Strogost do utajevalcev«

RIM - Predsednik republike Oscar L. Scalfaro poziva vse pristojne, se posebno finančne stražnike, naj poostrijo boj proti davčnim utajam in utajevalcem. Državni poglavar, ki je na včerajšnji prireditvi ob obletnici ustanovitve finančne straže (na sliki) sregovoril po ministru za finance Vincenzu Viscu, je izrazil prepričanje, da v Italiji narašča število »prebrisancev«, ki skušajo na razne načine goljufati in prelisiciti državo in s tem škodijo predvsem poštenim občanom.

Scalfaro je vprašanje davčnih utaj ločil od prevelikega davčnega pritiska, problematiko pa je uokviril v sirše vprašanje enakosti in solidarnosti. Tudi tokrat pa je pikro ocenil zapleten davčni sistem (pred leti je rekel, da so »prijava 740« sestavili marsovci...) ter pozval državno oblast, naj pravico

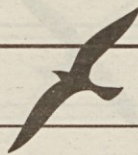

no terja davke, kot sicer določa republiška ustava.

Proslave so se - poleg predsednika republike in ministra Visca - udeležili tudi pravosodni minister Giovanni M. Flick, predsednik ustav-

nega sodišča Renato Granara ter najvišji predstavniki vojaških oblasti. Samo v preteklem letu so finančni stražniki odkrili tisoč petsto t.i. popolnih davčnih utajevalcev, ki niso prijavili dohodkov, v bistvu pa so

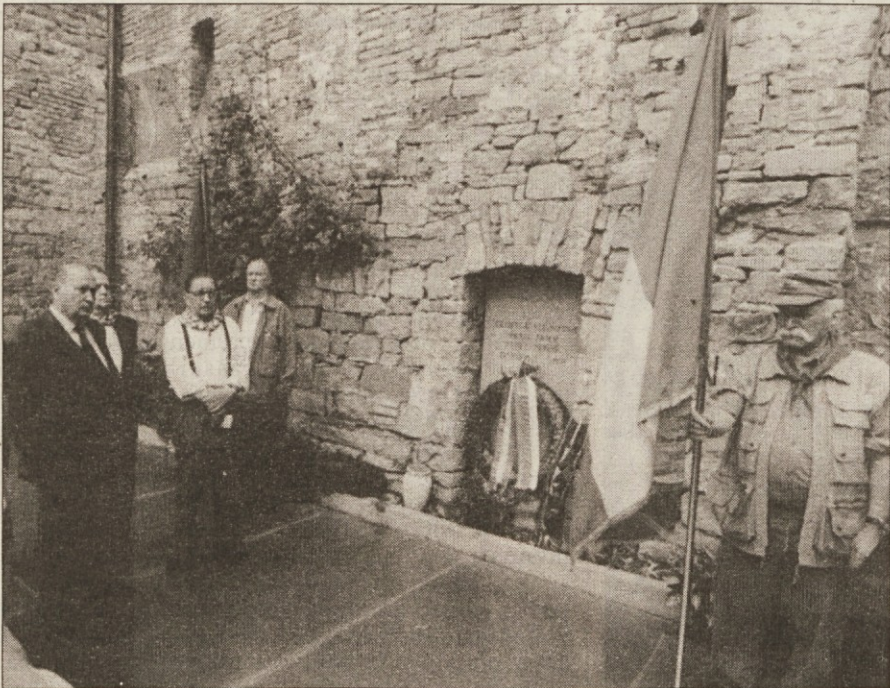
zaslužili mastne milijone, ce ze ne milijarde. Zaplenili so premoženja v vrednosti tisoč stirosto milijard lir, v letu 1996 so odkrili in zaplenili 380 kilogramov heroina ter več kot 23 ton marihuane in hasisa.

RIŽARNA / ŽALOSTNA OBLETNICA

Poklon žrtvam in opomin vsem

Pred 53 leti so začeli redno sežigati ljudi

Na današnji dan pred 53-imi leti je v tržaski Rižarni začela delovati krematorijska pec: kot vsako leto so se na pobudo organizacij bivših političnih deportirancev, preganjancev in partizanov spomnili žalostne obletnice. Pred spomenik umrlim v zloglasnem nacističnem taborišču so včeraj položili vence, s tem pa so se zeleli oddolžiti spominu tudi vseh ostalih žrtev druge svetovne vojne (foto KROMA).

Kot so poudarili na včerajšnji dopoldanski slovesnosti v Rižarni, ki je po dolgotrajni zavzemamnjih le bila priznana za spomenik vsedravnega »statusa«, zeli biti tradicionalno obeleženje tragičnega 22. junija ob spominu na žrtve predvsem opomin vsem, da bi se takšno divjanje nikoli več

ne ponovilo. V tržaskem uničevalnem taborišču so usmrtili približno pet tisoč oseb, med njimi so bili politični nasprotniki nacističnega in fašističnega režima in pa ljudje, ki zaradi verske ali narodnostne pripadnosti niso sodili med »izbrance«, ki so imeli pravico do življenja. Rižarna pa je bila tudi »prehodna postaja« za vse, ki so jih poslali v druga uničevalna taborišča.

Letošnja slovesnost na notranjem dvorišču pa je bila obenem priložnost za zbiranje podpisov pod poziv, ki ga pobudniki nameravajo poslati predsedniku italijanske države. Scalfara bodo tako pozvali, naj se tvorno zavzame, da bi vrednote, v imenu katerih je bilo ob življenje tudi pet tisoč žrtev Rižarne, globje prodrle v splošno zavest.

OBČINA TRST / RAZSODBA 18. JULIJA

Priziv na TAR: ali bo res zmagala toga birokracija?

Priziv je vložil tržaški privrženec hrvaškega vodje Tudjmana

Dezelno upravno sodišče (TAR) bo 18. julija sklopalo o prizivu 64-letnega občana Gracca Mauritia, ki je prepričan, da sta Lista Illy in Nord libero nezakonito zbirala podpise za predložitev kandidatnih list za občinski svet. Če bodo upravni sodniki sprejeli njegov rekurz, obstaja možnost razveljavitve nedavnih občinskih volitev.

Utemeljitev priziva je po svoje neverjetna, se bolj neverjetno pa bi bilo, če bi ga upravno sodišče sprejelo. Mauriti namreč pravi, da sta podpise za omenjeni listi overovala občinska funkcionarja, ki za to opravilo nista imela zakonskih pooblastil oziroma ustreznega službenega staleža. Če bi TAR sprejel rekurz bi moral, kot kaže, razveljaviti tudi občinske volitve prejšnjih let, za katere so zbirali podpise uslužbenci z istim delovnim staležem kot funkcionarja, ki sta overovala Illyjevo listo in Nord libero. Morebitna razveljavitev volitev bi nedvomno oveko-vecila zmago birokracije nad vsem ostalim, začensi z zdravo pametjo.

Za kroniko naj dodamo, da je Muriti (bivši liberalec in član ezulskega združenja Venezia Giulia-Dalmazia) svojcas v repentabski občini »sponsoriziral« neko volilno listo, ki se je sklicevala na Hrvaško in na njenega predsednika Franja Tudjmana. Lista je na volitvah dobila 2 (dva) glasova.

Iz dekadence do simbola modernega mesta

Tisto, kar je bilo se včeraj pozabljen, ob mejo stisnjeno in nazadnjaško mesto, postaja danes vzor modernega srednjeevropskega središča. Čeprav se še najde kdo (na žalost celo predstavnik levosredinske vlade), ki zaide na ta konec in se izkaže z oguljenimi frazami tipa »to mesto, ki je tako drago srcu vseh Italijanov«, je Trst začel počasi prebijati zid nevedenja o sebi. Padec železne zaves je pomagal k spoznanju, da na oni strani meje ni volkov, ampak čisto prijazna zelena deželica, to pa je pomagalo predvsem Trstu, da se je začel iz zadnje utrdbe spreminjati v prvo postajo potovanja na vse bolj mikavni Vzhod. Za prodor tega spoznanja v italijansko in tudi evropsko javnost ima največ konkretnih zaslug župan Riccardo Illy, pa če je to komu vsek ali ne.

S promocijo Trsta je začel že v prvem mandatu, zdaj pa žanje prve sadove. S ponovno izvolitvijo si je utrdil slo-

ves enega najbolj popularnih italijanskih županov, kar spretno izkorišča za medijsko promocijo svojega mesta. V preteklih dneh je bil gost jutranje televizijske oddaje Unomattina (RAI), včeraj pa smo ga videli v ponovitvi ene najbolj oddaj postaje Canale 5 (Mediaset), ki nosi naslov Nonsolomoda. Gledalci so spoznali »mesto kave, na vzhod odprte meje in kulture, eksotično in prefinjeno hkrati, v katerem žive ljudje različnih narodnosti, kultur in veroizpovedi. Med prekrasnimi posnetki mesta je župan iz elegantnega salona občinske palače med drugim povedal, da je skoraj deset odstotkov Tržčanov slovenske narodnosti.

Nič posebnega, le resnica. Tisto, kar se nam zdi vredno poudariti, pa je, da ta resnica ne le ni več tabu, ampak da postaja ena od posebnosti in prednosti mesta, ki se iz simbola dekadence spreminja v simbol modernega. (vb)

REFORME / STALIŠČE M. BUDINA

Odgovor DSL na pomisleke SKP ter SSK

»Ne osebnim napadom«

V zvezi z delom dvodomne komisije za ustavna vprašanja nam je podpredsednik deželne sveta Milos Budin poslal naslednjo izjavo:

»Kritike SKP in SSK na račun zadržanja DSL v zvezi z vprašanjem manjšinskega volilnega zastopstva v Dvodomni komisiji me ne čudijo: gre za običajne kritike dveh strank, ki se postavljata do DSL konkurenčno. Manj razumljiv se mi zdi osebni imenski napad SSK na senatorja Bratino in name, saj mislim, da bi bila za razsodbo »skoraj popolne inertnosti« vendarle potrebna argumentirana utemeljitev. Tudi kritika je namreč zahtevna stvar in bolje je po mojem, da ni izrečena kar tako.

Kar se tiče prizadevanj DSL oziroma njenih predstavnikov, tudi slovenskih, v zvezi s prisotnostjo Slovencev v izvoljenih svetih, moram reči, da so res drugače uokvirjena, saj se ne zadovoljimo z nalcem vztrajanjem pri geslu o t.i. zajamčenem zastopstvu. Zahteva po vključitvi tega načela v Ustavo se ne zdi realistična, saj spada v Ustavo načelno določilo o zaščiti jezikovnih manjšin (cl.6), ki se potem izvaja ali bi se maralo izvajati z uzakonitvijo posameznih pravic v okviru redne zakonodaje. To velja tudi za zagotovitev možnosti (!) izvolitve pripadnikov manjšin, ki jo moramo skušati vključiti v zadevno volilno zakonodajo, razen če ne mislimo, da je treba za uresničitev te pravice omejiti druge osnovne pravice ali se odpovedati drugim svoboščinam, ki jih štiti Ustava. Mi ne mislimo tako.

Prizadevajmo si torej za realistično in za vse nas sprejemljivo rešitev v okviru redne zakonodaje. V tem smislu sta se v Dvodomni komisiji v bistvu izrekla Salvi in D'Alema, kar je gotovo pomembno. Ne moremo se vedeti, kako se bo vse končalo, ker stvar je vse prej kot lahka in enostavna, a vendar velja izkoristiti vse pozitivne znake.

Na koncu se vprašanje: ali se vam ne zdi, da gre pripisati del zaslug za naklonjena odgovorna stališča najvidnejših parlamentarcev DSL (in ne samo) tudi prepričevalnemu delu in intelektualnemu ugledu senatorja Bratine?«

NOVICE

Občni zbor Federacije združnih bank FJK

Zadružne banke v Furlaniji - Julijski krajini, ki jih je devetnajst, med njimi tri slovenske, so lani ustvarile 77 milijard lir čistega dobička, imele so 122 okenc in več kot 22 tisoč članov. Kljub neugodnim gospodarskim razmeram, je bila njihova poslovna rast zelo živahna, o čemer priča tudi podatek, da je skupno premoženje teh bank doseglo vrednost 650 milijard lir, zbrana sredstva pa so se povečala za skoraj 11 odstotkov in dosegla 6.300 milijard lir. Obracun lanskega poslovanja je na včerajšnjem občnem zboru članov v Passarianu predstavil predsednik Federacije Italo Del Negro, ki je tudi poudaril, da izvira uspeh združnih bank iz njihove krajevne dimenzije, ki jih omogoča hitro prilagajanje spreminjajočemu se trgu.

Acli za priseljence iz drugih držav

Na pokrajinskem sedežu sindikata Acli so včeraj priredili tečaj za vse, ki bi se zeleli vključiti v organizacije prostovoljcev, ki pomagajo priseljencem iz drugih držav. Tečaj sta priredila Center za priseljence Acli-Caritas in italijanska sekcija komisarjata za begunce OZN. Dopoldanski del včerajšnjega seminarja so posvetili vprašanju, ki se pojavijo, ko pride v Italijo državljani tuje države in zaprosi za status begunca. Posebno pozornost so namenili zaščiti mladoletnih beguncev, ki jih ne spremljajo odrasle osebe, popoldne pa so razpravljali o italijanskem zakonskem osnutku, s katerim želijo spremeniti zakonodajo o političnih beguncih.

Umetnost na sejmu

Na pobudo tržaske občinske uprave bodo na letošnjem tržaskem vzorčnem sejmu posebno pozornost namenili tudi sodobni umetnosti. Odbornistvo za kulturo je v sodelovanju s sejemsko ustanovo pripravilo paviljon, na kateri pod naslovom Trst, barve in oblike razstavlja 47 sodobnih tržaskih umetnikov. Likovna razstava je nameščena v paviljonu H in je seveda na ogled v urah, ko je razstavišče odprto za občinstvo.

Enzo Iacchetti v Mieli

Jutri ob 20.30 bo v gledališču Miela nastopil znani televizijski komik Enzo Iacchetti. Na predstavi, katere izkupicek bodo dali v dobrodelne namene, prireja združenje Orizzonti (sodelujejo se Charta 2002, radioattività, Junior Chamber in združenje Bonawentura), bo nastopil se ansambel Witz Orchestra. Gre za pobudo oddaje »Striscia la notizia« in televizijske mreže Canale 5, zbrana sredstva pa bodo porabili za zdravljenje 17-letnega ekvadorskega dekleta.

PRI SV. ANI / POSPREMILI SO GA ŠTEVILNI PRIJATELJI IN TOVARIŠI

Zadnja pot Vladimira Kende

V lepem, sončnem opoldnevu so včeraj na pokopališču pri Sv. Ani sorodniki in številni soborci in antifasisti, prijatelji in kolegi pospremili na zadnjo pot Vladimirja Kendo, obsojenca fašističnega posebnega sodišča na 18 let zopora, partizana in novinarja.

Ob odprtem grobu je spregovoril Kendov partizanski tovaris in dolgoletni casnikarski kolega Joze Koren, ki se je spomnil tudi drugih pokojnih kolegov, Kavsa, Rauberja, Hrescaka, Bubnica in Dolgana, »zglelih borcev za narodno in socialno stvar.« Koren, ki se je od Kende poslovil tudi v imenu Združenja aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja na Trzaskem in Zveze vojnih invalidov NOB, je poudaril, da je pokojni, »med tistimi slovenskimi primorskimi profasističnimi prvoborci, ki so svojo zvestobo zaslužnjemu rodu, placal z eno najdaljših jetniskih dob kar so jih doživeli primorski antifasisti.«

Koren je tudi naglasil delež partizana Mira »v narodnoosvobodilni borbi v vrstah italijanskih brigad v sklopu narodnoosvobodilne vojske Slovenije in takratne Jugoslavije« za »dvojni cilj: za proti-

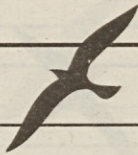

fasistično zavezništvo med slovenskim in italijanskim narodom in za dejansko osvoboditev lastnega naroda,« za kar je zastavil vse svoje fizične in umske sposobnosti, tudi v povojnem času kot casnikar pri raznih italijanskih tednikih in dnevnikih prvega povojnega casa in potem 16 let pri Primorskem dnevniku.

Nekaj občutenih misli sta ob Kendovem grobu podala se nek-

danji politični komisar partizanske brigade Garibaldi Mario Abram in Arturo Calabria za Vsedržavno združenje partizanov, ki sta naglasila Kendovo poztvovalnost in pogum, zavzetost za slovenski narod in obenem internacionalizem, antifasistično in politično angaziranost.

Vsi, ki smo poznali Vladimirja Kendo, ne bomo pozabili zgledega lika pokojneega Mira!

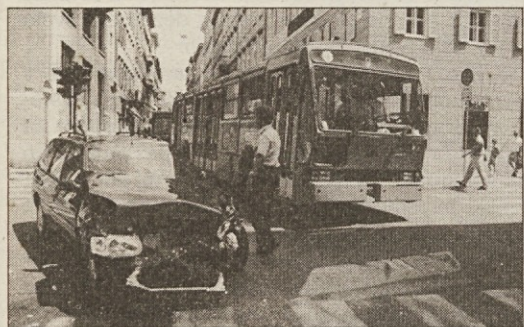

NOVICE

»Trst v modrem«

Fotografska razstava, na kateri so udeleženci morali predstaviti Trst v raznih »modrih« odtenkih, je naletelela na velik odmev. Najprej so fotografije prvega natečaja s tem naslovom razstavili v Občinski galeriji na Trgu Unità (od 19. aprila do 4. maja), nato pa se v razstavnih prostorih nakupovalnega centra Giulia (od 26. maja do 21. junija), od torka, 24. junija do petka, 11. julija pa bodo fotografije na ogled v centralnem salunu tržaške poštne palače.

Z avtomobilom v avtobus na »običajnem« križišču

Včeraj je bilo v Trstu več manjših prometnih nesreč brez hujših posledic za voznike in potnike. Najbolj »slikovita« se je pripetila kmalu po 14. uri na križišču med ulicama Mazzini in Roma, kjer so tovrstne nesreče nadvse pogoste: avtomobil vrste ford ghia je trčil v zadnji del avtobusa proge st. 10. Avtobusu je poškodovalo zadnja vrata, avtomobilu pa uničilo ves prednji del (na sliki, foto KROMA/Balbi). Voznik avtomobila, Gaetano Sibilla, bo okrevljal v 15 dneh. 25 dni pa se bo moral zdraviti Salvatore Cinquemanni, ki ga je podrl fiat 500, ko je prečkal cestnišče na Nabrezju.

FINANCARJI / MED PREGLEDOM PRI OPČINAH

Pri tihotapcih arheoloških izkopanin odkrili antične kovance in nakit

Financi strazniki z openskega poveljstva so v okviru rednih cestnih kontrol zasacili prekupčevalca antičnih predmetov, kaže pa, da so prišli na sled razpredeni organizaciji, ki se ukvarja s tihotapstvom in z nelegalnim prekupčevanjem arheoloških izkopanin.

Vest so posredovali sele včeraj, ko so zaključili preiskavo, ki se je začela 10. junija, ko so na cesti, ki pelje z Opčin proti mestu, ustavili avtomobil z italijansko registracijo, s katerim sta se pripeljala iz Slovenije italijanski državljani iz Pistoie in srbska državljanka, ki živi v Firencah. Pri skrbnem pregledu vozila so odkrili 135 kovanec od 1. stoletja pred našim stetjem do 4. stoletja po našem

stetju, ter 182 kosov nakita iz istega obdobja. Gre za predmete velikega arheološkega in zgodovinskega pomena, ki sta jih potnika avtomobila pretihotapila v Italijo mimo carinskih kontrol.

Financarji so o odkritju obvestili svoje kolege v Toskani, ki so preiskali stanovanji voznika in potnice, in tudi tu so našli veliko število arheoloških izkopanin, večinoma iz Mezopotamije in iz etruščanskih sredisc.

Kaže torej, da so prišli na sled pravi nelegalni organizaciji, tako da sta posegla tudi pristojna urada za spomeniško varstvo iz Trsta in Firenc. Srbkinjo in voznika iz Pistoje so prijaviili sodstvu zaradi tihotapstva arheoloških izkopanin.

ŠOLSTVO / LITERARNI NATEČAJ NA LICEJU DANTE

Priznanje bazovski osnovni šoli Trubar

Spis so posvetili dogajanju ob kraški mlaki

Literarni natečaj, ki ga ze tri leta zaporedoma prirejajo na pobudo ministrstva za solstvo, je letos prinesel pomembno priznanje otrokom bazovske osnovne sole Primoža Trubarja (na sliki - f. KROMA), ki se je tako pridružila nadvse uspešnim rezultatom liceja Franceta Preserna na nedavnem glasbenem tekmovanju liceja Dante Alighieri.

Tokrat je slo za vsedrjavno pobudo »Vabilo k branju«, v okviru katere so lani priredili pomembno razstavo knjig, pri kateri so sodelovale tudi slovenske šole s predstavitvijo starih knjig, kakor tudi zidovska in srbskopравoslavna skupnost, zavod za slepe Rittmayer in Ljudska knjižnica. Letos pa so razpisali literarni natečaj na temo »Nekoc je živel deček z imenom Bruno...« Tri nižje srednje in stiri osnovne šole so predstavile svoje prispevke: skupno se je natečaja udeležilo 27 razredov.

Med solami, ki so se odzvale

na povabilo, sta bili tudi osnovna šola Iga Grudna iz Nabrezine in omenjena Trubarjeva šola iz Bazovice. Otroci tretjega, četrtega in petega razreda so izbrali fantastični pristop k predlagani temi in opisali doživljanja ob kraški mlaki v različnih letnih casih. Tudi s pomočjo učiteljic so spise posameznih solarjev zlili v eno samo celoto in jo predstavili komisiji, ki jo je vodil Sergio Molesi.

Včeraj so na liceju Dante Alighieri ob prisotnosti ravnateljice Aurore Zanardi Agostini podelili priznanja: prvo nagrado za srednje šole je prejela šola G. Corsi, solo Dante pa so uradno pohvalili in ji podelili priznanje; pri osnovnih šolah je prvo nagrado prejela šola Pittoni, pohvalo in priznanje pa je v tem primeru prejela bazovska osnovna šola, ki ji je komisija priznala ne samo domiselnost, pač pa tudi izviren in svež opis kraskega sveta in narave.

POLITIKA / OBČINA IN RAJONI

»SSk dobro prestala preizkušnje v novih izvoljenih telesih«

Prvo poročilo šolske komisije Solidarnost prof. Samu Pahorju

Pokrajinski svet stranke Slovenske skupnosti je na svoji zadnji seji pod predsedstvom Jožeta Škerka obravnaval položaj manjsine v luči zadnjih dogajanj v zvezi z zahtevo po zajamcenem zastopstvu v izvoljenih telesih, od parlamenta in deželnega sveta, kot v zvezi z umeštitvijo novoizvoljenega tržaškega občinskega sveta in rajonskih sosvetov. SSK, kot je poudaril tajnik Peter Močnik, je v okviru zaveznitva levo-sredinske Oljke dobro prestala vse preizkušnje, tako da lahko pokaže javnosti določene dosežke, ki se odražajo tako v številu njenih izvoljenih predstavnikov kot v oblikovanju plodnih odnosov med slovenskimi izvoljenimi zastopniki. Na seji je tekla beseda tudi o solskih vprašanjih ter o pravici do javne rabe slovenskega jezika.

SSK - je dodal Močnik - si je veliko prizadevala za uravnovešeno porazdelitev predsedniških mest v rajonskih sosvetih, zato izraza posebno zadovoljstvo, »da je bil za predsednika vzhodnokraske konzulte izvoljen optimalni kandidat Zoran Sosič«. Če bi drugi dosledno upoštevali predloge SSK, bi ne prišlo do nekaterih spodrsrljajev pri izvolitvi predsednikov drugih konzult.

Zaradi izredne aktualnosti je bilo na dnevnem redu pokrajinskega sveta SSK tudi prvo poročilo pred kratkim ustanovljene solske komisije, ki je zadolžena za oblikovanje

strokovnih izhodisc za razreševanje temeljnih problemov slovenskega solstva v Italiji, in to v luči vzgojno-didaktičnih in upravnih vidikov. Poročilo je podala koordinatorka komisije Nadja Maganja.

Drugo pomembno vprašanje, tesno povezano z bistvenimi pravicami manjsine, izhaja iz spremenjenega zadržanja tržaskih sodnikov do priznavanja pravice pripadnikov slovenske manjsine v Italiji do uporabe materinega jezika v odnosih z javnimi oblastmi. To zadržanje je dejansko prislo do izraza v zadnjih razsodbah v skodo prof. Sama Pahorja. Pokrajinski svet SSK mu izraza polno solidarnost v doslednem boju za uveljavljanje slovenskega jezika v odnosih z oblastmi. Sedanje sklicevanje sodnih oblasti na pomanjkanje ustreznih struktur ne more biti razlog za nepriznavanje pravice, zavzemanje zanj po celotno kot protizakonito dejanje.

Sprico taksnega neločnega tolmačenja ene temeljnih ustavnih pravic pripadnikov priznane slovenske narodnostne skupnosti, manjsina sama kot takšna ne sme ostati brezbrizna, temveč mora ustrezno nastopiti.

Pokrajinski svet SSK je zato soglasno sklenil, da pošlje vsem vrhovnim organom javne uprave pisмено zahtevo, da se čimprej opremijo s tolmači in prevajalci, kot jasno določajo znane razsodbe ustavnega sodišča.

ČRNA KRONIKA / NASILJE V ZLATARNI AVALA

Ko so ga odkrili pri poskusu tatvine, je z nožem napadel fanta, ki je branil dekle

Včeraj dopoldne se je v zlatarni Avala v Ul. Roma 22 odvil poskus tatvine, ki se je sprevrgel v pravi rop, pri katerem je le za las ni izkupil mladenič, ki je priskočil na pomoč žrtvi nasilnega napada.

Bilo je kmalu po 10. uri in med številnimi kupci v omenjeni zlatarni je bilo tudi dekle, ki je nenadoma opazilo, da ji neznanec skuša izmakniti denarnico iz torbice. Zakrčala je in poklicala na pomoč, nakar je očitno ne preveč spretni tat potegnil iz žepa nož in zagrozil fantu, ki ji je priskočil na pomoč. Nasilnež ga je napadel z nožem in zamahnil proti trebuhu: na veliko srečo ga je samo oplazil in mu povzročil le manjšo prasko (v bolnišnici so ugotovili, da bo okrevljal v... enem samem dnevu, kar res ni hudo).

Takoj zatem se je ropar bliskovito pognal proti vratom in zbežal po Ul. Roma, ki je ob tisti uri bi-

la polna pešcev, vendar mu ni uspelo, da bi izginil v množici. Takoj so namreč prihitele številne izvidnice letečega oddelka kvesture in so ga v kratkem zasačile v Ul. Galatti. Policisti so ga odpeljali na kvesturo, kjer so ugotovili, da gre za 49-letnega slovenskega dr-

zavljana Serifa Nuiovskega, ki so ga seveda aretirali pod hudo obtožbo ropa v obtežilnih okoliščinah in povzročitve telesnih poškodb.

Imen oropanke in pri-sebnega, pa tudi pogumnega fanta nam niso posredovali, ve se le, da gre za mlajša Tržačana.

Predstavitev knjige Adriana Sofrija o Sarajevu

»Lo specchio di Sarajevo« (Ogledalo Sarajeva). To je naslov knjige, v kateri so zbrane reportaže Adriana Sofrija iz obleganega Sarajeva, predstavili pa so jo v petek v knjigarni Minerva.

Na srečanju, ki so ga priredili odbori »Liberi-Liberi«, sta o knjigi spregovorila casnikarja Toni Capuozzo (Mediaset) in Federico Bugno (L'Espresso), prisoten pa je bil tudi Sofrijev sin Luca. Capuozzo je knjigo ocenil zelo pozitivno, boji pa se, da ne bo delezna velike pozornosti, ker je Sofri zaprt. Bugno je povedal, da gre za zapise »samotarskega potnika«, ki je odločno obsodil tedanje stanje, zlasti na mednarodni ravni. V »ogledalo« se moramo vsi pogledati, saj se lahko zaradi nacionalizma in egoizma nekaj podobnega ponovi povsod, je Sofrijevo sporočilo.

A. G.

VRTEC V DEVINU / ZAKLJUČNA PRIREDITEV

Zgodba o sončecu

Otroci devinskega otroškega vrta so se na najlepši način poslovlili od letošnjega solskega leta. Staršem in sorodnikom so pripravili res lepo in predvsem neobičajno poslovlilno prireditev z ekološko igrico, ki sta jo napisali in poskrbeli za uprizoritev sami učiteljici Nadja Zeriali in Magda Skrk. Otroci so prikazali zgodbo o sončecu, ki se je hudo razjezilo; ker so ljudje pomazali zemljo z vsakovrstnimi smetmi in od-

padki, in se zato odločilo, da se ne bo več prikazalo, dokler ne bodo zemljani bolj ravni s svojim svetom. Zakrili so ga tako temni oblaki, naposled pa je vendarle prevladala zdrava pamet v veliko veselje igrivih otrok in prisotnih.

Otroci so zatem tudi zapeli niz slovenskih pesmi in zazeleli najstarejšim dobro pot v solo. Vsa prireditev je potekala v zelo ljubkem vzdusju, kar je stare res prijetno presenetilo.

RAZSTAVA / KD RDEČA ZVEZDA

»Kadar v nošo se oblečem«

Otvoritev jutri pri Budinovich v Saležu

Z začetkom poletja se zaprejo solske duri in zaključijo številni tečaji, ki so pestri zimski čas. Eden od teh je tečaj si-vanja narodnih nos, ki ga je dve leti zaporedoma vodila Marta Kosuta v prostorih občinske knjižnice v Saležu. Vsak konec sicer nosi v sebi kanček ginjenosti; rezultati omenjenega tečaja pa so tako lepi, da so organizatorji, mentorji in ostali sodelujoči sklenili, da jih dajo na ogled širšemu krogu ljudi, obenem pa posredujejo dovolj informacij, da bo vsak lahko od blizu spoznal slovensko narodno nošo in jo - zakaj pa ne - preko globalnega razumevanja tudi vzljubil.

V ta namen je KD Rdeča Zvezda priredilo

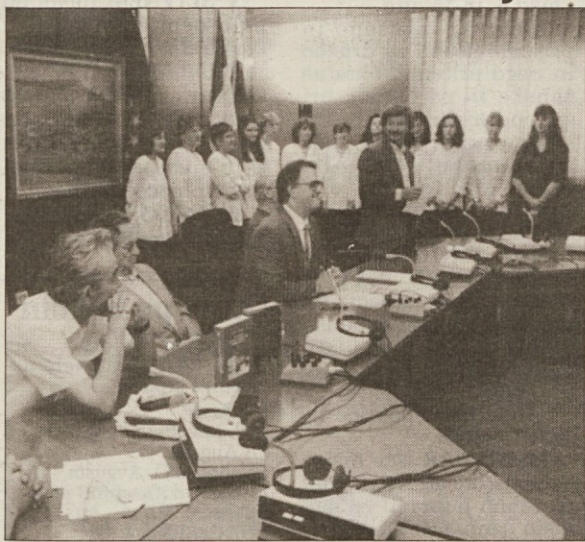

razstavo teh čudovitih in zgodovinsko pomenljivih oblek, na otvoritvi katere bosta mentorici tečaja Marta Kosuta in Silva Percić Lovrencić predsta-

vili priročnik z naslovom »Kadar v nošo se oblečem«, ki sta ga dokacali prav pred kratkim in ki obravnava slovensko primorsko narodno nošo z zgodovinskega in s tehničnega vidika. Brosura je polna dragocenih navodil glede oblačenja, likanja in stirkanja, zelo zanimiva pa so tudi izvorna imena raznih delov obleke in dodatkov. Za nazornejši prikaz dragocenih izdelkov spretnih ženskih rok je knjižica obogatena s slikami Milosa Zidarica. Vsekakor pa si bomo na razstavi, ki bo odprta vsak večer do vključno sobote, 28. junija, lahko ogledali devet ženskih in šest moških nos ter otroške obleke, sad dveletnega truda pridnih ženskih rok.

Ce se po eni strani določene dejavnosti koncujejo, se po drugi začenejo nove. Prav otvoritev razstave s predstavitvijo brosure bo priložnost, ko bo KD Rdeča Zvezda predstavilo tudi novi niz Poletnih večerov, ki so v lanskim izvedbi ob pokroviteljstvu Občine Zgonik poželi odličen uspeh. Tudi za letošnje poletje je društvo pripravilo vrsto zanimivih večernih glasbenih in kulturnih srečanj, ki jih bo orisalo prav ob tej priložnosti. Otvoritev razstave bo jutri, 23. junija, ob 20.30 v Saležu st. 32 (pri Budinovich). Razstavo in brošuro bo predstavila Breda Pahor, za glasbeno popestritev pa bo poskrbel Trobilni kvintet godbenega društva Prosek pod taktirko Marka Stok.

(mia)

DOLINA
Predstavitev knjig
o osvobodilnem boju

Predsinocnjim so tudi v Dolini predstavili knjigi Silva Grgiča in Borivoja Laha-Borisa, in sicer Zločini okupatorjevih sodelavcev v prvem in drugem delu ter Od Kobarida do Trsta. Gre za obsežni publikaciji, ki podrobno raziskujeta dobo narodnoosvobodilnega boja. Obravnavata torej dogodke iz naše zgodovinske preteklosti, a sta namenjeni današnji rabi, kot

je rekel v svoji predstavitvi Marij Čuk. Uvodom je v imenu organizatorjev, sekcije VZPI-ANPI Dolina, Mackolje, Prebeneg in KD Valentin Vodnik, pozdravil zupan občine Dolina Boris Pangerc, ki je dal pobudi tudi pokroviteljstvo. Številnemu občinstvu sta nato spregovorila avtorja sama, se pred tem pa ju je predstavil podpredsednik Društva piscev zgodovine NOB. (dam)

Danes na vrsti
zadnji TV Mozaik

Danes ob 20.55 bo na valovnih dolžinah slovenskih programov Deželnega sedeža RAI za Furlanijo Julijsko krajino na spodu deseti in zadnji TV Mozaik letošnjega ciklusa. Prvi bo na vrsti prispevek o poimenovanju miljske osnovne šole po Albinu Bubnič, sledil mu bo obisk ladje OGS Explora. Nato bo gledalcem zaigral ansambel Happy day. Reka Dragonja, biser istrske narave, bo v središču pozornosti v četrtem prispevku, oddajo pa bosta sklenili branjevki Vanka in Tonca.

Razstava ob 200-letnici
konzulstva ZDA v Trstu

V torek, 24. junija bodo na sedežu Italijansko ameriškega združenja v Ul. Roma 15 odprli razstavo »200 let konzularnih odnosov med Trstom in ZDA«. Razstava bo odprta do 12. julija, in sicer vsak dan (razen ob sobotah in nedeljah) od 10. do 12. in od 16. do 18.30.

Ob praznovanju vi-sokega življenjskega jubileja iskreno čestitamo

Vladu Švari

našemu častnemu članu in dolgoletnemu zborovodji ter mu želimo še mnogo krepkih let.

SKD Slavec
Ricmanje-Log
in združeni MePZ
Slavec-Slovenec

Danes praznuje

Milan Čuk

iz Trebč pomemben življenjski jubilej.

Ob 50-letnici mu zdravja, sreče in veselja želijo

vsi domači

Giuliano
Nadrah

KOMTUR

Svoji in sodelavci čestitamo za pomembno odlikovanje podeljeno 20. junija na Malti.

steur 4/1, Drevored XX Septembra 6, Milje - Mazzinijev drevored 1, Prosek.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Orologio 6 (na začetku Ul. Diaz) (tel. 300605), Ul. Pasteur 4/1 (tel. 911667), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 225141/225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

PROSEK (tel. 225141/225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. dell'Orologio 6 (na začetku Ul. Diaz), Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX Septembra 6, Milje - Mazzinijev drevored 1.

PROSEK (tel. 225141/225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Drevored XX Septembra 6 (tel. 371377).

Od PONEDELJKA, 23. do SOBOTE, 28. junija 1997

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Goldonijev trg 8 (tel. 634144), Ul. Revoltella 41 (tel. 947797), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Goldonijev trg 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor S. Piero 2, Zavljje - Ul. Flavia 89.

ZGONIK (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 421040).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

Danes slavita

Lidija in Nino
Baldè

50. obletnico poroke.

Se mnogo zdravja in sreče v nadaljnjem skupnem življenju jima želijo vnukinji Erika in Sara ter sin Walter z zeno Nadjo.

Lidiji in Ninu
Baldè

ob 50-letnici poroke iskreno čestitajo

družine
Sgubin in Mahnic

ČESTITKE

Jutri, 23. junija, praznuje VERONIKA Carli s Padric 10. rojstni dan. Da bi bila vedno tako pridna, zdrava in nasmejana ji želijo mama, tata in nooti, Sonja, Pepi, ter Edi in Eda.

Na svet je privekal mali JAKOB. Da bi s svojim živahnim glaskom kratkocasil tople poletne noči mamici Diani in očku Paulu, so želje tet in stricev iz Kriza in Rojana.

V lepi poletni noči je privekal na svet mali JAKOB in osrečil mamico Diano in očka Pavla. Z njimi se veselijo stric Paolo, teta Natasa in bratranca Danjel in Emil.

OBVESTILA

SKD PRIMOREC trebce prireja vaski poletni praznik danes, 22. junija, ob nogometnem igrišču v Grizi. Ob 15. uri odprtje kioskov, ob 17. uri nastop Godbe iz Domžal in od 20. do 24. ure zabava z ansambлом Status Symbol. Pijace in specialitete na zaru.

SVETOIVANSKA SKUPNOST vabi na praznovanje župnijskega zavetnika sv. Janeza Krstnika. Jutri, 23. junija, bo ob 20. uri v stari cerkvi sv. Janeza in Pelagija tradicionalna slovenska masa, nato kresovanje na stadionu 1. Maj v organizaciji SKD Slavko Skamperle. V torek, 24. junija, bo ob 18. uri slovenska masa v župnijski cerkvi.

KD ZVEZDA prireja v Podlonjerju danes, 22. junija, SVETOIVANSKI PRAZNIK. Ob prijetni glasbi bodo delovali dobro založeni kioski. Ob 18.30 nastop folklorne skupine Stu ledi.

KD F. PRESEREN iz Boljunca priredi v okviru vaske sagre danes, 22. t. m., lov na zaklad za odrasle. Za informacije in vpisovanje tel. na št. 228266 vsak dan od 19. do 20. ure.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi na otvoritev razstave Maria Magajne »20 let delovanja skofa Bellomija med nami ter motivi iz doline Glinsce«. O delu Marija Magajne bo spregovoril g. Dušan Jakomin. Razstavo bomo otvorili ob priliki vaskega patrona Sv. Janeza Krstnika danes, 22. junija, ob 11.00. Razstava bo odprta v nedeljo popoldan, od 16. do 19. ure, med tednom vsak dan od 17. do 18.30 in nedeljo 29. od 10. do 12. ure.

SKD GRAD vabi na ogled razstave o RODBINI KREVATIN - BENECA-NOVE, BANE 1795 - 1997. Urnik razstave: od ponedeljka, 23. do petka, 27. junija od 18. do 20. ure, sobota 28. od 17. do 20. ure, nedelja, 29. junija od 16. do 20. ure. Toplo vabljeni!

ODBOR OPENSKE SRENJE - JUS sklicuje redni občni zbor jutri, 23. junija ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opcinah z namenom, da uredimo podatke o nasledstvu posameznih članov z nadomestnim potrdilom notarskega akta. Toplo vabljeni vsi člani!

KD SLOVAN - KRESOVANJE 97 - Padrice (Zadzakal), jutri, 23. junija ob 20.30 nagrajevanje najlepšega venčka (venček mora biti sestavljen iz poljskega cvetja in obesen na k'luonjo dan pred sv. Ivanom), nastop plesne skupine Jazz in MPZ Slovan, fotografska razstava »Lanski venčki na Padricah«, prizig kresa in družabnost. Ob 21.30 »Lov na carovnice« po vasi. Sledi nagrajevanje skupine, ki bo ujela največ carovnic.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA obvešča, da bo od jutri, 23. junija do 5. septembra odprta s poletnim urnikom in sicer od ponedeljka do petka, od 8. do 16. ure. Od 28. julija do 14. avgusta bo zaprta zaradi letnega dopusta.

SKD VIGRED vabi jutri, 23. junija ob 20.30 na sempojski kal na kresovanje.

SD KONTOVEL vabi sportnike, clane in simpatizerje na tradicionalno »RIBADO«, ki bo na igrišču Kontovela v torek, 24. junija, s pricetkom ob 20.30. Sodeluje Godbeno društvo Prosek.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV iz Trsta vabi clane in se zlasti udelezence lanskega poletnega pevskega seminarja, da se udeležijo pevskih vaj, ki bodo v torek, 24. t. m., ob 20.30 v Finzgarejvem domu na Opcinah. Vadili bomo III. Malicevo maso, ki jo bo združeni zbor izvajal na Ciril-Metodijskem slavju, ki bo 13. junija na Vejni.

ZUPNIJA SV. JANEZA KRSTNIKA v Boljuncu vabi na slovesno somasevanje ob priliki farnega zavetnika v torek, 24. junija, ob 20. uri. Somasevanje bo vodil g. skof Evgen Ravignani. Po sveti masi se bomo srečali z gospodom skofofom v prostorih Mladinskega doma Boljunec.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE (ul. Donizetti, 3) obvešča, da so na razpolago informacije o raznih pobudah za preživetje poletnih pociitnic za mlade in studente: POLETNI TEDNI V TAIZEJU, v Franciji, POLETNI TABOR V IZOLI, razne DUHOVNE VAJE ZA STUDENTE, DRAGA MLADIH na temo »Prihodnja postaja: Evropa!«, na Opcinah, POTOVANJA za studente (Irska, Skotska, Skandinavija, južna Italija in Sicilija, Ceska in Slovaska, Grčija, Turcija, Egipt, ZDA, ki jih ponuja Studentska organizacija univerze v Ljubljani. Za vse informacije: tel. št. 370846 - od pon. do pet. od 9. do 17. ure.

FOTOKROZEK TRST 80 vabi clane, da se udeležijo razstave v sklopu vsedrjavne zveze društev FIAF. Za deželo F-JK si je prevzelo organizacijo društvo »Lo Scambio« iz Krmina. Letosnja tema je »Zob casa« (I segni del tempo). Vsak član lahko predstavi največ 4 slike na obicajni podlagi. Slike so lahko barvne ali črno-bele. Rok za predstavitev slika zapade 5. septembra.

DRUSTVI SKL IN ORL obveščata, da bo ponovno izhajalo glasilo »Strup«. Za informacije Peter, 413036.

Dne 20. junija se je za vedno pridružila svojim ljubljanim sinovoma Ediju in Oresteju naša draga

Marija Crismani
vd. Micheli

Pogreb bo v torek, 24. ob 12. uri iz mrtvašnice v ul. Costalunga v gropajsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo in se je z ljubeznijo in hvaležnostjo spominjajo snahi Vera in Silva, sestra Tončka, vnuki Irenka, Orietta in Milan z družinami ter ostalo sorodstvo

Gropada, 22. junija 1997

Ciao nona Marija

David, Beatrice in
Florjan

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

Karla Grizoniča

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so mu bili ob strani do zadnjega.

Posebna zahvala naj gre gospodoma župnikoma Voncina Francu in g. Angelu Kosmaču, pevkam cerkvenega zbora Boljunec ter vsem sorodnikom in prijateljem.

SVOJCI

Krmenka, 22. junija 1997

ZAHVALA

Ob izgubi nase drage

Ade Čuk
vd. Verša

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njen spomin.

Posebna zahvala dr. Cvetu Ukmarju, dr. Marjanu Nabergoju in vsakini Albinu za dragoceno pomoč.

SVOJCI

Prosek, 22. junija 1997

22. 6. 1993 22. 6. 1997

Glavko Turk

Z nami zivis.

Tvoji dragi

Trst, 22. junija 1997

23. 6. 1989 23. 6. 1997

Ljubo Grilanc

Dolgo te že ni več med nami, a spomin nate živi se vedno v naših srcih.

Margherita, Ivo in
Marina

KD RDEČA ZVEZDA
vabi na srečanje pri Budinovihi - Salez 32
jutri, 23. junija 1997, ob 20.30
odprtje **RAZSTAVE NOS,**
ki so jih izdelale udeleženke tecaja pod mentorstvom
Marte Kosuta.
Predstavitev priročnika
»**KADAR V NOSO SE OBLEČEM**«
ki sta ga sestavili Marta Kosuta in Silva Percić-Lovrencić,
s fotografijami pa ga je opremil Milos Zidarić,
predstavitev prireditev drugega niza
POLETNIH VECEROV V ZGONISKI OBCINI
nastopa:
TROBILNI KVINTET Godbenega društva Prosek.

SKD FRANCE PREŠEREN
FANTOVSKA IN DEKLISKA IZ BOLJUNCA
prirejajo
Šagro na jami
Danes, 22. t. m., ob 9.30 LOV NA ZAKLAD za odrasle - zbirališče na Jami; ob 18. uri kulturni program in nagrajevanje udeležencev ex-tempore in lova na zaklad, ob 20.30 ples s skupino Happy day.
Jutri, 23. t. m., ob 20.30 ples s skupino Peter Lovsin in Krizarji.
Toplo vabljeni!

Športno združenje GAJA
organizira od 27. junija do 6. julija
na športnem objektu na Padričah
»ŠPORT IN ZABAVO«
s turnirjem v odbojki in malem nogometu
Večere bodo popestrili ansambli Happy Day, Status Symbol, Free Way, Cuba libre, Expanader in Aleksandra e il quartetto Edera.

TRIMOTOR KLUB
Sobota, 28. junija - **PAZNIK MOTOCIKLISTA**
Nedelja, 29. junija - **MOTOCIKLISTIČNI ZBOR**
Na Jami v Boljuncu

IDRA **PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO**
- vse za vodovodno inštalaterstvo, ogrevanje, sanitarije
- peči, radiatorji in boilerji
- klimatske naprave
- kopalniško pohištvo in oprema
- hidromasažne kadi
- tuši in armature
- talne in stenske keramične ploščice, porcelanosti gres
- sanitarije in kopalniški dodatki za nepokretne osebe
T R S T - Ul. Valmaura 8 - Ratto della Pileria 39
Tel. 040/826084 - Fax: 040/826085
► *Lastno notranje parkirišče*
ODPRTO od ponedeljka do petka 8-12 ter 13-18 ob sobotah 8-12

ALI SO TVOJI SOSEDE ZELO GLASNI?
SI ZNAŠ ZAGOTOVITI MIREN POČITEK?
Z UPORABO POSEBNIH MATERIALOV LAHKO IZOLIRAŠ STENE IN SE ZAVARUJEŠ PRED HRUPOM IZ SOSEDNIH STANOVANJ
PLUTA - STEKLENA VOLNA - MAVCNE KARTONSKE OBLOGE - POLISTIROL - POLIURETAN - KLOBUCEVINA - MELAMINSKA SMOLA - SVINEC so nekateri izolacijski materiali, ki jih lahko uporabis.
TELEFONIRAJ TAKOJ! SKUPAJ BOMO REŠILI TVOJE PROBLEME
Poleg tega imamo na zalogi velik izbor
ZAROV - TALNIH OBLOG - VODNJAKOV - MIZ - VAZ - PECI - KAMINOV - VRTNE OPREME
Marsich Prefabbricati
TRST - Tel. 040-910806
Urniki: 7.30 - 12.00 in 13.00 - 18.00;
OB SOBOTAH ZAPRTO

KD SLAVKO ŠKAMPERLE
Vrdelska cesta 7
vabi k podoživljanju
ČARA KRESNE NOČI
V ponedeljek, 23. t. m.,
bo na Sadiu 1. Maj
ob 20.45 odprtje razstave fotografij Maria Magajne
ob 21.15 dobrodelni nastop vokalne skupine Musica noster amor za združenje Starsi skupaj
ob 22.00 prizig kresa ob zvokih Godbe na pihala iz Ricmanj

ŠPORTNO REKREACIJSKO DRUŠTVO VAŠKA SKUPNOST PRAPROT
prireja
23. ŠAGRO V PRAPROTU
20., 21., 22. in 23. junija 1997
Danes, ob 20.30 tekma v skrlah, ob 14. odprtje kioskov, ob 17. tekma v košnji, ob 19. igre za otroke, ob 20. ples z ansamblom Kraški kvintet.
Jutri, ob 17. odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom Adria kvintet, med plesom tekma v žaganju. V slučaju slabega vremena se praznik nadaljuje v torek.

ŠOLSKE VESTI
SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča učno osebje osnovnih sol, da 30. junija 1997 zapade rok za predložitev prošnje za dodelitev pokrajinskemu solskemu skrbništvu (v smislu 7. člena zakona št. 932 z dne 22. decembra 1973). Prošnje sprejema pokrajinsko solsko skrbništvo, ul. Cumano 2, Trst.
URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE v ul. Carducci 8, tel. 370301, redno posluje vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

KINO
ARISTON - 21.30 (na prostem) »La carica dei 101«, i. Glenn Close.
EXCELSIOR - 18.15, 20.15, 22.15 »Perversioni femminili«, i. Tilda Swinton, prepovedan mladini pod 18. letom.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.20, 20.10, 22.00 »Il pianeta verde«, r. Coline Serrau.
AMBASCIATORI - 16.30 »Il gobbo di Notre Dame«, risani film, prod. Walt Disney; 18.30, 21.30 »Il paziente inglese, i. Juliette Binoche.
NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Potere assoluto«, i. Clint Eastwood.
NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Insoliti criminali«, i. Matt Dillon, Faye Dunaway.
NAZIONALE 3 - 16.00, 18.30 »Lilli e il vagabondo«, risanka, prod. Walt Disney, 19.00, 20.30, 22.15 »Il ciclone« i. L. Pieraccioni

NAŠA POTOVANJA V JULIJU
TURČIJA SUPER 8 DNI
OD ISTANBULA DO PAMUKKALE
ZAJAMCENI ODHODI: 30. junija 7/14/21. julija. Polet ITC - polni penzion - hotel 4/5 zvezd cena 1.340.000 lir
VELIKI TOUR PO ŠPANIJI 9 DNI
ZAJAMCENA ODHODA: 13. julija in 10. avgusta. Linijski polet iz Trsta - polpenzion - hotel 3/4 zvezd cena 1.790.000 lir
LONDON 5 DNI
ODHOD 27. julija. Polet ITC, prenočišče in zajtrk - hotel 3 zvezde sup. cena 1.140.000 lir
KRETA
Polet ITC iz Trsta - Od 1. do 15. julija - Polni penzion, pišča vključena - hotel 4 zvezd. cena 1.720.000 lir
POSEBNA PONUDBA
KRIZARJENJE Z LADJO AZUR IZ BENETK
GRČIJA, TURČIJA IN GRŠKI OTOKI (8 DNI)
ODHODI: 5. 12. 19. julija - Namestitev v 2-posteljni notr. kabini s TWC cena 1.480.000 lir + pristojbine + VPISNINE

KD VALENTIN VODNIK - Dolina
Trstjski glasbeni večeri
KONCERT
PIHALNEGA ORKESTRA BREG
in gojencev godbeniške sole
v Dolini, na Proseku in Nabrezini
v četrtek, 26. junija '97, ob 20.30 na K'luzi
V galeriji Torkla se nadaljuje razstava fotografij o Majenci Maria Magajne.

S.D. Primorec iz Trebeč
se zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k uspehu sagre in turnirja v malem nogometu za III. Trofejo gostilne-pizzerie Veto.
Odbor

DRUŠTVO SLOVENSKE IZBOBRAZENECV
vabi ob sklepu letosnje sezone na kulturno in družabno srečanje.
Predstavili bodo zbornik
NAS GLAS PRI VAS DOMA
in zgošcenko
GLASOVI ZA SPOMIN
ki ju je izdal Radijski oder ob svoji petdesetletnici.
Peterlinova dvorana, Donizettijeva 3,
jutri, 23. junija, ob 20.30

ZARADI neprikladnosti sprecificni vrtni površini prodam novi električni kosilni aparat znamke Ns Mc Culloch (450 wattov) rabljen samo enkrat. Po želji prodam tudi 40 m dolg kabelj. Ključni zgodaj zjutraj ali pa pozno zvečer na st. 327091.
PRODAM Opel Corsa GLS 1.2, novi model '93 v odličnem stanju. Tel. ob uri kosila oz. zvečer na st. 421412.
VSAKO SOBOTO vas lahko letalo odpelje na Elafitske otoke pri Dubrovniku, kjer boste preziveli vaš rajski teden. Blaga klima, peščene plaže, čudovite sprehajalne poti in predvsem ljudje, dajejo osnovo za lepe počitnice na otokih. Cene zelo ugodne! Pohitite. Gec tours - Skofije, tel. 003866549588.
FIAT 126 PERSONAL 1980 opravljen tehnični pregled prodam. Tel. 214744.
GORENJSKA - V privatnem penzionu z lastnim bazenom, teniskim igriščem odstopim rezervacijo v juliju. Tel. 214744.
PODARIM malo crno muco. Tel. 200079.
POHISTVO KORSIC, ul. S. Cilino, 38 - Trst. Raznovrstno pohištvo po zelo ugodni ceni.
PODJETJE ZAPOSILI gospe za delovno mesto prodajalke. Delavni urnik 8.30-12.30 ter 16.00-19.30. Pismene ponudbe poslati na Primorski dnevnik, ul. Montecchi 3,

34137 - Trst, pod sifro »rada prodajam«.
PRODAJAM nove strešnike po polovici ceni. Tel. ob večernih urah na st. 040/299577.
PRODAJAM harmoniko Victoria, 120 basov, »bassi sciolti« po polovici ceni. Tel. ob večernih urah na st. - 040/299577.
NE VES KAM z družabnimi igrami (domino, puzzle, lego kocke, zoge itd.)? Daruj jih SK-LADU MITJA CUK! Dobroslo bodo otrokom v poletnih centrih. Općine - Narodna 126 - tel. 212289 - med 8. in 15. uro.
ISCEMO izkušeno in prijazno gospe za družbo in nego priletne, okretne ženske in za pomoč pri gospodinjstvih delih. Pismene ponudbe poslati na Primorski dnevnik, ulica Montecchi, 6 - 34137 Trst pod sifro »Prijazna gospa«.
NA TRODNEVNEM TABORJENJU RMV je nekdo izmed taborec tik pred odhodom pomotoma pospravil tudi mojo plavo majico z napisom Rod modrega vala. Kdor jo ima me lahko pokliče na tel. št. 225083.
MLAD PAR isče hišico z dvoriščem ali vrtom, tudi potrebno popravil za najvisjo ceno 150 milijonov lir. Tel. 040/421106 ali 040/226900 ob uri kosila.
HISICA na Krasu priključena, 60 kv.m, 60 kv.m kleti, 700 kv.m terena, možna razširitev 60 + 60 kv.m Lavrova.
HISA na Krasu, 140 kv.m, 140 kv.m kleti, možna razširitev 60 + 60 kv.m, 3000 m terena, 500 milijonov lir. Tel. 229121.

Sklad »Mitja Cuk«
vabi na
KRES
jutri, 23. junija
od 20. ure dalje na Oopenski »PIKLC« - nasproti strelisca.
Kresovali bomo s pomočjo slovenskih zamejskih skavtov ob petju, igri, prigrizku in zabavi.

MePZ Visava - Ferlugi in SKD Grad - Bani, se zahvaljujeta ženskemu in moskemu pevskeemu zboru Igo Gruden in zborovodji Bojani Kralj za uspešen koncert in prelep družabni prijateljski večer.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svava, Trnovca 14. Zaprto ob torkih in sredah. Tel. 200898.
OSMICO je odprl Stanko Gruden iz Samatorce. Vabljeni na pristno kapljico in domac prsut.
IGOR in DARIA sta odprla osmico v Zgoniku št. 4. Tocita belo in crno vino ter nudita domac prigrizek.
OSMICA KOSMINA, Brje pri Komnu, je odprta do 29. junija 1997.
OSMICA je odprta v Dolini št. 233.
OSMICO v Bazovici sta odprla Boris in Nada.
OSMICO sta odprla Olga in Ladi Rebula v Repnici št. 2.
V SLIVNEM imata odprto osmico Andrej in Ivo Kralj.
PRI MISKOTU na Opcinah, ulica Peonie 3, smo znova odprli osmico. Prijazno vabljeni stari in novi prijatelji, ljubitelji domaće kapljice.
OSMICO je odprl Grig Igor, Padrice 193.

Kam po bencin
Danes bodo na Trzaskem obratovale naslednje crpalke:
AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrezje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopališča)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)
TAMOIL
Ul. Giulia 2 (pri ljudskem vrtu)
Drevored D'Annunzio 73
Riva T. Gulli 8
SHELL
Drevored Campi Elisi 1/1
Miramarski drev. 37
Q8
SESLJAN - drž.c. 202 (km 27)
ESSO
Trg Libertà 10/1
Ul.C. Battisti 6 (Milje).
IP
Ul. F. Severo 2
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baiaconti 2
Miramarski drev. 213
ERG
Nabrezje N. Sauro 14
API
Passeggio S. Andrea
NOCNE CRPALKE (self service)
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49
NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

Loterija		21 JUNIJA 1997								
BARI	55	2	77	81	46					
CAGLIARI	58	50	35	41	53					
FIRENCE	81	22	39	31	8					
GENOVA	89	81	11	24	21					
MILANO	78	44	77	4	15					
NEAPELJ	88	64	47	9	5					
PALERMO	77	13	85	34	26					
RIM	16	55	31	38	4					
TURIN	79	29	7	27	9					
BENETKE	40	59	29	43	45					
ENALOTTO										
X	X	2	2	2	2	1	2	X	2	X
KVOTE										
12						85.653.000.-				
11						2.676.700.-				
10						204.400.-				

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM
Obveščamo Vas, da sprejemamo
OSMRNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE
in nasprošno vsa obvestila v uredništvu Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu 040/7796333
Z URNIKOM:
od ponedeljka do sobote od **10. do 15. ure**

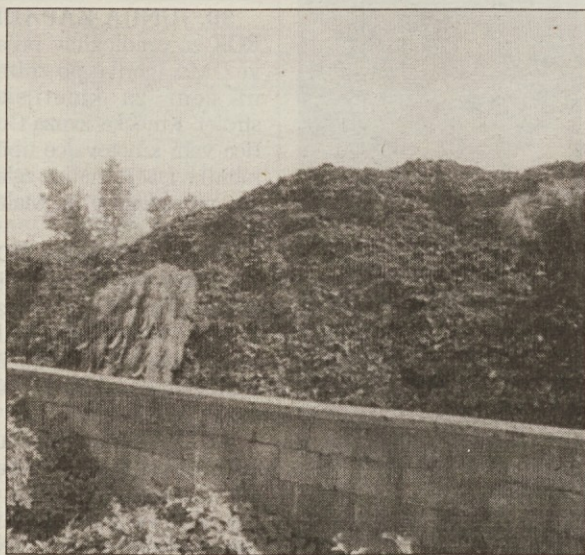
SOVODNJE / V DELU HALE BIVŠE PAPIRNICICE OB VIPAVI

Sumljivo skladiščenje odpadnega materiala

Župan je podjetju iz Roviga ukazal, naj odstrani odpadke

Kaj je to: nova gospodarska dejavnost ali tempirana ekološka bomba? Stevilni Sovodenci si zaskrbljeno postavljajo to vprašanje, ko že poldrugi mesec gledajo, kako onkraj zidu dela nekdanje papirnice ob Vipavi (Malnisce 12) rastejo kupi odpadnega materiala, ki ga tam kopici neka firma iz Veneta. Sprašujejo se, ali gre res za začetek nove predelovalne dejavnosti (podjetje pravi, da so to nekovinski odpadni deli avtomobilov - plastika, guma, skaj itd. - iz katerih naj bi pridobivali izolirne panoje) ali pa za primer ekološkega kriminala po že znanem in v drugih krajih večkrat izrabljenem sistemu: podjetje najame opuščeno halo, jo napolni z odpadki, včasih tudi strupenimi, nato pa izgine z dobičkom, odpadke in stroške za sanacijo pa prepusti javni upravi.

Kaj se torej resnično dogaja v Sovodnjah? Odgovor smo poiskali na Občini, kjer so prav tako zaskrbljeni. Zupan Petejan je v petek podpisal odlok, ki prepoveduje nadaljnje skladiščenje odpadnega materiala in veleva podjetju, naj v roku 15 dni odstrani vse, kar so že tja nanесли. Občina, ki glede odpiranja tovrstnih dejavnosti nima neposrednih pristojnosti

"Gora" odpadkov se dviga izza zidka papirnice

(pristojna je Pokrajina), je odlok lahko utemeljila z zaščito javne varnosti in to sele potem ko so Zdravstveno podjetje in gasilci, ki so posegli na njeno zahtevo, ugotovili, da skladiščenje ni v skladu z varnostnimi predpisi.

Vse se je začelo 24. marca, ko so na Občini prejeli v vednost dopis (namenjen Pokrajini), v katerem je upraviteljica podjetja Ecological Service iz Roviga Paola Passello v smislu DL 6/9/96 st. 462 cl. 2 sporočala, da bodo v nekdanji papirnici začeli s skladiščenjem in predelovanjem odpadnega avtomobilskega materiala ime-

novanega "fluff". Podjetje je izkoristilo predpise, ki so se dopuščali začetek dejavnosti enostavno s sporočilom Pokrajini. Slednja bi v primeru nepravilnosti lahko dejavnost ustavila v roku 60 dni (pokrajinski tehniki tega očitno niso naredili), v nasprotnem primeru pa se dejavnost lahko nadaljuje.

Na Občini so že naslednji dan pisali podjetju, Zdravstveni ustanovi in Pokrajini z zahtevo po pojasnilih in kontroli. Ukrepala je le Zdravstvena ustanova, ki je 28. maja poslala Občini zaskrbljujoče poročilo o pregledu. Halo so glede na njene

dimenzije našli prenasaceno z odpadki, velike količine katerih so se kopičile tudi na odprtem. Ugotovili so tudi prisotnost drugačnega, papirnatega in plastičnega materiala (najbrž od ločenega zbiranja odpadkov), odsotnost protipožarnih sistemov in da hala ni primerna za skladiščenje, sploh pa ne za predelavo tega materiala. Zato so zahtevali poseg Pokrajine, ker stanje v hali ne odgovarja dokumentaciji, ki jo je nudilo podjetje, in gasilcev glede protipožarne varnosti.

Pokrajina se uradno še vedno ni premaknila, gasilci pa so 11. junija ugotovili, da resnično ni protipožarnih sistemov in da podjetje niti ni zaprosilo za dovoljenje v zvezi s protipožarnimi predpisi. Na Občini so ta odgovor prejeli 13. junija. To je zupanu omogočilo, da je po dodatnem posvetovanju s tehnikami Zdravstvene ustanove in sklicujoč se na javno varnost izdal odlok, ki prepoveduje nadaljnje skladiščenje in veleva odstranitev materiala.

Sedaj upajo, da se bo podjetje pokorilo ukazu (lastnik je po prejemu odloka že zaprosil župana za srecanje), za vsak primer pa je Občina obvestila tudi karabinjerje, naj zagotovijo spoštovanje odloka.

SOLE / KONČNI IZIDI NA VIŠJIH ŠOLAH

Učni uspeh dijakov zavodov Cankar, Zois in sekcije ITI

V petek so objavili končne uspehe dijakov se na treh slovenskih visjih srednjih solah v Gorici. Velika večina dijakov je izdelala, vseh 56 dijakov zadnjih letnikov na treh solah pa je bilo pripuščenih k zrelostnemu izpitu. Največ dijakov, ki niso izdelali, obiskuje prve razrede, kjer je navadno selekcija nekoliko ostrejša.

POKLICNI ZAVOD ZA TRGOVSKO DEJAVNOST IVAN CANKAR

I. razred - izdelali so: Tamara Birs, Diana Brisco, Eva Kristancic, David Lukes, Tamara Maver, Mitja Miklus, Erika Murenec, Ljiljana Pelengic, Alessandra Peric, Andreja Pittoli; pet dijakov ni izdelalo.

II. razred - izdelali so: Lara Braione, Anamarija Devetak, Edit Ferletic, Matej Konic, Bojan Kovic, Erika Kozar, Sasa Lulic, Lara Paulin, Aljosa Pavšic, Ales Plesnicar, Matjaz Valentincic, Gregor Voncina.

III. razred (kvalifikacijski izpit) - izdelali so: Martina Braini (60/100), David Devetak (75), Aljosa Durnik (60), Kristjan Kofol (60), Elena Kovic (62), Tomaz Medves (65), David Musig (70), Roman Perdec (80), Jurij Plesnicar (60), Iztok Princic (70), Savina Radikon (65), Anita Zotti (60); ena dijakinja je odstopila.

IV. razred - izdelali so: Matjaz Cernic, Susan De Rocco, Davide Gergolet, Jezabel Hlede, Emanuela Juretic, Fabio Leghissa, Roberta Lutman, Marijana Marini, Barbara Menis, Manuel Sobani, Nejka Stecar; trije dijaki niso izdelali.

V. razred: vseh 23 dijakov je bilo pripuščenih k zrelostnemu izpitu.

TRGOVSKI TEHNIČNI ZAVOD - ODDELEK ZA ZUNANJO TRGOVINO IVAN CANKAR (BIVSI ZOIS)

I. razred - izdelali so: Alexis Paraschos, Mojca Paskulin, David Perkon; trije dijaki niso izdelali.

II. razred - izdelali so: Lucia Danielis, Anna Devetta, Katja Ferletic, Neva Petejan, Katja Terpin, Cristina Visintin.

III. razred - izdelali so: Danja Bagon, Tihomir Blagojevic, Lorena Blasig, Luca Boskin, Kristina Di Dio, Dimitri Ferletic, Luca Frandolic, Karin Hoban, Boris Jelen, Sasa Klanjscek, Jasmin Kocjancic, Marco Mazzon, Sarah Scherti, Katja Stekar, Barbara Ursic, Fabio Vizintin.

IV. razred - izdelali so: Alex Busan, Diego Fajt, Cristian Gorjan, Tanja Humar, Elizabeta Klede, Giuliana Pavio, Carmen Pelizzo, Erik Peteani, Erik Planiscek, Patricia Troncar, Tina Zigon; ena dijakinja ni izdelala.

V. razred: vseh 22 dijakov je bilo pripuščenih k zrelostnemu izpitu.

INDUSTRIJSKI TEHNIČNI ZAVOD GALILEO GALILEI - SLOVENSKI ODDELEK

I.H razred - izdelali so: Predrag Bodiroza, Monica Bressan, Manuel Cuzzucoli, Denis Frandoli, Filip Hlede, Manuel Makuc, Devid Miklus, Michele Petruz, Cristian Pezzulich, Marko Rutar; dva dijaka nista izdelala.

II.H razred - izdelali so: Nenad Bodiroza, Luka Bresciani, Matej Ferletic, Ivan Golob, Vanja Hoban, Matej Leopoli, David Peterin, Igor Skorjanc, Vanja Sossou; en dijak ni izdelal.

III.H razred - izdelali so: Boris Budal, Manuel Devetak, Aljosa Dorni, Mark Jakin, David Kogoj Azbe, Mitja Morgut, Robi Moro, Bogdan Podversic, Andrej Rosano; en dijak ni izdelal.

IV.H razred - izdelali so: Peter Bavcon, Bostjan Bensa, Alessandro Braione, Robert Lutman, Daniel Miklus, David Mucci, Sebastjan Rijavec; dva dijaka nista izdelala.

V.H razred: vseh 11 dijakov je bilo pripuščenih k zrelostnemu izpitu.

GIORGIO ARMANI
OCCHIALIEMPORIO ARMANI
OCCHIALIVALENTINO
LES LUNETTESCalvin Klein
eyewear

VERSACE

DOLCE & GABBANA

byblos

Blumarine

FENDI®

Von Furstenberg
LUNETTESOLIVER
by VALENTINO

POLICE

★ STING ★
OCCHIALI

FLORENCE VOGUE

Jean Paul
GAULTIER

BRIKO

GENNY
AIR
TITANIUMocchiali
VOGART
OCCHIALI

GORICA

UL. MORELLI 36, tel. 0481/531308

SPOMLADANSKA
PROMOCIJAZ OGLASOM 20% POPUSTA
PRI NAKUPU SONČNIH OČAL

NOVICE

Sovodenjski občinski praznik s kotalkanjem in zabavo na Peči

V sovodenjski občini bo konec tedna občinski praznik, ki ga bodo tudi letos praznovali z vrsto kulturnih, sportnih in družabnih prireditev. Za organizacijo letos skrbi KSD Vipava s Peči. Praznik bo od petka, 27., do nedelje, 29. junija, na prireditvenem prostoru na Peči. V petek ob 20.30 bo osrednja prireditev ob občinskem prazniku z govorom župana, podeljevanjem priznanj in kulturnim sporedom. V primeru slabega vremena bo prireditev v Kulturnem domu. V soboto bo mednarodno kotalkarsko tekmovanje, na katerem bo sodelovalo več kot sto otrok 13 društev iz Italije, Slovenije in Hrvaske. V nedeljskem sporedu je nogometno srečanje veteranov in ples z Zamejskim kvintetom.

Financarji aretirali Bolgara

Financi strazniki so pri avtocestni postaji v Vilešu ustavili avto, v katerem so bili trije bolgarski državljani. Slednji so izjavili, da že več časa živijo v Italiji, za to pa niso imeli ustreznega dovoljenja. Dva so zato izgnali iz države, tretji pa je končal v zaporu. Ugotovili so namreč, da gre za osebo, ki je bila v Milanu obsojena na zaporno kazen. Imel je ponarejene dokumente, njegovo istovetnost pa so lahko ugotovili preko prstnih odtisov.

Pretep v Ul. del Santo

Policisti so včeraj ponoči posegli v Ul. del Santo zaradi pretepa med dvema moškima. Ob prihodu so našli ranjenega slovenskega državljana M. K., ki so ga pospremili v bolnišnico, da so mu s petimi sivi zasili rano. Napadalec, menda prav tako slovenski državljani, je pobeignil.

Zgorel ford escort

V Ul. Vittorio Veneto se je v petek malo pred 19. uro zaradi okvare vnel ford escort. Imena lastnika nam niso javili. Posegli so gasilci, ogenj pa je kljub temu uničil ves prednji del vozila (foto Bumbaca).

Trije ranjeni v nesrečah

Slovenska državljana Rajko in Jožica Kriznam sta bila lažje ranjena včeraj malo po 10. uri na hitri cesti pri Gradiscu. Peljala sta se proti Vilešu, ko je voznika zaneslo s ceste in se je avto prevrnil na streho. Prepeljali so ju v gorisko nato pa v sempetrsko bolnišnico, a kaže, da nista težje ranjena. Na cesti Trzič-Gradez se je malo pred 6. uro ponesrečil Fabrizio Piemonte iz Fiumicella, ki je pri kampingu Punta Spin padel z motornim kolesom.

SULI/001

Žlatarna Šuligo
Že sto let Vaša zlatarna v Gorici
 Ul. Carducci 49, Tel. 0481/33567
100 Posebne ugodnosti ob stoletnici
 Od leta 1891

NAGLUŠNOST PHILIPS

DELUJE AVTOMATIČNO BREZ STRANSKIH UČINKOV

SLUŠNI APARAT JE GLOBOKO V USESU PRIHRANI DO 30% ENERGIJE KAR POMENI DA NE POVZROČA ODMEVA, SUMOV TER SKROMNA PORABA BATERIJ.

BREZPLAČNA POJASNILA PRI NOVI DIAGNOSTIČNI CENTER PHILIPS:
 v GORICI, ulica Marconi 3 - Tel. 0481/30030 (pri Stolnici)

urnik: torek, sredo in četrtek 9.30 - 12.30

v TRSTU pri CENTRO ACUSTICO PHILIPS
 Drevored XX Settembre 46 - Tel. 040/775047
 urnik: torek, sredo in petek 9.30 - 12.30

SOVODNJE / PREJŠNJO SOBOTO

Pevski koncert treh pobratenih zborov

Mešani zbor Rupa Peč je gostoval pevce iz Vrtojbe in Dobove, s katerimi sodelujejo že 6 let

Mešani pevski zbor Rupa - Peč je prejšnjo soboto v sovodenjskem Kulturnem domu priredil koncert skupaj z dvema pobratenima zboroma iz Slovenije. Sodelovala sta mešana zbora Ciril Silic iz Vrtojbe in Fran Bogovic iz Dobove (na sliki - foto Bumbaca). Domaci pevci so s clani teh zborov navezali prijateljstvo pred šestimi leti in od tak-

rat enkrat na leto izmenicno v vsakem kraju prirejajo skupne koncerte.

Na sovodenjskem večeru so se najprej predstavili v ločenih, potem pa sklenili prijeten večer s tremi pesmimi v skupnem sestavu, vsakic pod taktirko enega od treh dirigentov (Zdravko Klanjscek, Barabara Sinigoy in Franci Kene).

REKREACIJA / OB 15-LETNICI DELOVANJA

Upokojenci - telovadci na izletu

Obiskali so Vintgar, dolino Vrta in nato čez Vršč šli v dolino Soče

Ob petnajstletnici ustanovitve telovadnega krožka pri Društvu slovenskih upokojencev za Gorisko, smo 31. maja priredili enodnevni izlet po Gorenjskem. Potovali smo po Vipavski dolini mimo Ljubljane do Dobrave. Od tam smo šli peš skozi Vintgar do Spodnjih Gorij, kjer nas je čakal avtobus. Nadaljevali smo mimo Jesenice do Dovjega, kjer smo imeli kosilo, popoldne pa skozi Mojstrano v dolino Vrta, kjer smo si ogledali slap Peričnik. Pot smo nadaljevali skozi Kranjsko goro na Vršč, od tam pa po krajšem postanku v dolino Soče, v Trento, kjer

smo si ogledali najprej Mlinarico, potem pa se korita reke pri vasi Soča. Po zadnjem, kratkem postanku v Bovcu smo se v večernih urah vrnili do-

mov. Kraji, ki smo jih obiskali so zelo lepi, ker pa smo imeli tudi srečo z vremenom je bilo vseh 23 udeležencev (na sliki) navdušenih nad izletom.

BRDA / Z DEŽELE

300 milijonov vinogradništvu

Dezelni odbornik D'Orlandi in predsednik Pokrajine Brandolin sta se v petek sestala s predstavniki Briske gorske skupnosti in občin tega območja, da bi se dogovorili o načinu uporabe 300 milijonov lir (gre za zadnji del večmilijardne investicije), ki jih je Dezela namenila v podporo vinogradništvu v Brdih. Ugotovili so potrebo po večji homogenosti prostorskega načrtovanja in vinogradniških tehnik. Nalogo izoblikovanja predlogov v tem smislu so poverili ekipi izvedencev. Odbornik D'Orlandi je napovedal, da bo Dezela pripravila okvirni zakon za ta vprašanja in obljubil, da bo pri tem goriska pokrajina deležna ustreznih financiranj.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 20.10-22.20 »Il bagno turco di Hamam«. I. Alessandro Gassman.

VITTORIA 3 20.15-22.15 »Tutti giù per terra«.

CORSO 17.30-19.00-20.30-22.00 »Il corvo 2«. Vincent Perez.

OBVESTILA

30. JUNIJA ZAPADE ROK za predložitve prijave UMA (gorivo po znižani ceni za kmetijske stroje). Kmečka zveza Gorica vabi kmetovalce uporabnike UMA, naj se zgledajo na sedežu v ul. Malta 2, ali na tel. 531644.

KMEČKA ZVEZA GORICA obvešča člane, da je začela obratovati podružnica v Dobrodo - ul. Mučnikov svobode 6, vsak petek, od 8. do 10. ure.

SZ OLYMPIA vabi na 18. občni zbor, ki bo v petek, 27. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Drev. XX. septembra 85.

OBCINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU bo v poletnih mesecih odprta ob ponedeljkih in sredo od 15. do 18. ure, zaprti pa bodo od 14. julija do 8. avgusta.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL do 12. septembra posluje po poletnem urniku: vsak dan od 8. do 13. ure, ob sobotah zaprto. Knjiznica bo zaprta od 4. do 22. avgusta.

IZLETI

SPDG priredi 28. in 29. junija izlet na Monte Baldo nad Gardskim jezerom. Prevoz s lastnimi sredstvi. Prijave na sedežu do 25. t.m.

KD BRISKI GRIC priredi 29. junija avtobusni izlet k jezeru Garda. Prijave in pojasnila pri Silvanu Pittoliju (tel. 884226).

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV obvešča zainteresirane, da je samo do 15. julija rok za prijavo za zanimiv izlet na Poljsko (z avionom, namesto utrudljive vožnje z avtobusom). Informacije na sedežu društva.

PD RUPA - PEČ vabi na izlet v Umbrijo, ki bo 28., 29., 30. in 31. avgusta. Informacije pri I. Kovicu v Rupi - tel.: 882285.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine v tednu od 14. do 22. junija.

RODILI SO SE: Luca Del Nevo, Alice Rotriquenz, Deborah Gergolet, Gaia Vinnaccia, Sara Minuti, Alessandro Varotto, Giorgia Bassanese, Carmen Aprile, Anna Keber, Luca Nascitti, Giovanni De Lorenzi, Nicholas De Rose, Martina Postir, Riccardo Sant, Simone Barbiero, Gianpiero Farina, Irene Bianco, Marco Arcadu.

UMRLI SO: 65-letna gospodinja Anita Piemonti por. Grauner, 88-letna gospodinja Veneranda Bon vd. Boschi, 73-letna gospodinja Nives Bolzan por. Malfatti, 83-letna gospodinja Emma Bozic vd. Zabar, 85-letna sestra Carmen Morello, 87-letna gospodinja Francesca Strgar vd. Zigon, 90-letna upokojenka Carmen Hrovat, 70-letna gospodinja Tereza Caudek vd. Petejan, 66-letni upokojenec Gino Brengant, 46-letni delavec Roberto Zancarli, 83-letni upokojenec Angelo Locati, 82-letna gospodinja Maria Zoppis, 83-letni upokojenec Antonio Tabbone.

POROCILI SO SE: elektrotehnik Alessandro Natali in prodajalka Cinzia Mrach, policist Valter Russo in uslužbenka Paola D'Achille, trgovec Stefano Sfiligoi in uslužbenka Jlenia Siega, maresalo karabinerjev Maurizio Zelasco in uslužbenka Gabriella Antonini, geometer Stefano Morandin in uslužbenka Silvia Piculini, mestni redar Stefano Cosolo in uradnica Barbara Wolf.

OKLICI: podjetnik Ribaudo Basiglio in stvarde-sa Daria Gennaro, uslužbenec Marco Baldassi in uslužbenka Cristina Paulin, trgovec Nicola Gazzillo in natakarica Michela Markic, mehanik Mario Marchioro in gospodinja Estella Capito, trgovec Fabio Pavesi in bolničarka Lauretta Depau, uslužbenec Enrico Demartin in trgovka Daniela Tomsic, uslužbenec Paolo Tomba in komercialistka Paola Bianchi, delavec Roberto Romagnoli in frizerka Vania Bernardi, uslužbenec Sergio Scaini in brezposelna Virginia Martellani, trgovski potnik Guglielmo Jug in uslužbenka Elisa Ballini.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
 PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
 RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJIH
 M. ROJEC, Ul. I. Maja 76, tel. 882578.

POGREBI

Jutri: 10.10, Evelina Novati vd. Miniussi iz splosne bolnišnice v Starancan; 13.15, Dominik Cotič iz splosne bolnišnice na Vrh (ob 14. uri); 13.15 Giustina Figar vd. Sfiligoi iz splosne bolnišnice v Krmin.

VZPI Vrh in KD Danica izrekata iskreno sozljaje svojem pokojnega Dominika Cotica, člana krajevne sekcije VZPI in dolgoletnega pevcu v zboru KD Danica

RIELLO

ZRAČNI KLIMAZATORJI (talni in stropni)
PRENOSNI KLIMATIZATORJI
VLAŽILNIKI
ZRAČNI GRELNICI
VODNI HLADILCI
CIVILNI IN INDUSTRIJSKI KLIMATIZATORJI

AGENCIJA V GORICI
DONATO NEVIO
 Ulica Romana 2/A - Ločnik
 Gorica, tel. (0481) 390390

Jadranska banka: preteklost popotnica za prihodnost

BANČNIŠTVO

Vsebinsko dragocena in z velikim likovno grafičnim okusom oblikovana knjiga o Jadranski banki nosi letnico 1996, ki je zal zadnje izmed vrste dramaticnih let za slovensko denarništvo na naših tleh. Čeprav je izšla komaj pred kaksnim mesecem, je sla knjiga zgodovinarja Milana Pahorja Jadranska banka v Trstu (podnaslov: Blesteča in tragična zgodba največjega slovanskega denarnega zavoda v Trstu) v tisk že leto prej, torej takrat, ko se ni bilo slutiti drastičnega konca Trzaskе kreditne banke, »neposredne naslednice Jadranske banke«, kot beremo v uvodni besedi Narodne in študijske knjižnice in Slovenskega raziskovalnega instituta, ki sta izid dela omogočila. Njima gre tudi priznanje, da sta se kljub finančni stiski, ki ju pesti tako kot vse ustanove naše manjšine, odločila, da v bistvu nadomestita »preminulo« Trzasko kreditno banko, ki bi bila morala delo založiti, in tako omogočita izid tega zgodovinskega pričevanja. Preostaja se upanje, da bo čimprej zagledala luč sveta tudi že pripravljena italijanska verzija knjige, saj Jadranska banka naposled ne sodi samo v slovensko gospodarsko zgodovino, ampak je del splošne trzaskе preteklosti.

Zapisali smo, da je bilo lanske zadnje »tragično« leto v zgodovini našega denarništva, kajti z zaprtjem Trzaskе kreditne banke je praktično drugič in dokončno propadla tudi Jadranska banka, če je res, da je bila TKB njena naslednica. Govorimo seveda o poslovnih bankah, med katere ne sodijo naše današnje združne banke, ki so edine ostale v izključno slovenskih rokah. Po 91 letih od nastanka Jadranske banke (leta 1905) smo torej Slovenci v Trstu oziroma v Furlaniji - Julijski krajini ostali brez svoje poslovne banke. Ne da bi hoteli primerjati konca Jadranske

O ustanovnem občnem zboru Jadranske banke, ki je bil v nedeljo, 29. oktobra 1905, je časopis Edinost dan kasneje takole poročal:

Ustanovni občni zbor Jadranske banke v Trstu se je vršil včeraj zjutraj v dvorani »Slovanske citalnice«. Vdeležilo se je istega osebno in po pooblaščenih delničarji, kateri so zastopali 744.000 K (kron, op.ur.) delniške glavnice. Vsa delniška glavnica znaša 1.000.000 K (2500 delnic po 400K). Občni zbor je otvoril s primernim nagovorom predsednik koncesionarjev g. Gjurio Vucković, kateri je bil jednoglasno izvoljen predsednikom občnega zbora. Vlado je zastopal c.k. (cesarsko krajevi, op.ur.) namestništveni tajnik g. Volbenk vitez dr. Zencovich. Overovateljema zapisnika in skrutinateljema je imenoval g. predsednik zborovanja gg. dr. Josipa Abrama in Antona Bogdanovića. Od koncesionarjev izdelana in od ministerstva potrjena pravila so bila sprejeta jednoglasno ter se je istotako jednoglasno sklenilo, da se ustanovi delniško društvo pod imenom »Jadranska banka v Trstu«, eno in drugo na predlog predsednika in zastopnika »Ljubljanske kreditne banke« g. Ivana Hribarja, župana ljubljanskega. V upravni svet so bili nato izvoljeni gg. Anton vitez Vuković, posestnik v Trstu in državni poslanec, Ante Bogdanović, Ivan Goriup, posestnik na Opcinah, dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu, Ivan Hribar, župan ljubljanski in predsednik »Ljubljanske kreditne banke«, Tomo Kosović, brodogradnik v Trstu, dr. Radoslav Kvekić, odvetnik v Trstu in državni poslanec, Ladislav Pecanka, ravnatelj »Ljubljanske kreditne banke«, Gracijan Stepančić, trgovec v Trstu, Tomo Stipanović, ravnatelj »Banke i stedione za Primorje« na Susaku, in dr. Vrbanic, narodni zastopnik in vseučilišni profesor v Zagrebu, in sicer vsi jednoglasno. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni per acclamationem sledeči gospodje: Gjurio Vucković, trgovec v Trstu, Henrik viter Bačić, župan na Susaku in predsednik »Banke i stedione za Primorje« na Susaku, Hektor Polić, zastopnik pomorske komisijske poslovnice in agenture »Mate Polića« v Trstu, dr. Otokar Rybar, odvetnik v Trstu, in Josip Ulcakar, ravnatelj »Trzaskе posojilnice in hranilnice«. Po izvršeni izvolitvi zahvalil se je g. Ivan Hribar v imenu delničarjev koncesionarjem na njih poštvovalnem delu s pripravami za osnivanje »Jadranske banke« in posebno gg. Gjuri Vuckoviću, kakor predsedniku koncesionarjev in dr. Gustavu Gregorinu kakor referentu, na kar je predsednik zborovanja g. Gjurio Vucković s primernimi besedami zaključil zborovanje... (Citat iz knjige Jadranska banka v Trstu, str. 48)

ske in Trzaskе kreditne banke, ki sta kljub nekaterim paralelizmom vendarle različna, kot so različne okolščine njunega propada, pa je občutek grenkobe in nemočne jeze tudi danes zelo podoben tistemu, ki so ga doživljali nasi predniki leta 1927, po likvidaciji Jadranske banke.

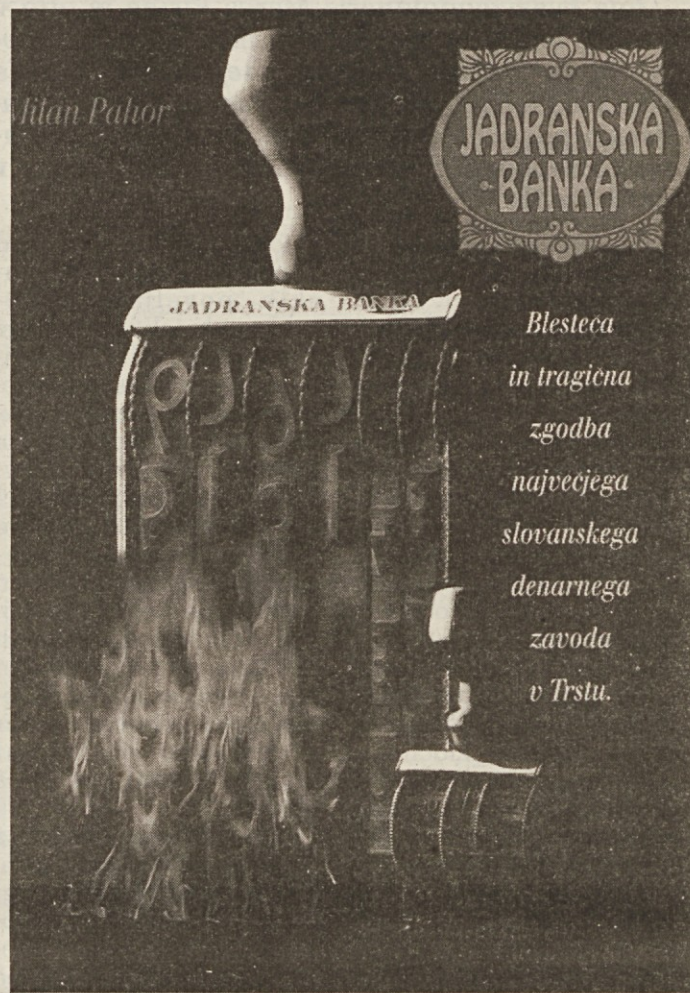
Toda vrnimo se v preteklost in prelistajmo Pahorjevo

knjigo, ki simbolično končuje poglavje aktualnega trenutka našega poslovnega bančništva in odstira pogled v njegovo zgodovinsko razsežnost.

Iz javnih in zasebnih arhivov (ki so v knjigi podrobno navedeni) je Milan Pahor izbrskal toliko dokumentarnega gradiva, pisnega in slikovnega, da je zgodovinska analiza vse prej kot suhoparno

obujanje dogajanj. V skrbni in izredno okusni grafični opremi Andreja Pisanija se nam predstavlja knjižni album, ki mu brez posebnih pripomočkov uspeva pricarati ozračje in duha časa v vsej njegovi neposrednosti in dinamiki. Zgodovinski okvir in okolščine so opisane v skopem in klenem stilu, kar je sicer Pahorjeva značilnost, ki se tokrat dokumentarnemu bogastvu dela se posebno podaja.

Nastanek, razcvet in zlom Jadranske banke je Milan Pahor skrbno uokviril v takratni politični in gospodarski kontekst Trsta in njegovega sirsega zemljepisnega zaledja, kar bralcu omogoči dober razgled po prvem četrtletju iztekajočega se 20. stoletja, vključno s posledicami, ki so ga takratna dogajanja imela za nadaljnja desetletja. Posebno zanimiv in tudi za današnji političnogospodarski trenutek - tako v manjšini kot v maticni državi - aktualen je opis priprav na ustanovitev Jadranske banke, pri katerih so prišla do izraza ne samo politična, ampak tudi lokalistična trenja. Mocan razvoj slovenskega gospodarstva na prelomu stoletja je narekoval potrebo po ustanovitvi delniške bančne družbe, v katero bi lahko vlagali svoj kapital ne samo slovenski podjetniki, ampak tudi gospodarstveniki drugih slovanskih narodnosti, v prvi vrsti Hrvatje in ze sicer prisoten ceski finančni potencial. Ta je bil udeležen v prvi slovenski poslovni banki, leta 1900 nastali Ljubljanski kreditni banki, ki je imela podružnico tudi v Trstu. In ker je zamisel o ustanovitvi druge poslovne banke nastala na relaciji Ljubljana - Trst, so se ze med pripravami pokazala nasprotja med tistimi, ki so zagovarjali ljubljansko ali pa trzasko lokacijo novega zavoda. Zmagal je gospodarsko močnejši Trst, in to po zaslugi narodnjaskę kroga Edinosti,

Blesteča in tragična zgodba največjega slovanskega denarnega zavoda v Trstu.

ki je bil takrat protagonist političnega, gospodarskega in kulturnega življenja Slovencev v tem mestu. Bralec Pahorjeve knjige bo gotovo z velikim zanimanjem sledil dopisovanju med trzaskim odvetnikom Gustavom Gregorinom in goriskim politikom Henrikom Tumo, ki sta bila potem med ustanoviteljmi Jadranske banke, saj bo iz njune korespondence odlično razbral smisel načrta za njen nastanek in narodno, politično ter gospodarsko ozračje tistega časa. Razumel bo tudi daljnovidno strategijo povezovanja s hrvaškim in ceskim kapitalom, ki je banki v letih razcveta omogočilo, da si je razširila poslovanje po vsem jadransko-podonavskem prostoru, od Dunaja do Kotorja. Toda »glava« banke, kot opozarja avtor, je bila slovenska, ker so imeli prevladujočo vlogo v zavodu prvaki narodnjaskę Edinosti.

Strateska sposobnost takratnih slovenskih politikov in gospodarstvenikov je torej privedla do neslutene okrepitve slovenskega oziroma slovanskega gospodarskega in se posebej finančnega potenciala v Trstu, ki je tik pred prvo svetovno vojno celo prerasel italijanskega. Prihod Italije po zlomu avstroogrskę monarhije je zato dokaj pričakovano pomegil začetek omejevanja tega potenciala, ki je bilo najprej »mehko«, nato pa se je stopnjevalo z vse očitnejšimi, na koncu skoraj neverjetnimi posegi. Dokumentacija o usihanju, krizi in koncu Jadranske banke bralca spet popelje v sedanost, kajti trpek spomin na zlom Trzaskę kreditne banke je se prevec živ.

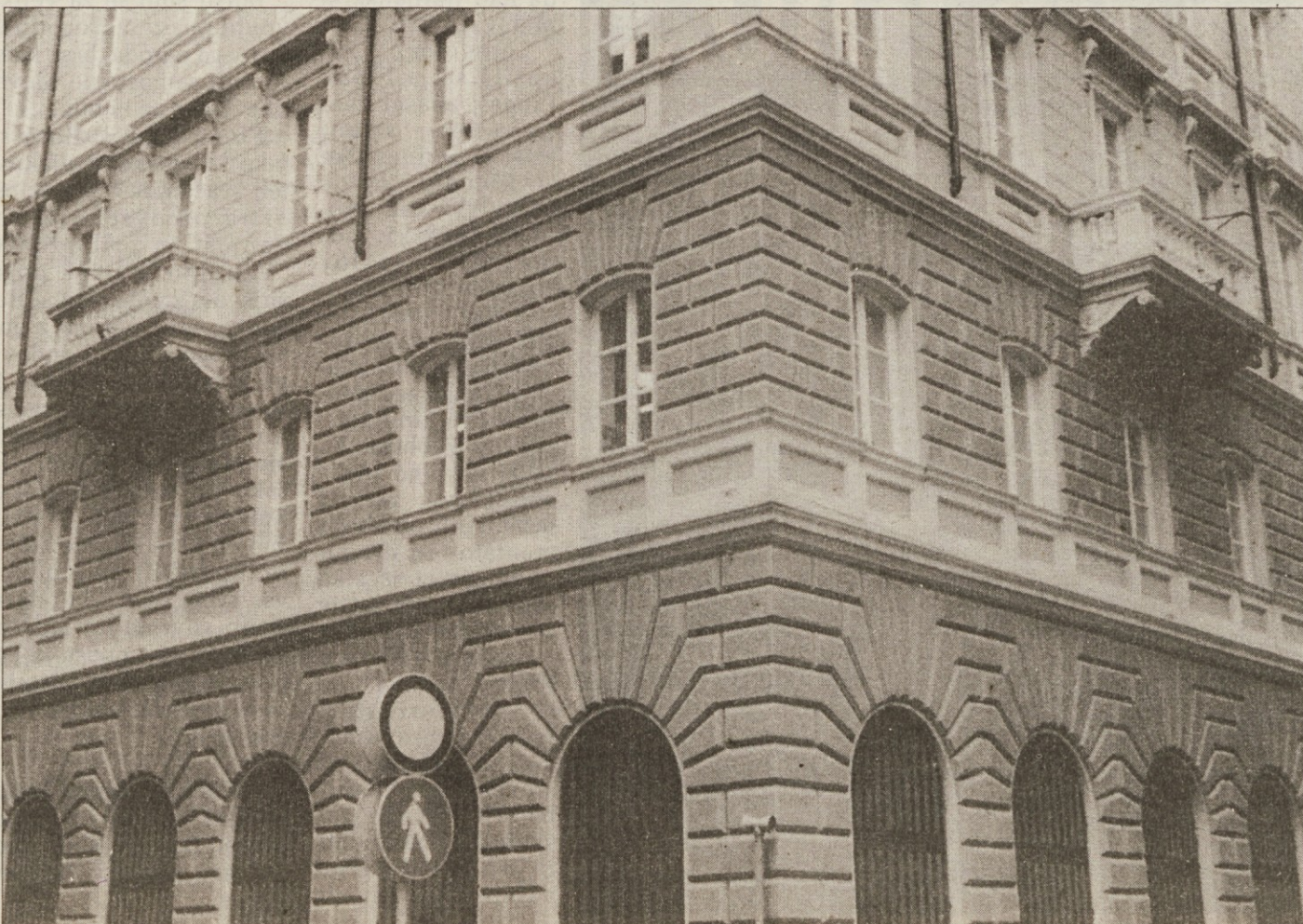
Kljub simbolizmu, ki ga tudi nehotę ustvarja, pa Pahorjeva knjiga ne izzveni kot pogrebna koracnica za slovenski gospodarski oziroma denarni sistem. Nasprotno, v najnovejšem, a vendar le enem od mnozice težkih trenutkov,

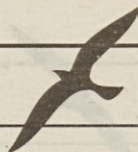
ki jih je ta sistem doživljal, nam utrjuje spoznanje, da padcu mora slediti ponoven dvig. Danes smo spet pri dnu, z občutkom, da je z našim »kolektivnim« gospodarstvom propadla vsa naša moč. Prepričati se moramo, da ni tako, in vedeti, da je to le davek, ki ga moramo plačati za zapoznelo katarzo. Kajti tega, da je bila ta katarza neobhodna, ker se preciščenja nismo lotili sami in v pravem trenutku, se najbrž zdaj ze dobro zavedamo.

V casu, ko se svet globalizira, ko se nacionalni gospodarski sistemi povezujejo v planetarno dimenzijo, postaja vkljucevanje v ta proces življenjsko pomembno tudi za manjšinske skupnosti, kot je naša. Prostor, ki ga je nekdaj obvladovala Jadranska banka in ga je potem razdelila železna zavesa, se po njeni odstranitvi spet ustvarja. Gospodarski tokovi povečujejo prepustnost evropskih meja in napovedujejo njihovo izumiranje v prihodnjih desetletjih, ta proces pa z novimi problemi prinaša tudi nove možnosti. Naša glavna skrb mora biti zato namenjena izkoriščanju teh možnosti in pri tej zahtevni nalogi nas bodo izkušnje iz preteklosti, med katerimi ima posebno mesto prav Jadranska banka, lahko marsikaj naučile in nam - kar je se posebej potrebno - pomagale k utrditvi zaupanja.

Naj nam torej bralci ne zamerijo toplega priporočila, da posežejo po Pahorjevi knjigi. Spoznanje o bogastvu naše preteklosti je nepogresljiv del popotnice za našo prihodnost. (vb)

Na posnetkih: zgoraj naslovnica knjige Milana Pahorja o Jadranski banki, spodaj levo pa današnji videz stavbe, v kateri je banka poslovala od leta 1906 do 1927 (poslopje je na vogalu ulic S. Nicolò in Cassa di Risparmio).

Zgodba o »genocidu,« ki ga nikoli ni bilo

Ime kvazizgodovinarja Marca Pirina je bilo v zadnjih letih pogosto zaslediti na straneh deželnege, tu pa tam tudi vsedravnega tiska. Bilo je nekakšna referenčna točka za vse tiste, ki si prizadevajo ponovno interpretirati dogajanja med narodnoosvobodilnim bojem in povojnimi meseci v naših krajih.

Pordenonski profesor je sicer postal v javnosti znan že veliko let prej, ko so prisli na dan izsledki preiskave o poskusu spodletelega neofasističnega državnega udara "črnega princa" Junia Valeria Borgheseja, v katerega je bil vpleten leta 1975. Potem se je Pirina ponovno pojavil pozneje, kot pobudnik študijskega središča Silentes loquimur (sicer ni znano, koliko je članov središča poleg njega samega), katerega glavni cilj je poskus dokazovanja, da je bilo slovensko osvobodilno gibanje zločinsko početje in katerega vidni pripadniki naj bi bili odgovorni za medvojne in povojne pokole Italijanov.

Tako ni mogel mimo njega rimski sodnik Pititto, se zlasti pa so Pirinove objave in "raziskovanja" šla na roko vsem tistim, ki so znova poskušali razpihniti vprašanje fojb, seveda ne s ciljem, da bi se pršlo zgodovinski resnici do dna, temveč z razvidnim poskusom, da se s povsem izkrivljenim prikazovanjem tega dogajanja dokaže, da je šlo za pravi genocid nad italijanskim narodom.

In "Genocid" je tudi naslov knjige, s katero je ta vneti "raziskovalec" naposled stopil na tanek led. Najprej sta Tržacana Claudia Cernigoi in Peter Behrens z namensko raziskavo sesula poglavje o seznamih ljudi, ki naj bi bili končali v fojbah na Trzaskem. Dokazala sta kar 64 odstotkov napak, pod težo katerih je Pirina sam umaknil knjigo iz prodaje, preden bi mu to ukazala pristojna oblast.

Potem je za samozvanege zgodovinarja nastopila še druga težava, tokrat najbrž hujša. Proti njemu so sprožili civilno tožbo zaradi obrekovanja bivši partizanski borci Jozko Osnjak, rojak iz Benečije, Franc Pregelj-Boro z Goriskega ter vdova beneškega borca Maria Zdravljica.

Jozko Osnjak in Franc Pregelj-Boro imata o tej tožbi marsikaj povedati. To sta ugledni osebnosti, ki živita v Ljubljani, a se vsak po svojih družinskih poteh nezadržno vracata na Primorsko, Osnjak v Kobarid, (po rodu je sicer doma iz Osnjega v občini Sentlenart), Pregelj pa v Novo Gorico. Obema je skupen umirjen in trezen pogled na zgodovinska dogajanja, sredi katerih sta se, tedaj mlada fanta, znašla kot zavestna pripadnika in voditelja osvobodilnega gibanja.

Josko Osnjak je bil med vojno eden od partizanskih poveljnikov beneskega bataljona, ki se je formiral v nediskih dolinah po razpadu Italije leta 1943. Ta partizanska enota je veliko prispevala v bojih za osvoboditev, kljub temu pa je bilo 59 njenih pripadnikov po vojni celo sodno preganjanih, po ovadbah in rovarjenju zloglasnih tajnih organizacij, katerih dejavnost je pršla na dan sele pred par leti in je sedaj našla primeren okvir v nedavno objavljeni knjigi Gli anni bui della Slavia.

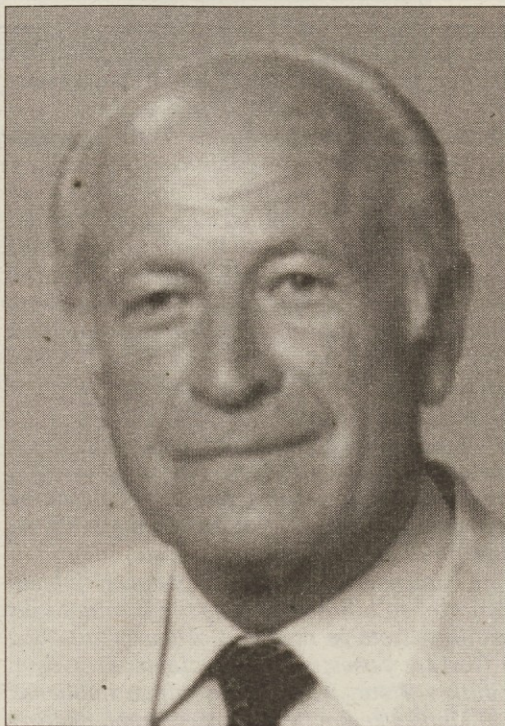
"Pirino sem skupno z drugimi soborci tožil zato, ker me je v svoji knjigi oblatil, me postavil v vlogo izdajalca in odgovornega za genocid. Tako dalec smo prisli, da naj bi izvajali genocid nad Italijani tisti, ki smo tvegali življenja v boju za svobodo. Kdo bo pa odgovarjal za vse zlo, ki je bilo prizadeto našim ljudem ne samo med vojno, ampak se dolga leta po njej, "pravi Osnjak in podčrtuje, da so bili odnosi med slovenskimi in italijanskimi partizanskimi borci na tistem območju v glavnem zelo dobri in tovariški. V partizanskem gibanju je bilo po njegovem opisovanju prisotnih več ideologij. Nekateri so bili bolj heterogeni in protikomunistično nastrojeni in so se vključevali v brigado Osoppo, drugi pa so sli k garibaldincem, ki so bili bolj levičarji. Vsak je pač sel tja, kjer se je bolje znašel. A beneski bataljon, to poudarja Osnjak s posebnim ponosom, to je bila vojska domacinov, slovenska vojska, ki so se je prvič v zgodovini zavedali.

Osnjak opisuje tudi ravnanje z ujetniki, glede katerih so veljali strogi ukazi. Nikomur se ni smel skriviti las in takoj jih je bilo treba izročiti pristojni komandi mesta.

O obtožbi, da je soodgovoren za metanje ljudi v fojbe, Jozko Osnjak pravi, da to ni nič drugega kot gnusna laž in čista izmiseltina. Prepričan je, da so to konstrukti, ki služijo izključno temu, da bi se ponovno skvarili in napeli odnosi

v naših krajih: "med drugim fojb v Benečiji niti ni. Zakaj pa jih niso potegnili na dan že leta 59, ko je v Firencah potekal proces proti beneski četi? Žalostno je, da je do nečesa takega sploh prišlo. Eno je resnična zgodovina, drugo pa so take knjige, ki imajo jasen revansistični predznak", ugotavlja Osnjak in se sprašuje, kako je mogel Pirina za svoje manipulacije dobiti ravno v dneh osamosvajanja dovoljenje za vstop v arhiv državne varnosti in "raziskovanja" v Novi Gorici in Ljubljani. Osnjak ima občutek, da je tedanja pristojna slovenska oblast nasledla premisljeni provokaciji, veliko hujše pa bi bilo, če bi se izkazalo, da so krogi slovenske desnice pri temu celo hoteli sodelovati.

In kaj pričakuje bivši partizanski poveljnik od tožbe, ki jo je sprožil skupaj s soborci? Kaj drugega kot to, da bo sodna oblast opravila svojo nalogo in razsodila pravično: "Mi hočemo iz te zgodbe iziti moralno čisti in neoporečni, tako kot so bila moralno upravičena naša dejanja v tistem času", pravi Osnjak, ki vidi bodočnost obmejnih krajev v sožitju in sodelovanju, ne pa v neprestanem razpihanju sporov in sovraštva. Njegove misli so pri rojakih iz beneske Slovenije, ki so v desetletjih pritiskov in ustrahovanj v povojnem času utrpeli nepopravljivo škodo in to so madeži, ki jih mora de-

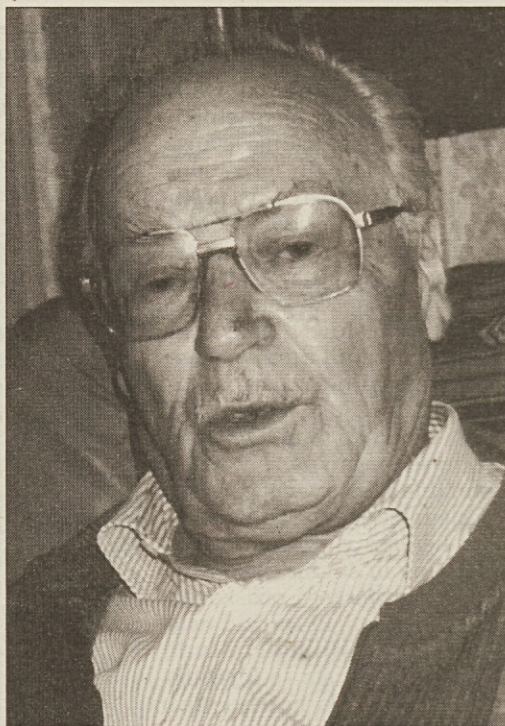
mokratska družba znati izbrisati.

Zelo podobno razmišlja Franc Pregelj-Boro, ki je Pirino iz istih razlogov spravil na sodišče. Pregelj je bil ves čas vojne politični delavec-ilegalec na Goriskem. Pirinove trditve se sploh ne ujemajo z medvojnimi Pregljevim aktivnostmi na Goriskem. Pred kapitulacijo Italije, je bil v okrožnem odboru Osvobodilne Fronte za Gorisko zadolžen za politično delo, ob koncu leta 1943 pa je bil ilegalec v samem mestu Gorica. Slo je za to, da bi se čimveč slovenskega in italijanskega prebivalstva pritegnilo v narodnoosvobodilno gibanje. "To je bil jasen in odločen skupni boj proti nacifasizmu,

ne pa proti italijanskemu narodu, kar nam poskušajo sedaj naprtiti. Vsako noč smo praktično prenočevali drugje, veljala so stroga pravila ilegale. Pa smo bili bodisi pri slovenskih kot italijanskih ljudeh, na katerih iskreno pomoč smo lahko računali. Tako smo tudi organizirali učinkovito mrežo dobave hrane in drugega materiala za partizanski 9. korpus. Po tej poti je iz Milana pršla tudi tiskarna, s katero se je potem tiškal Partizanski Dnevnik."

Pregelj ob tem razlaga, kako mu je Pirina s popolno in dokazljivo izmiseltino pripisal vlogo komisarja 9. korpusa in aretacijo članov CLN Olivija in Zverzutija. Pregelj da je bil polkovnik in zagrižen protitalijan ter skupno z drugimi odgovoren za deportacije, "kolaboracije" z 9. korpusom in izvajanje genocida nad italijanskim prebivalstvom.

Letošnjega 22. aprila se je Franc Pregelj znašel celo na 14. strani tržškega dnevnika Il Piccolo, ki je ustrelil kar sedemkolonski pomenljiv naslov "Connection fascisti-titini", pod katerim se navaja neverjetna zgodba znane tržškega neofasista in sindikalista Uga Fabbrija. Ta stari znanec preiskovalcev zaradi fasističnih bombnih atentatov in drugih podvigov iz začetka sedemdesetih let je rimskemu preiskovalnemu sodniku Pitittu "razodel", da se nekateri stari fasisti sporazumevajo z nekaterimi slovenskimi "infojbatorki", naj bi jim slednji z dokumenti iz arhivov državne varnosti omogocali

najti grobišča množično ubitih Italijanov, v zamenjavo za to "uslugo" pa naj bi bili domnevni infojbatorki zaščiteni pred vsakršnim sodnim pregonom. Ključna osebnost te zgodbe naj bi bil ravno Pregelj.

Pregljev komentar je jek, a popolnoma umirjen: "Teško razumem, kako si lahko nekdo izmisli nekaj takega. Kaže, da za nekatere ljudi ni meja, da le poskušajo doseči svoje cilje, pa naj bodo se tako nizkotni. Ves povojni čas so na delu ljudje, ki skušajo pomen našega osvobodilnega boja izničiti, predvsem pa prikriti lastno naravo in odgovornosti. Za svoje trditve bo Pirina odgovarjal na sodišču in če je pravica, mu ne bo lahko. S svoje strani poudarjam, da nisem ne odločal ne sodeloval pri kakršnihkoli aretacijah ali lividacijah fasistov in kolaboracionistov.

Borili smo se za veliko vrednoto, za osvoboditev lastnega naroda, brez katere tudi samostojne Slovenije danes ne bi bilo."

Franc Pregelj-Boro se tako kot Jozko Osnjak ob teh vračanjih v preteklost ozira predvsem na sedanjost in prihodnost: "Vztrajno je treba pojasnjevati zgodovinske dogodke, brez obtožb z ene ali druge strani. Zgodovina je pač taka, kakršna je in ne moremo je spremeniti. Usojeno nam je bilo živeti na tem prostoru in tako bo tudi v bodoče. Kako bomo živeli, je odvisno od naše skupne kulture, uporabiti pa moramo vse svoje moči, da odpravimo sovraštvo, mascevanje in nestrpnost, ki poskušajo razjedati našo bit in smisel skupnega življenja."

Na slikah: zgoraj Jozko Osnjak (levo) in Franc Pregelj-Boro (desno), spodaj levo platnica Pirinove knjige.

MARCO PIRINA

ANNAMARIA D'ANTONIO

GENOCIDIO...

(Gorizia - Trieste - Pola - Istria - Fiume - Zara - Dalmazia)

Edito dal
Centro Studi e Ricerche Storiche
"Silentes Loquimur"
1ª edizione: aprile 1995
Pordenone

4

Pomen gospodarstva za manjšinske skupnosti

Zbirka Living Languages, ki jo izdaja Evropski biro za manj razširjene jezike ali točneje njegov informacijski center v Bruslju, je bogatejša za brošuro *The Diversity Dividend*, ki nosi podnaslov *Language, Culture and Economy in an Integrated Europe*. Gre za peti zvezek zbirke. Bil je napisan z namenom, da osvetli vprašanje uporabe manj razširjenih jezikov v luči ekonomskega položaja manjšinskih skupnosti znotraj evropske petnajsterice. Avtor dela je

Brošura steje 40 strani in je smiselno razdeljena v tri poglavja. Prvo obravnava ustajene miselne predstave oziroma vzorce, skozi katere običajno razumevamo jezik in ekonomijo kot povezani ali pa ločeni entiteti. Sledi poglavje, v katerem avtor razclenjuje pojavne oblike, skozi katere se kaže razmerje med jezikom in gospodarstvom v praksi različnih regij oziroma jezikovnih skupnosti. V zadnjem poglavju, ki odstira pogled v prihodnost, so si avtorji zastavili vprašanje: v kolikšni meri je uveljavljanje jezika odvisno od razvoja gospodarstva manjšinskih skupnosti? Osnovni tekst dopolnjujejo uokvirjeni in večji del ilustrirani vložki; v njih so predstavljene ustanove, podjetja in pobude, ki se zavzemajo za uveljavljanje manj razširjenih jezikov s pomočjo gospodarskih aktivnosti in poslovnih metodologij. V zadnjem delu brosure ima bralec na voljo se praktične napotke in osnovno bibliografijo.

Avtorji izhajajo iz predpostavke, da kulture in gospodarstva ni mogoče lociti v praksi. Zato tudi ju ni mogoče obravnavati kot ločeni entiteti, ki ne bi imeli zveze ena z drugo. Od tod spoznanje, da je kultura prisotna v ekonomiji podobno kot je gospodarstvo izraz kulture določenega časa. Jeziku v spletu teh odnosov pripada prav posebno mesto, saj je sporazumevanje in razumevanje sveta skozi jezik pravzaprav izvor obeh, kulture in gospodarstva. Seveda je temu gledanju mnogo prikladnejše pojmovanje kulture, kakršno je uveljavljeno v antropologiji in sociologiji, kjer je s kulturo mišljen način življenja; ta se izraza v miselnih vzorcih, razumevanju sveta, konkretnem delovanju. Prav zato lahko trdimo, da ekonomske izbire izražajo vrednostne ocene in prepričanja konsolidirana skozi kulturni proces.

Ekonomska veda je zacela proučevati vpliv kulturnih faktorjev na razvoj gospodarstva razmeroma pozno. V kontekstu te sicer zapoznele analize sta bila individuira dva aspekta ekonomske aktivnosti, o katerih raziskovalci menijo, da odločilno vplivata na uspeh podjetniško najbolj vitalnih območij. Splošna oznaka za prvi aspekt je prevladovanje izražanja zaupanja oziroma »družbenega kapitala«, kar pomeni pripravljenost na sodelovanje med ekonomskimi akterji za doseganje vzajemno koristnih ciljev. Drugi ključni koncept obravnava pomen tim. inovacijske

Adam Price, sicer odgovoren za raziskave in razvoj v valizanski pospeševalni agenciji Menter a Business. Z njim sta sodelovala Caitríona Ó Torna, raziskovalka v dublinskem University Collegeu, in Allan Wynne Jones, konzultant sicer pa predsednik Biroja. Publikacija je izšla v treh jezikih: angleščini, francoščini in valizansčini; predstavljena je bila 10. aprila letos v tiskovnem središču evropskega parlamenta v Strasburgu.

ga miljeja, to je kulturnega okolja, ki omogoča in spodbuja proces neprekinjenega proizvodnje znanja. Kot vidimo, gre v dobri meri za izrazito subjektivne lastnosti, ki polagoma v interpretaciji ekonomskega triado proizvodnih faktorjev (delo, kapital, zemlja). V tem pogledu bodo torej ključni vir bogastva v naslednjem stoletju ljudje z dobrimi idejami, ki ne bodo prežeti zgolj z individualnimi težnjami ampak bodo znali sprotno dokazovati, da znajo delati v teamu in medsebojno sodelovati.

Prvo poglavje ponuja v razmislek sicer enostavno vendar glede na izid presenetljivo ugodno sklepanje. V izhodu je jezik individuiran kot bistvena komponenta različnosti; temu je treba dodati ugotovitev, da deluje okolje, kjer je različnost upoštevana in ustrezno vrednotena, spodbujevalno na razvoj inovacij; to torej govori v prid tezi, da je znotraj EU potrebno in koristno posvetiti ustrezno pozornost in podporo obstoječim jezikovnim različnostim.

Kot poudarjajo avtorji, naše razumevanje razmerja med jezikom in ekonomijo pogosto zamegljujejo dva sicer nasprotujoča a vendar povezana mita. Tako imamo po eni strani opraviti s tezo o modernizaciji, za katero je jezikovna različnost ovira gospodarskemu napredku. Zrcalno je med zagovorniki jezikovnih pravic

na dejstvo, ali pripadajo centralnim ali pa perifernim območjem EU, so avtorji brosure porazdelili jezikovne manjšinske skupnosti v štiri osnovne tipologije. Od teh dve pripadata perifernim območjem, in sicer:

- regije-»zamučnice«; nage in istočasen proces urbanizacije, industrializacije in terciarizacije je zajel te regije sele v povojnem obdobju; steber teh ekonomij je danes industrija turizma; primeri tega razvoja so Frizija na Nizozemskem, Galicija in Valensija v Spaniji, Britanija in Korzika v Franciji, Sardinija v Italiji ter Irska;

- v skupino starih industrijskih regij sodijo Wales, Skotska in Baskovska dežela; to so regije, ki so sle skozi proces industrializacije že v prejšnjem stoletju, specializirane so bile v težki industriji (premogovništvo, železarstvo,

les je npr. uspel privabiti večje število tujih investitorjev, po drugi strani pa je v Baskovski deželi problem brezposelnosti dokaj pereč.

Manjšinske jezikovne skupnosti so, kot opozarjajo avtorji, prisotne tudi v centralnih evropskih regijah. Tudi v tem primeru je mogoče zaslediti dvoje tipologij:

- regije-»lokomotive«; te so v državnem poprečju gospodarsko uspešnejše in prodornejše tudi po zaslugi lastne jezikovne in kulturne samozvesti, in to kljub temu, da njihovo prebivalstvo v državnem okviru ni jezikovno predominantno; tipičen primer tega je Katalonija v Spaniji, podoben razvoj pa doživlja

jezikovne skupnosti kar nekaj skupnih potez. Območja njihove naselitve so podvržena migracijam vseh vrst (odseljevanja, priseljevanja kot tudi notranjih migracijskih tokov). Skupnega imajo ti tokovi to, da tako ali drugače sibi kohezivnost manjšinskih jezikovnih skupnosti.

V manjšinskih jezikovnih skupnostih je nadalje dokaj zakoreninjena kultura odvisnosti od tujih centrov moči in odločanja. S tem v zvezi se je potrebno zamisliti nad dejstvom, da so manjšinci skozi daljše časovno obdobje ponotranjili izkušnjo kulturne in ekonomske marginalizacije svoje skupnosti. Dokaz tega so skromna pričakovanja, po-

mlajšimi rodovi pomembno vlogo negativna percepcija samega sebe kot pripadnika skupnosti.

Skupna poteza, ki jo lahko zasledimo kljub nastetim različnim tipologijam, je obstojnost in pomen primarnega sektorja za manjšinske skupnosti. Splošen pojav je se preživeti malih podjetij. Kot receno, je turizem odigral pomembno vlogo tako v stimuliranju samostojnega gospodarskega nastopa (bodisi v smislu managementa bodisi v smislu lastništva) med manjšinci kot v krepitvi jezikovne samozvesti manjšin.

Kaksen nauk lahko torej potegnemo iz brzega pregleda izkušenj, ki so skupne je-

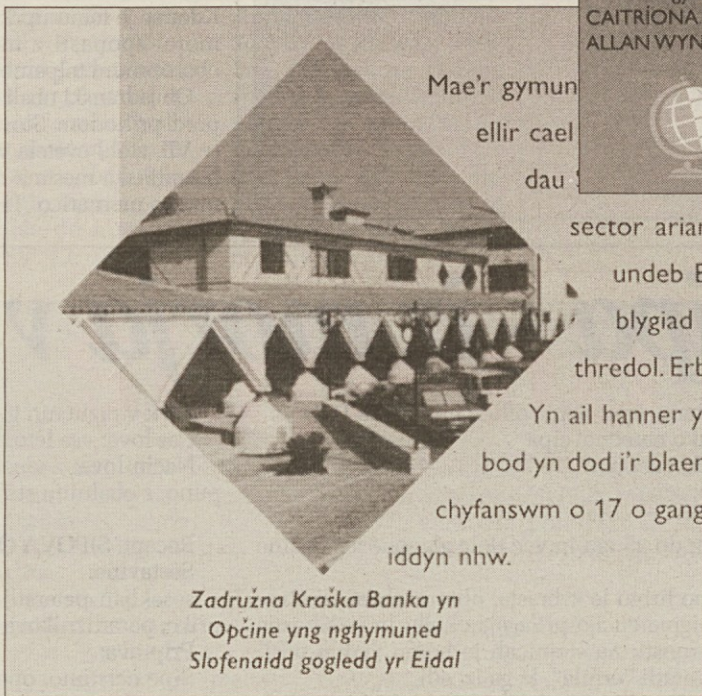
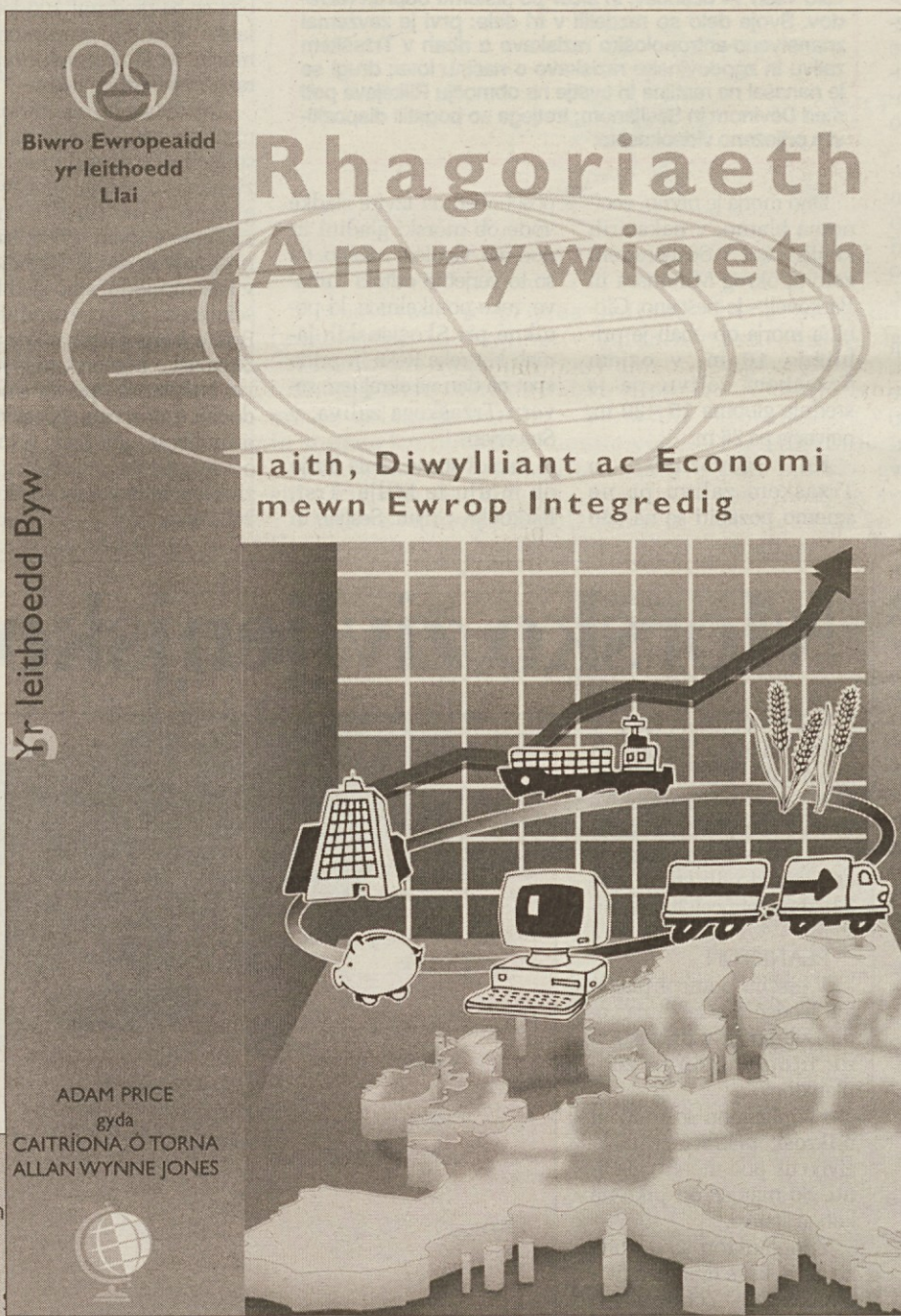
zikovnim manjšinam v združeni Evropi? V prvi vrsti to, da sta življenjskost jezika in vitalnost gospodarstva različni strani ene iste medalje. Kar pomeni, da noben jezik ne more preživeti brez trdne ekonomske podlage. Vrh tega pa pripada heterogenosti jezikov in kultur vloga fertilizatorja inovacijskih procesov in spodbujevalca krajevnega dinamizma. Avtorji opozarjajo, da uspehi, ki so bili doseženi v minulih letih v vzgoji, v uveljavljanju jezika in v obcih, ne bi smeli odvrtiti pozornosti od ugotovitve, da je vse to na daljši rok vzdržljivo le ob dotoku ustreznih ekonomskih sredstev. To seveda ne pomeni prevlado ekonomskih ciljev nad kulturnimi ali pa jezikovnimi, pač pa nujo integriranega načrtovanja na krajevnih in regionalni ravni.

Močan argument v prid manjšin je, da se ob uveljavljanju manj razširjenih jezikov in kultur razvija tako imenovani jezikovni sektor. Jezikovne in kulturne posebnosti so osnova, ki omogočajo nastanek novih trgov, proizvodov in poslov. Ekonomski argumenti, ki govorijo v prid čuvanja jezikovne različnosti, torej so: kdor kupuje izdelane kulturne dobrine »na tujem«, izvaža delo in talente; kdor uveljavlja jezik, ta podpira dejansko tudi ekonomijo. Da je tako razmišljanje upravičeno, potrjuje tudi citat iz knjige *Megatrends* Johna Naisbitta, ki pravi: »bolj kot se globalna ekonomija širi, bolj so njeni sestavni deli manjši«.

The Diversity Dividend je torej priročna, stimulativna in uporabna publikacija, ki v marsikateri točki utemeljuje na nov in glede na našo izkušnjo tudi izviren način pomeni gospodarskega razvoja za manjšinske jezikovne skupnosti.

Branko Jazbec

Na slikah: platnica brosure, verzije v valizanskem jeziku. Levo spodaj fotografija sedeža Kraske zadrzne banke na 10. strani brosure.

cesto zaznavno nezaupanje v gospodarski razvoj, ki da ogroza zdravje jezika.

Z ozirom na njihov zgodovinski razvoj, na aktualne gospodarske razmere in glede

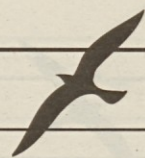
ladjedelnistvo); zaton teh industrijskih branž je porinil te dežele v daljše obdobje prilaganja strukturalnim spremembam, katerim so lokalne oblasti bolj ali manj kos; Wa-

flamska skupnost v Belgiji;

- mejna območja; to tipologijo najbolj poznamo sami, saj se v njej prepoznavajo zlasti narodne manjšine, za katere avtorji brosure sicer uporabljajo oznako avtohtone manjšine oziroma exterritorialne jezikovne skupnosti (v odnosu do matice), locijo pa jih zlasti po tem, ali pripadnost manjšini prinaša ekonomsko korist ali pa je sinonim gospodarske zapostavljenosti v odnosu do večine; kot primeri so navedeni Alsacija, nekaj situacij na Skandinavskem polotoku, primeri nemških manjšin; s tem v zvezi je pravilna ugotovitev, da uredničenje skupnega evropskega trzišča predstavlja za marsikatero jezikovno obmejno skupnost iziv in priložnost.

Kljub povedanemu imajo

manjkanje zaupanja vase ter prevladujoč občutek, da je ekonomska usoda jezikovne skupnosti zunaj kontrole nje same. Tako pocutje ima svoj izvor v neenakem položaju skupnosti oziroma v razdelitvi dela, ki je utemeljena na kulturno-jezikovnih razlikah in ima za rezultat odiranje manjšincev od najbolj remunerativnih mest v privatnem sektorju. To ima med drugim za posledico dejstvo, da imajo manjšinci bolj v čislh socialno stabilnost in sigurnost kot pa denarno zadostjenje. Uporabljanje mestnega jezika v razvojnih procesih enostavno krepki občutek odvisnosti. Od tod prizadevanja, da se manjšinski jeziki uveljavljajo tudi na višjih stopnjah izobraževanja. V ta kontekst sodi tudi zapazanje, da igra med

NAŠI
OTROCI
RIŠEJO
IN
PIŠEJO

Morje učencev

Tržaški zaliv

Večina ljudi misli, da je Tržaški zaliv, ki se razprostira od Devina do Trsta naravna meja kraske planote. V resnici pa to ni tako. Apnenčasti kamen in rdečkasta zemlja, tipična za Kras, ne segata do samega morja. Ustavita se takoj po visokem, dolgem grebenu, ki se razprostira vzporedno z obalo na nadmorski višini približno 250 m. Ozki pas med morjem je flisaste narave. Tu najdemo sivkastorjavo zemljo. Flisasti pas teče vzporedno z obalo v severovzhodni smeri. Najsiroši del najdemo v okolici Trsta, kjer meri približno 6 km. V Barkovljah se krči na 1 km in se nato postopoma zožuje do Brojence pod Križem ter naprej do Sessjana.

Apnenčasta stena ni ravna, ampak ima v spodnjem delu in pod flisasto zemljo negativni naklon. Nekateri bregi se zato imenujejo »Spelen Komen«, »Skrla«, »Dve sestri«.

Sesslanski zaliv je zadnji del flisastega področja. Obalni pas ned robom Krasa in morjem, širok od 300 do 1000 m ima močen naklon, ker se strmo spušča v morje z višine okrog 200 - 250 m.

Prav ta geološka značilnost Trzaskega zaliva blagodejno vpliva na podnebje, ki se bistveno razlikuje na kraski planoti. Obalni pas je namreč zaščiten pred burjo, ki piha iz severovzhoda, istočasno pa izpostavljen večjemu sončnemu obsevanju. Temperatura je zaradi teh klimatskih predpogojev in blagodejnega vpliva morja znatno višja kot na kraski planoti, kar omogoča rast mediteranskim in ilirskim rastlinam. A o tem bomo podrobneje spregovorili v naslednjem poglavju, kjer se bomo zaustavili o življenjskem okolju Rilkejeve pesniti, ki je speljana po skalnem grebenu med Sesslanom in Devinom.

Sardon

Znanstveno ime: *Engraulis encrasicolus*
Slovensko narečno: Sërduon, sërdün
Italijansko: Acciuga
Trzasko: Sardon
Nekton

Fizicne značilnosti:
Velikost: do 20 cm dolga riba.

Barva: hrbet je zeleno-modro, bočna in trebushna stran sberna

Posebnosti: na bokih ima tekmejšo vzdolžno črto, gobec strli navzdol.

Življenjsko okolje: v jatah v srednjih globinah.

Cas lova:

Od pomladi do jeseni.

Nacin lova: s plavaricami, z vlečnico, ponoči ob luci.

Drugič zapored osvojili nagrado Juliusa Kugyja

Učenci kriške osnovne šole Alberta Sirkja so drugič zapored osvojili prvo nagrado na natečaju Juliusa Kugyja. Lani je kriškim šolarjem prinesel prvo mesto izdelek o kraskih pojavih, od kala do borovega gozdčiča, dolin in vrtač, letos pa raziskava o morju.

Natečaj je namreč v naslovu omenjal morje, Rilkejevo pot in Timavo: kot nalašč za otroke iz vasi, ki je bila stoletja tesno povezana z morjem, in ki obiskujejo šolo, poimenovano po največjem slovenskem marinistu, domačinu Albertu Sirkju...

Pod mentorstvom treh razrednih učiteljic, Martine Svetlič, Olge Tavčar in Brune Visintin, so se v začetku februarja intenzivno lotili dela. Pri »projektu Kugyja«, ki je postal nekakšen sestavni del učnega programa, je sodelovalo vseh 14 učencev, in sicer po sistemu odprtih razredov. Svoje delo so razdelili v tri dele: prvi je zavzemal znanstveno-antropološko raziskavo o ribah v Trzaskem zalivu in zgodovinsko raziskavo o načinu lova; drugi se je nanašal na rastline in cvetje na območju Rilkejeve poti med Devinom in Sessljanom; tretjega so bogatili diapozitivi s priloženo videokaseto.

Dno morja je ravno, večinoma blatno, v nakaterih krajih - kot v Sesslanskem zalivu, okrog Miramara in Barkovelj - je peščeno. Globina morja ob obali je približno 10 m, v ozjem Trzaskem zalivu pa je srednja globina 15 - 20 m, največja pa 25 m.

Ko govorimo o Trzaskem zalivu pa ne smemo pozabiti se na eno

posebnost, na izvire sladke vode ob morski gladini in pod njo. Geologi mislijo, da so to verjetno odtoki Timave, reke ponikalnice, ki ponikne pri Skocjanskih jamah kot reka Reka in pride spet na dan na skrajnem severu Trzaskega zaliva, v Steverjan.

Zaradi strme obale ležijo ob morju le Milje, Trst, Barkovlje, Grljan, Sessljan in

Devin. Prebivalci Kontovela, Križa in Nabrežine so si, da bi si olajšali dostop do morja, zgradili stopnice; na grebenu so s pomočjo teras posadili vsakovrstno povrtino in zelenjavo. Najprej avstrijske in nato italijanske oblasti so korenito posegel v okolje Trzaskega zaliva najprej z izgradnjo Južne železnice (leta 1857) in kasneje z obalno državno cesto, s katero so hoteli povezati Trst z Italijo (po letu 1928). Vse do 19. stoletja je bila torej narava celotne obale se nedotaknjena. Ribici so se pred niti 100 leti lahko ribarili v prozornem morju, ki je mrgolelo najrazličnejših rib in rakov.

Zal danes takega morja nimamo več. V naslednjih straneh smo opisali morsko življenjsko okolje, njegove glavne značilnosti in življenje v njem. Pri opisu rib, rakov in školjk, ki živijo v našem morju, smo sledili seznamu, ki ga posreduje Bruno Volpi Lisjak v knjigi Slovensko pomorsko ribištvo. Nekaterim opisom smo dodali tudi recept. Njegova raznolikost nam jasno prica o bogastvu morskega življenja in navezanosti človeka nanj.

Morsko življenjsko okolje

Vsa živa bitja, ki živijo v morju lahko razdelimo v tri skupine: PLANKTON, BENTHOS in NEKTON. Te so med seboj tesno povezane in med seboj odvisne, ce ena izmed njih izumre, se lahko podere celoten ekosistem.

PLANKTON

V grščini pomeni plankton lebdec, ker lebdi na vodi. Delimo ga v dve skupini: fitoplankton in zooplankton.

Fitoplankton so milijoni mikroskopskih rastlin, ki živijo tik pod morsko gladino. So manjše od pike na koncu stavka.

Zooplankton so drobne živalice, ki se hranijo z fitoplanktonom. Zooplankton je večji od fitoplanktona.

BENTHOS

V grščini pomeni benthos dno. Benthos so živa bitja, ki se gibljejo ali rastejo na morskem dnu. Tudi te delimo v dve skupini: v fitobenthos in zoobenthos.

Fitobenthos so rastline. Zoobenthos pa živali, kot npr. spužve, ožigalkarji (meduze, vetrnice), členonožci (raki), mehkužci (školjke, polži), iglokožci (morski jezek, morska zvezda).

NEKTON

V grščini pomeni nekton plavajoč, to se pravi, da lahko prosto plava v morju. K nektonu pristevamo glavonožce iz družine mehkužcev (sipe, kalamarji), ribe hrustancnice (trnež, morski pes) in ribe kostnice

(sardele, morski list, brancin...) ter sesalce (v naš zaliv zaplava včasih za kako ladjo delfin).

Zelo važni organizmi našega morja, a obstajajo tudi na kopnem, so BAKTERIJE. Čeprav jih dobimo cisto na koncu prehrabene verige, niso nič manj važne od ostalih členov. So tiste, ki umrle rastline in živali ponovno spreminjajo v neživo naravo in omogočajo, da se v naravi nič ne porazgubi ampak ponovno uporabi. Rudninske snovi, v katere so bakterije razrojile umrle živa bitja, bodo rastline, ponovno uporabile pri fotosintezi, procesu, ki obratno od bakterij spreminja neživo naravo v živo.

Zgodovina ribištva v naših krajih

V naših krajih se je ribištvo razvilo zelo pozno. Jadransko morje so dolga stoletja zavojevali gusarji, ki so ropali ladje in mesta ob obali. Sele ko so se razmere izboljšale, so si naši predniki upali na krajše sprehode po morju.

Morski rop je skoraj tako star, kakor plovba sama. Roparji so bili organizirane skupine, ki so se zbirali ob morskih prehodih ter ozinah in od moidocih terjale davek. Kdor se je temu uprl, se je moral spopasti z močno oboroženimi tolpmi.

Ob jadranski obali so že pred prihodom Slovanov (v VII. stol.) cvetela velika bizantinska mesta z dobro razvito mornarico. Ti mor-

narji so s svojimi močnimi ladjami pluli po vsem Jadrano.

Na novo naseljeni Slovani so se borili, da bi zavzeli mesta ob morju, tako kot so zavzeli zemljo okoli njih. Medtem je bizantinsko cesarstvo propadlo. Da bi se branili pred Slovani, so meščani obmorskih mest prosili Benetke za pomoč. Tako so Benečani postali lastniki Jadrana.

Morski lov se je pri nas prav zaradi teh dogodkov razvil zelo pozno; pravzaprav takrat, ko so zaradi naraščanja prebivalstva postale gospodarske razmere skoraj nevzdržne in je ribji ulov postal neobhodno potreben za družinsko prehrano.

Sipa - iz morja v ponev

Znanstveno ime: *Sepia officinalis* - NEKTON
Slovensko narečno: sipa
Italijansko: seppia
Trzasko: sepa

Velikost: do 25 cm in več dolg glavonožec ovalne oblike.

Barva: po hrbtu je zebrasta, olivnozeleno ali sivo-rumena, pigmentacijo prilagaja okolju in je odvisna od vzdraženosti; na stojnicah jo bomo vedno nasli umazano zaradi "crnila", ki ga izcedi.

Posebnosti: telo je podobno vrečki, ki jo na obeh straneh obdaja ozka plavut; iz vrečke moli glava, ki nosi 8 manjših in 2 večji lovki; sipe se drstijo v parih: ena lovka samca nosi pakete semencic, ki jih vnese v vrečko samice.

Meso: dobro, manjše sipe so mehkejše.

Živi: v različnih globinah na blatnem dnu.

Cas lova: vse leto, največ spomladi in poleti.

Nacin lova: z vlečnico, s trnkom, z vršami, s harpuno, z obalnimi stajalkami.

Recept: SIPOVA OMAKA

Sestavine:

sesekljan petersilj in cesen, kosček pikantne paprike, paradižnikova omaka, belo vino, olje, sol

Priprava:

Sipe očistimo, operemo in jih zrezemo na rezine. Na olju popražimo papriko, petersilj in cesen, nato dodamo paradižnikovo omako in sipe. Ko postane meso skoraj belo, ga zalijemo z vinom, posolimo in kuhamo v pokriti posodi.

Sipovo omako lahko ponudimo kot predjed ali z njo zabelimo spagete.

kriške šole

NAŠI
OTROCI
RIŠEJO
IN
PIŠEJO

Tonolov na naši obali

Na naši obali ni bilo fiksnih tonar. Kdor je hotel loviti tone, je moral imeti posebno prostorno barko, veliko, drago mrežo »trato«, posadko vsaj devetih izurjenih ribičev in rezervirano mesto, kamor potegniti trato na breg. Obalo in morsko dno do globine 8 m je bilo treba očistiti vsako sezono. Tudi pri nas kakor drugje so si zato tonolova lahko privoščile samo plemiške družine iz Trsta in devinski grascak. Plemiči so imeli monopol nad tonolovom in so si ga skušali obdržati na vse načine. Nasi ribiči so najprej služili kot tlačani, potem pa so jih najeli kot sezone delavce. Iz raznih dokumentov izhaja, da so se slovenski ribiči začeli ukvarjati s tonolovom leta 1552 in da so bili iz okolice Devina.

V Statutu mesta Trst iz leta 1625 je glede ribolova sklenjeno, da cena rib določijo po predhodnem posvetovanju z ribiči vsake stiri mesece. Cena svežega tona pa je bila določena

ze vnaprej: 1 »solidum« za funt.

Ker je bila cena tona zelo visoka in je prinasala velike zaslužke, so trzasko oblasti zelo natančno pregledovale tonolovce in kolicino njihovega plena. Pravico tonolova sta si v Trzaskem zalivu delila mesto Trst in devinski grof. Slednji je imel svoje ozemlje približno do Brojence pod Krizem. Meja je bila vedno sporna, zaradi česar je prihajalo med devinskim gospodom in Trstom večkrat do prepirrov. Poleg svojih lovišč na devinski strani, so Devinci izkoriščali tudi mesto imenovano »Ravne«, blizu pristana Brojence, pod Krizem, ki je bilo že na trzaskem ozemlju. Zato so trzasko oblasti zahtevale od devinskega grofa plačilo davka za vse na Ravnah ulovljene tone, čemu pa se je seveda devinski grof upiral.

S pomočjo davčnih knjig mesta Trst lahko razberemo, da je od Trsta do Brojence, kjer je bila meja trzaskega ozemlja, delovalo skupno 6

lovišč tonov. Pravico do lova so imele samo plemiške družine, ki so za vsako lovišče placevale trzaskemu mestu 18 florintov. Plemiči so bili lastniki velikih mrež in colnov - tonar. Ribiči, ki so se s tonolovom ukvarjali, pa so bili Slovenci iz Barkovelj, Kontovela in Kriza. Omenjenim pa moramo dodati se tri trate devinskega grofa, kjer so lovili Nabrezinci. Na naši obali je bilo torej v drugi polovici 18. stoletja skupno 9 trat (lovišč), s katerimi se je ukvarjalo okoli 135 ribičev, saj je vsako lovišče zaposlilo okoli 15 ljudi. Tem treba seveda dodati še vse tiste, ki so pritekli k morju v trenutku, ko je bila mreža zaprta in se je začela vleka na breg.

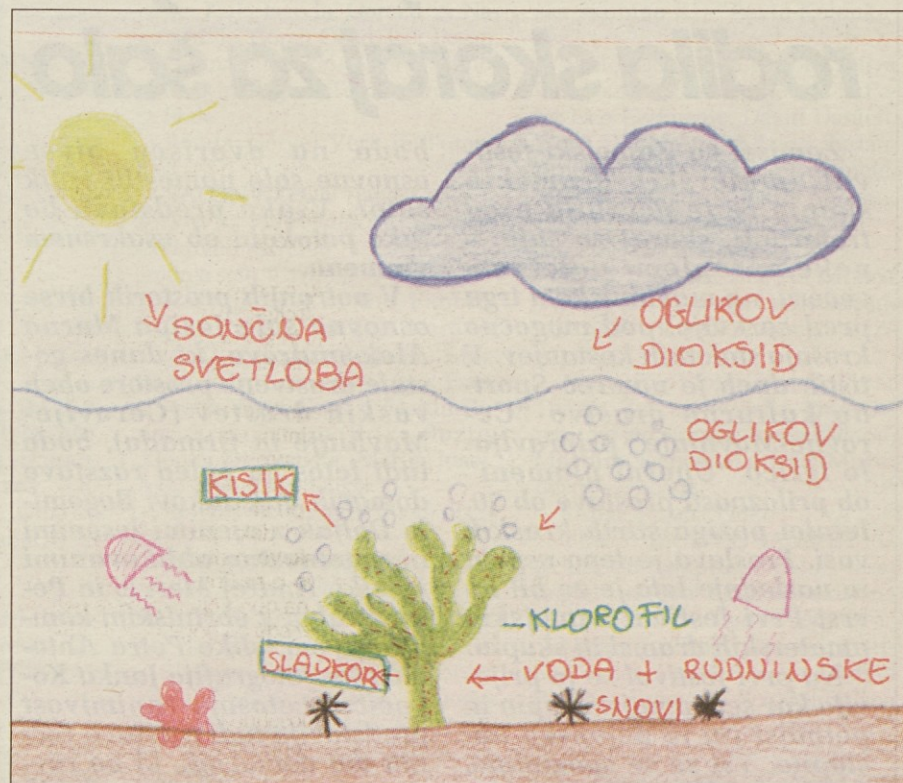
Lovno mesto so imenovali »posta«, ki je imela tri »kalade«, steze, ki so segle od proda v morje do 8 metrov globine. Dno je moralo biti čisto in brez zaprek, da je mreža lahko lažje drsela. Kalade so pripravljali pred začetkom sezone, ki je navadno trajala od pridelka avgusta do 15. oktobra.

Visoko na bregu je imela vsaka posta tri izvidniške točke imenovane »karune«. Na karunah so sedeli »kolnarji«, v sredini srednji kolnar, 600 m na vsako stran pa kolnarji krajniki. Naloga kolnarjev je bila v tem, da so pravočasno obvestili colnarje o prihodu jate tonov, bodisi iz soske strani »od grose« ali iz istrske strani »od magre«. Potem ko je eden izmed krajnih kolnarjev opazil jato - »brgado« - tonov in to sporočil srednjemu colnarju in ribičem, ki so bili ob bregu, je prevzel vodstvo lova srednji kolnar, krajna pa sta takoj stekla h »kaladi«, pomagati ostalim.

Tonera je bila vedno pripravljena z eno vrvo mreže privezano na obalo. Tudi veslaci so bili pripravljeni. Ob strani je bil se pomožni coln sifa ali čupa.

Ce so toni prišli s soske strani so jih z mrežo obkolili proti desni, ce so prišli iz Istre pa proti levi. Prav zato je morala vsaka posta imeti vsak tri kalade.

Fotosinteza

Fotosinteza je proces sinteze (združitve), ki nastane v zelenih delih rastline s pomočjo svetlobe.

Zeleni deli rastline lahko s pomočjo zelenega barvila - klorofila in sončne svetlobe spremenijo vodo - rudninske snovi in ogljikov dioksid v kisik in sladkor.

Rastline (v morju fitoplankton in fitobenthos) so torej edino živo

bitje na zemlji, ki lahko same proizvajajo hrano: spreminjajo nezivo naravo v živo.

V morju lahko nastane proces fotosinteze le v plitvih vodah (v Jadranskem morju do 30 - 30 metrov pod morsko gladino); globlje gremo, manj je svetlobe, brez sončne svetlobe pa je tudi fotosinteza nemogoča.

Peškadorke

Peškadorke so bile zene iz Kriza, ki so prodajale ribe po hišah okoliških vasi. Navada neposredne prodaje rib odjemalcu na dom ali v gostilno, s katero so ribiči obsili ribarnico, trgovca ali morebitne davke, sega v zelo stare čase, saj govorijo o njej tudi statuti mesta Trst iz 14. stoletja. Tak način direktne prodaje je ribiški družini omogočal boljši zaslužek. Cena tako prodane ribe je bila višja od iztržka, ki ga je ribiču ponujal trgovec.

V začetku so ta poklic opravljale le žene ribičev, ki so prodajale družinski ulov. Scasoma, posebno od začetka tega stoletja dalje, pa so začele ribe prodajati tudi vdove in ženske, ki so iskale dodatnega zaslužka. Njihovo stevilo je cedalje bolj raslo, tako da jih je bilo pred drugo svetovno vojno približno 70. Peškadorke so torej sestavljale kompaktno skupino s svojimi značilnostmi in nenapisanimi poklicnimi pravili.

Trzišče je bilo natančno razdeljeno: vsaka ženska ali skupina žensk je delovala v določenih rajonih ali vaseh; tudi cene so bile bolj ali manj dogovorjene. Vsaka peškadorka je imela svoje ribice, od katerih je stalno odku-

povala del ulova. Peškadorke so tako postale posrednice med ribičem in odjemalcem istočasno pa so pripomogle k temu, da je ves zaslužek ostal v vasi.

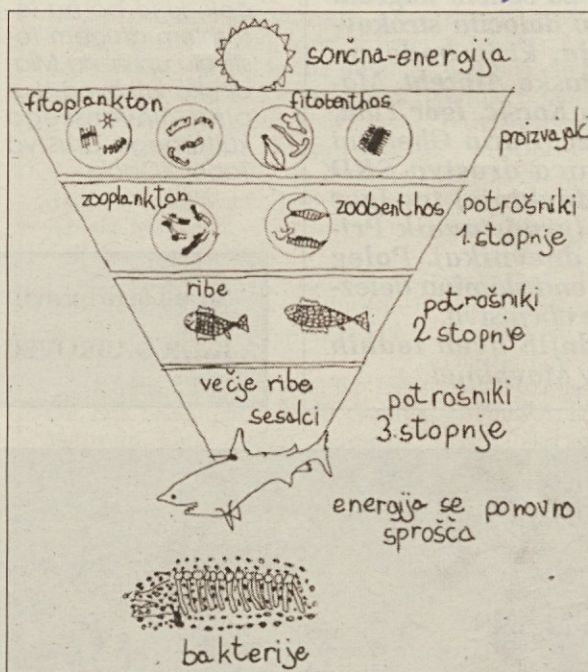
Peškadorke so bile zelo navezane na kapelico, ki se danes stoji v Bregu, na poti iz Kriza v Grljan. Pri njej so se navadno ustavljale, ko so z brega po strmi poti prenašale na glavi od 25 do 30 kg rib. Nosile so jih v »ple-nirjih« ali v »kasetah«.

Zivljenje peškadorke je bilo vse prej kot lahko. Zbujale so se zelo zgodaj. Ob 5.30 so morale namreč biti že na obali. Nato so odšle po raznih vaseh in od hiše do hiše prodajale ribe. Ce odjemalec

ni imel denarja, je peškadorka zamenjala ribe za jajca, fizol, ajdjo itd. Tiste, ki so prodajale v bolj oddaljenih vaseh, so na dan pripesacile tudi po 25 - 30 km. To se pravi, da so hodile vsaj 6 - 7 ur. Ko so prišle domov pa so morale se prati, likati, kuhati in skrbeti za družino.

Peškadorke so prodajale veliko vrst rib. V plenjer so med vsako vrsto rib položile platno, tako da so jih lažje sortirale. Na dnu pa je stala »cerada«, nepremocljivo platno, s katerim so peškadorke preprečile ribji sluzi, da bi jim kapljala na glavo. Domov so se vrnille le takrat, ko so prodale se zadnjo ribo.

Prehrambena veriga v morskem okolju

Ribiške mreže

V prejšnjih stoletjih so mreže izdelovali ročno. Proti koncu 19. stoletja so se pojavili prvi industrijski obrati, najprej na Skotskem, potem pa v severni Evropi. Tudi pri nas je obstajal stroj za pletenje mrež.

Ribiči so za pletenje novih mrež kupovali cele strene ustrezno debelih niti. Pri pletenju so v eni roki držali iglo z nitko, v drugi pa »murlo«, leseni pripomoček, ki je določal velikost mrežnih oces. Murle so bile okrogle ali ploščate; večja je bila murla, večje je bilo mrežno oko. Tudi igle so bile različnih velikosti, glede na potrebo in debelino niti. Igle so hranili v cilindričnih tulcih iz trstike.

Vcasih pa so ribiči mreže tudi kupili. Ker so bile zelo drage, so jih placevali na obroke. Kupljenim mrežam so ribiči privezali svinec in dodali plutovine - »sure«. Da so se te mreže dalj časa ohranile so jih »tinjali«. Borovo lubje so zdobili in zmleli ter kuhali v velikih loncih. Tej mešanici so dodali katri in v njej namočili mreže. Ko so bile mreže dobro obarvane, so jih posušili na »latnikih«.

Vsakokrat ko so se ribiči vrnili z lova, so morali mreže dobro oprati v sladki vodi, zato je bilo pomembno, da je bil zraven vsakega pristanišča tudi izvir sladke vode. Oprane mreže so nato razpeli na »latnike« in jih posušili.

Škrpena

Znanstveno ime: Scorpaena
Slovensko narečno: Skrpna
Italijansko: Scorfano
Trzasko: Scarpna, Capon
Nekton

Fizične značilnosti:

Velikost: a) 20-50 cm (velika)
b) 15-25 cm (rjava)
c) do 18 cm (mala)

Barva:

a) velika: rdeča ali rdečkasta z rjavkastimi madeži

b) rjava: rjavkasta s črnimi madeži
c) mala: živo rdeča s črno s pego na hrbtni plavuti.

Posebnosti: vse vrste imajo veliko glavo z raznimi bodicami in priveski na skrznem pokločku in na hrbtni plavuti imajo strupene bodice (ob nakupu jih ribar navadno odstrani)

Zivljenjsko okolje

Zivi: velika: na pesčenem dnu do 400 m globoko, rjava med algami v plitvem obalnem pasu, mala: na blatnem globokem dnu.

Čas lova: vse leto

Način Lova: z vlečnico, vrsami s trnkom, parangalom harpuna, podvodno puško.

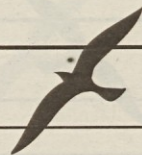
Ladje naših dedov

Prvi colni, ki so jih uporabljali nasi dedje so bile CUPE. Ti colni, izdelani iz enega samega hloda, so bili lahko uporabljivi, saj so jih z lahkoto potegnili na sipino. Vse dokler niso bila zgrajena pristanišča, so cupe bile edini colni pri nas.

Cupe so bile svojevrstni ribiški colni, arhajične oblike. Ker je njegova zgradba čisto samosvoja in je ne pozna noben drugi sosednji narod, ki je veslal po Jadranskem ali Sredozemskem morju, smemo sklepati, da je nastal le pod pritiskom lastnih gospodarskih potreb in stisk.

Stene cupe so enakomerno debele, približno šest do osem centimetrov, ker je de-

blo izdelbeno z dletom in ne izzgano kot je to največkrat primer pri primitivnih plemenih. Stabilnost colna so dosegli s »teslirjem«, 5, 5 do 6 m dolgim hloščem, pri-trjenim pravokotno na čupi približno en meter od zadnjega konca »pupe« na obe strani z enako dolgo ročico. Vrh tega pa so se na obeh koncih teslirja klini, na katere se opirata dve po 6 m dolgi vesli. V čupi je bilo prostora za da ribica, navadno očeta in sina. Večkrat je tema dvema pomagala tudi ženska, ki je z malim veslom, naslonjenim na »forklo« približno 1 m od premca krečala čupo, zlasti takrat, ko se je coln počasi premikal in je bil glavni ribič zaposlen z mrežo.

V ORGANIZACIJI ŠPORTNO

Od 25. junija do 6. julija festival amaterskih

2. ZAMEJSKI FESTIVAL
AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

Prireditel, ki se je rodila skoraj za šalo

Zamisel za Zamejski festival amaterskih dramskih skupin se je porodila pred tremi leti, skoraj za šalo, v nekem toplem poletnem večeru, na mavhinjskem trgu pred cerkvijo, pod mogočno krošnjo stoletnih kostanjev. V tistih dneh je namreč Športno kulturno društvo "Cervlje-Mavhinje" pripravljalo igrice "Uporni plameni" ob priložnosti proslave ob 50. letnici poziga starih kraskih vasi. Proslava je lepo uspela in naslednje leto je že bil na vrst Prvi festival zamejskih amaterskih dramskih skupin.

Na prvi festival se je prijavilo kar sedemnajst skupin in petnajst jih je dejansko nastopilo. Vsi se se spomnimo, kako so bila prijetna tista kulturna srečanja, v poletnem večernem hladu. Celih devet dni je v Mavhinjah kar mrgolelo ljudi in vse predstave so bile dobro obiskane. Pa tudi vreme je bilo posrečeno, saj je zvezdnato nebo milostljivo sledilo vsaki predstavi. Včasih bi rekli, da so bili festivalu naklonjeni tako ljudje kot bogovi.

Tak uspeh je domačemu društvu vlil neizmerne zažona in veselja, saj je bil njihov trud bogato poplačan. Danes je tik pre zdajci začetek druge izvedbe festivala in tudi tokrat je uspeh skoraj že na dlani: prijavljenih je petindvajset skupin, od Mackolj do Benetije, tako da bo res ponovno mogoče čutiti resničnost skupnega zamejskega prostora, v imenu Talijske in njenih tovaršic. Letos je predvideti nekoliko nagajivejše vreme, organizatorjem pa to vsekakor ne bo moglo prekrizati računov, saj

bodo na dvorišču bivše osnovne šole namestili velik sotor. Vsaka predstava bo tako potekala ob vsakršnem vremenu.

V notranjih prostorih bivše osnovne šole Josipa Murna Aleksandrova, ki danes gostuje društvene prostore obeh vaskih društev (Cervlje-Mavhinje in Grmada), bodo tudi letos na ogled razstave domačih umetnikov: Bogomile Doljak z njenimi lesenimi in umetnostno oblikovanimi izdelki, Andrej Mervic in Peter Skabar z obrtniskim kamnoseštvom, slike Petra Antoniča ter fotografije Janka Kovaciča. Letošnjo zanimivost predstavlja tudi razstava ročnih del domačink, ki bo ravno tako na ogled v solskih prostorih.

Razočarani ne bodo niti ljubitelji dobre kapljice in prigrizka, saj so organizatorji obljubili dobro založene kioske.

V sredo zvečer se torej odprejo zavese, na odru se bodo nato zvrstile razne skupine, v katerih bodo nastopale skoraj vse generacije, od vnukov do dedkov, za celih enajst dni. V soboto 12. julija bo potekalo nagrajevanje, pri čemer se vsaka od treh kategorij poteguje vsaka za sedem nagrad. Nagrade bo določila strokovna komisija, ki jo bodo sestavljali: Staska Albreht, Marij Cuk, Iva Korsic, Igor Tuta, Anton Sepec, Daria Gherlani (predstavnica društva SKD Cervlje-Mavhinje) ter Igor Gabrovec (predstavniki Primorskega dnevnika). Poleg tega pa bo ena skupina deležna nagrade občinstva.

V naslednjih dveh tednih torej... vsi v Mavhinje!

NA SLIKAH:

Zgoraj - pogled na mavhinjski trg med eno od gledaliških predstav na 1. srečanju zamejskih amaterskih dramskih skupin.

Na spodnji sliki - prizor iz otroške igrice Korenčkov palček, ki jo bo na letošnjem drugem festivalu uprizorila Mladinska lutkovna skupina Slovenskega kulturnega društva Tabor z Opčin.

Strani je pripravil
IGOR GABROVEC

Program festivala

Sreda, 25. junija
ob 20.30: slavnostna otvoritev Festivala
ob 21.00: Dramska skupina SKD "Cervlje-Mavhinje" z eksperimentalno igro MODER SI, CEBULA

Četrtek, 26. junija
ob 20.30: Dramski odsek Prosvetnega društva "Mackolje" z narečnim prizorom M'CKULANSCE STORJE
ob 22.00: Dramska skupina KD "Rovte-Kolonkovec" z ljudsko igro J'EN SE SMUA LETE

Petek, 27. junija
ob 18.30: Dramska skupina SKD "Primorec" z otroško igro ZVEZDICA ZA-SPANKA
ob 20.30: Dramska skupina Znanstvenega liceja "F.Prešeren" in Ind. tehničnega zavoda "A.Volta" z dvojezično eksperimentalno igro LA PACE - MIR
ob 22.00: Mala trzaska kabaretna "banda" z eksperimentalno igro TIERRA, DENTIERRA Y LIBERTAD!

Sobota, 28. junija
ob 18.30: Dramska skupina KD "Kraski dom" z otroško igro TACKOVA SRECA
ob 20.30: Slovenski oder Slovenske prosvete v Trstu z mladinsko igro MALE DAME
ob 22.00: Dramska skupina SKD "Slavec" z igro ANA B'LANA PUPA

Nedelja, 29. junija
ob 18.30: Otroški zbor KD "Oton Zupancic" z otroško lutkovno igrico GOZDNE ŽIVALI PRIREJAJO GOSTIJO
ob 20.30: Dramska skupina PD "Slovenec" z veseloigro TEKU JE B'LO AM-BET U BUERSTE

Ponedeljek, 30. junija
ob 20.30: Mladinska skupina amaterskega odra "Jaka Stoka" z otroško igro PET PEPELK
ob 22.00: Gledališka skupina SKK z mladinsko igro TAJNO DRUSTVO PGC

Torek, 1. julija
ob 20.30: Srednja sola "Igo Gruden" z dialogom KLEPET NA PUNKISCU
ob 21.00: Pedagoški licej "A.M.Slomšek" z mladinsko igro MODRA VRTNICA
ob 22.00: Mladinska igralska skupina KD "Rdeca zvezda" zbirka "slovenskih klamfarskih, okroglih in kosmatih" IZ TAKE SMO SNOVI KOT S(R) ANJE...

Sreda, 2. julija
ob 20.00: Lutkovna skupina "Iskrice" z lutkovno igrico SALON EXPON
ob 21.00: Dramski odsek KD "F.Prešeren" z igro POD ZVEZDAMI
ob 22.15: Dramska skupina "Metronom" z eksperimentalno igro KAJ BI BI-LO SONCE BREZ LJUDI

Četrtek, 3. julija
ob 20.30: Mladinska lutkovna skupina SKD "Tabor" z lutkovno igrico KORENČKOV PALČEK
ob 22.00: Dramska skupina KD "Kraski dom" z igro STIRJE LETNI CASI

Petek, 4. julija
ob 20.30: Dramska skupina KD "Igo Gruden" s komedijo PRIMORSKE ZDRAHE
ob 22.00: Tatjana Turco in Ingrid Werk z dialogi VANKA IN TONCA: vendrigle na plazi

Sobota, 5. julija
ob 20.30: Benesko gledališče z igro BUOGI MOZJE
ob 22.00: Dramska skupina KD "Rdeca zvezda" z igro PRIPRAVA NA ZLA-TO POROKO

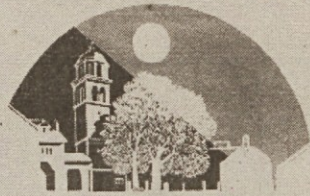
Nedelja, 6. julija
ob 19.30: družabna igra (tombola)
ob 20.30: slavnostna podelitev nagrad
ob 21.15: nastop skupine, ki prejme nagrado občinstva - sledi družabnost

KULTURNEGA DRUŠTVA MAVHINJE CEROVlje

v Mavhinjah 2. zamejski dramskih skupin

2. ZAMEJSKI FESTIVAL
AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

CEROVLJE - MAVHINJE

ŠPORTNO
KULTURNO
DRUŠTVOASSOCIAZIONE
SPORTIVA
CULTURALEV sodelovanju z:
ZVEZO SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV
SLOVENSKO PROSVETO - TRST
OBČINO DEVIN-NABREŽINOIn collaborazione con:
UNIONE DEI CIRCOLI CULTURALI SLOVENI
CENTRO CULTURALE CATTOLICO SLOVENO - TRIESTE
COMUNE DI DUINO-AURISINAPod pokroviteljstvom:
OBČINE DEVIN-NABREŽINACon il patrocinio del
COMUNE DI DUINO-AURISINA

Rundel, 1997

2. ZAMEJSKI FESTIVAL AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

2° FESTIVAL DEI GRUPPI TEATRALI
AMATORIALI SLOVENI IN ITALIAZADRUŽNA
KRAŠKA
BANKAOPCINE - Ulica Svobode 2,
Tel. (040) 21491

MAVHINJE - MALCHINA

25. 6. 1997 - 6. 7. 1997

BANCA DI CREDITO
COOPERATIVO
DEL CARSOOPCINA - Via del Risorgimento 2
Tel. (040) 31491

Pravilnik festivala v Mavhinjah

Festival zamejskih
dramskih skupin organizira
SKD "Cervlje-Mavhinje".
Festival se praviloma vrši v
Mavhinjah.

K sodelovanju lahko
društvo povabi se druge
ustanove, organizacije ali
društva.

Festival se praviloma
vrši vsaki dve leti in je tek-
movalnega značaja.

Festival hrani svoj
simbol, delo slikarke Vesne
Benedetič na sedežu druš-
tva SKD "Cervlje-
Mavhinje".

Ob priliki Festivala lahko
odbor SKD "Cervlje-
Mavhinje" organizira posa-
mezne predstave se v dru-
gih krajih.

Društveni odbor si
pridružuje pravico, da sam
določi maksimalno število
nastopajočih skupin.

Društveni odbor
lahko k Festivalu povabi tu-
di gostujoče dramske skupi-
ne izven konkurence.

Prijavljene igre lahko

nastopajo v sledečih katego-
rijah:

- * otroška-mladinska igra
- * eksperimentalna igra
- * tradicionalna ljud-
ska igra

Nagrade za vsako katego-
rijo so sledeče:

- * najboljša izvedba
- * najboljša moška
vloga
- * najboljša ženska
vloga

- * najlepša scena
- * najlepši kostumi
- * najboljša režija
- * najboljša glasba

Predvidena je tudi
ena nagrada občinstva.

Komisija lahko po
svoji uvidevnosti podeli tu-
di dodatna posamezna priz-
nanja.

V komisiji ne smejo biti
člani, ki kakorkoli sode-
lujejo pri nastopajočih sku-
pinah.

Društveni odbor si
pridružuje pravico, da sam
sestavi komisijo. V komisiji
je tudi član društva.

Tekmovalo bo 25 skupin

V kategoriji otroška-mladinska
igra nastopa 11 skupin:

ZVEZDICA ZASPANKA (F.
Milcinski), pravljica igra v izvedbi
SKD "Primorec" iz Trebe.

Nastopajo: Tina Torre, Nicole
Kralj, Sophia Kralj, Roberta Coretti,
Ervin Taučer, Tajda Milic, Mateja
Milković, Luka Kralj, Simon Sivitz;
Martina Jazbec.

Režija: Suzi Bandi

TACKOVA SREČA (Stana Mi-
lic), otroška igra v izvedbi Damske
skupine KD "Kraski dom" iz Re-
pna.

Nastopajo: Tjasa Milković,
Ivana Sobani, Martin Rebecchi,
Sara Manola, Katja Krizman,
Ales Grilanc, Arin Zuzek, An-
drej Marušič, Maruška Gustin,
Martina Sobani, Jan Skabar, Teri
Zuzek, Aleks Vitez.

Režija: Stana Milic

MALE DAME (L. Alcott), igra v
priredbi Lucke Susić v izvedbi Slo-
venskega odra Slovenske prosvete v
Trstu.

Nastopajo: Francesca Simoni,
Ivana Solc, Mirjam Cermelj, Jasna
Simčić, Nadia Roncelli, Manica
Maver, Tomaz Susić, Mitja Petaros,
Matjaž Rustja, Alenka Giugovaz,
Andrej Maver.

Režija: Lucka Susić

**GOZDNE ŽIVALI PRIREJAJO
GOSTIJO** (Mariza Perat), otroška
lutkovna igrice v izvedbi Otroškega
zboru KD "Oton Zupancič" iz Stan-
dreza.

Nastopajo: Veronika Povsč, Ka-
terina Quinzi, Stefano Faganel, Ma-
tija Fedrigo, Chiara Mucci, Izabel
Paskulin, Lara in Roberta Ressi,
Tjasa Corva, Simon Plesnica.

Režija: Eda Bacar

PET PEPELK (Zarko Petan),
otroška igra v izvedbi Mladinske
skupine Amaterskega odra "Jaka
Stoka" iz Proseka-Kontovela.

Nastopajo: Nikolaj, Irina in Ve-
sna Bukavec, Jernej in Ilja Bufon,
Zinajda in Jarmila Kodrič, Dejan
Kalc, Peter in Martina Lisjak, Jer-
nej in Neza Kapun, Tereza Pertot,
Veronika Sossa, Nicole in Meta
Starc, Alenka Versa, Jaro Cecchi,
Jaraska Majovski.

Režija: Sara Baldè

TAJNO DRUŠTVO PGC (A. Ingo-
lic), mladinska igra v izvedbi Gle-
dališke skupine Slovenskega kul-
turnega kluba v Trstu.

Nastopajo: Breda Susić, Ivo La-
chi, Erik Sancin, Rok Opelli, Sandi
Vatovani, Ketty Furlan, Veronika
Spacapan, Jasna Legisa, Mitja Peta-
ros, Alenka Stoka, Matjaž Rustja,
Sara Perini, Nada Petaros, Aleksij
Stoka, Nadja Roncelli.

Režija: Lucka Susić

KLEPET NA PUNKISCU
(Zvonko Legisa), kratek klepet v iz-
vedbi dveh dijakov Nizje srednje
sole "Igo Gruden" iz Nabrezine.

Nastopata: Jaklič Jana in Visintin
Alice

Režija: Zvonko Legisa

MODRA VRTNICA (Kristina
Brenkova), pravljica v izvedbi Pe-
dagoškega liceja "A.M.Slomšek" v
Trstu.

Nastopajo: Andraž Mermolja, Ja-
sna Tuta, Kristina Berce, Jasna Le-
gisa, Valentina Bertocchi, Karol
Hrovatin (ali Ivana Ban), Zoran
Bandelj, Denis Froglija.

Režija: Suzi Bandi

IZ TAKE SMO SNOVI KOT SR
ANJE... (Sergej Verc), zbirka sloven-
skih "klamfarskih, okroglih in ko-
smatih" v izvedbi Mladinske igral-
ske skupine KD "Rdeča zvezda" iz
Saleza.

Nastopajo: MoPZ "Rdeča zvez-
da" pod vodstvom Pije Cah, Ve-

ruska Kuk, Jagoda, Gorazd in Na-
tasa Milic, Goran Obad, Igor Pegan,
Aleksander Pockaj, Biserka Simo-
neta, Petra Segina, Tomaž Sirca, Sa-
ra Skrk.

Režija: Sergej Verc in Tomaž
Kalc

SALON EXPON (Jana Kolaric),
lutkovna pravljica v izvedbi
Lutkovne skupine "Iskrice" Nizje
srednje sole "I.Trinko" v Gorici.

Nastopajo: Eva Del Fabbro,
Nezka Figelj, Danijela Rosano,
Tjasa Dornik, Isabel Manià, Erika
Cijan, Peter Spazzapan, Alex Fran-
cescotto, Peter Povsč, Martin Ro-
ner, Erik Terpin, Erika Buzin,
Alenka Di Battista, Marija Jussa,
Asha Past, Erika Stekar.

Režija: Ada Bacar in Budal Luca-
na

KORENČKOV PALČEK (Svetla-
na Makarović), lutkovna igrice v iz-
vedbi Lutkovne skupine SKD "Ta-
bor" iz Opčin.

Nastopajo: Veronika Spacapan,
Karin in Martina Malalan, Federica
D'Ercole, Metka Sinigoi, Matej Is-
kra, Peter Paulin, Jasna Kosuta, Fa-
nika Starec.

Režija: Olga Lupinc

V kategoriji eksperimentalna igra
nastopajo 4 skupine:

LA PACE - MIR (Aristofan), dvje-
zična (dialogi v italijanscini, zbor
poje dvojezično) priredba Aristofa-
novih igre v mesani izvedbi med li-
cejem "F.Prešeren" in zavodom
"A.Volta" iz Trsta.

Nastopajo: (Prešeren) Shobha
Giacconi, Mirjam Cermelj, Lara Ko-
mar, Dana Furlani, Valentina Iaco-
pich, Mitja Tretjak, Anja Smotlak,
Ana Allegra, Laura Sgubin, Tina
Sossi, Milena Udovic, Jasna
Simčić, (Volta) Luca Belletti, Mas-
similiano Parentini, Vincenzo Tu-
rino, Tharsis Pilutti, Pietro Castro-
novi, Michele Amadi, Daniele
Campisi, Stefano Kuchler, Herald
Qyqja, Sebastian Casagrande.

Režija: Paolo De Paolis

MODER SI, ČEBULA (Henrik
Gruden in Richard Sluga), igra v iz-
vedbi Damske skupine SKD "Ce-
rovlje-Mavhinje" iz Mavhinj.

Nastopajo: Paolo Antonic, An-
drej Mervic, Lara Peric, Erika Odo-
riko, Katja Legisa, Jana Krmec, Bru-
na Gabrovec, Boris Pernarčič, Jozko
Okretič, Katja Antonic.

Režija: Maja Lapornik

**TIERRA, DENTIERRA Y LIBER-
TADI** (tekst sestavili člani skupine),
igra v izvedbi skupine MTKB (Mala
tržaska kabaretna "banda").

Nastopajo: Sara Baldè, Fabrizio
Polojaz, Aljoša Saksida, Paolo Tan-
ze.

Režija: "samoupravna"

**KAJ BI BILO SONCE BREZ LJU-
DL...** (Marij Cuk, Ace Mermolja,
Marjan Kravos, Miroslav Kosuta),
eksperimentalna igra na osnovi "le-
pljenke" poezij tržaskih pesnikov v
izvedbi Damske skupine "Metro-
nom" društva "V.Vodnik" iz Doli-
ne.

Nastopajo: Suzi Bandi, Klara Vo-
dopivec, Ivana Tercon, Dajana
Kočevar. Režija: Nerina Svab

V kategoriji tradicionalna ljudska
igra nastopa 10 skupin:

M'CKULANSČE STORJE (Ro-
milda Smotlak Tul), narečni prizor
v dveh slikah v izvedbi Damskega
odseka PD "Mackolje".

Nastopata: Milena Smotlak in
Valentina Tul.

Režija: Romi Ida Smotlak Tul

JEN SE SMUA LETE (vec av-
torjev), igra na podlagi domačega
ljudskega izročila v izvedbi Dram-

ske skupine KD "Rovte-Kolonko-
vec".

Nastopajo: Ileana Antoni, Oliva
Castellani, Marcella, Michela in Pe-
ter-Uco Cerkvenič, David Danieli,
Eletta Del Mestre, Alberto Furlan,
Bruno Grando, Jolanda Gustincić,
Marina Paclich, Silvano Saresin,
Duilio Vecchiet, Sergio Zampieri

Režija: Drago Gorup

ANA B'LANA PUPA (Tatjana
Turko), igra v izvedbi Damske sku-
pine SKD "Slavec" iz Ricmanj - Lo-
ga.

Nastopajo: Susi Bandi, Peter
Tercon, Tamara Rodella, Emil Co-
retti, Edvin Komar, Ivana Tercon,
Mayrim Keber, Andrea Mura,
Bostjan Romano.

Režija: Tatjana Turko

**TEKU JE B'LO AMBET U
BUERSTE** (skupinsko delo), vese-
loigra v izvedbi Damske skupine
PD "Slovenec" iz Boršta - Zabrezca.

Nastopajo: Stojan Parovel, Patri-
cija Zahar, David Curman, Sergio
Petaros, Anamarija Scroccaro, Jana
Kosmac, Boza Hrvatic, Ivana Mah-
nič, Alessandro Corbato, Alen Cor-
batti, Andrej Canziani, Maks Ste-
fancic, Bojan Zivec, Michele Di Do-
nato. Nastopa Pevski zbor Slovenec

- Slavec pod vodstvom Danijela
Grbca.

Režija: Boza Hrvatic

POD ZVEZDAMI (Tatjana
Turko), igra v izvedbi Damskega
odseka KD "F.Prešeren" iz Boljun-
ca.

Nastopajo: Tatjana Turko, Ingrid
Werk, Nadija in Magda Svara, Irena
Tercon, Denis Salvi, Mitja Vodopi-
vec, Miran Zobec, Peter Tercon,
Emilio Coretti, Suzana Bandi, Suza-
na Sancin.

Režija: Tatjana Turko

STIRJE LETNI CASI (Vinko Mō-
derdorfer), igra v priredbi Stane Mi-
lic in izvedbi Damske skupine KD
"Kraski dom".

Nastopajo: Valter Puric, Vesna
Gustin Grilanc, Gianni Sobani,
Sonja Lazar, Uros Grilanc, Nataša
Skrk Skabar, Silvana Blazina Ska-
bar, Renzo Taučer.

Režija: Drago Gorup

PRIMORSKE ZDRAHE (C.Gol-
doni), komedija v priredbi Maje La-
pornik in izvedbi Damske skupine
KD "Igo Gruden" iz Nabrezine.

Nastopajo: Valentina Visentin,
Marjanan in Martina Golemac, Ma-
tejka Gruden, Sidonja Radetič, Niko
Golemac, Edvin Bogatec, Aljoša
Tercon, Jozko Okretič, Niko Pertot.
Nastopajo nekateri člani nabrežin-
ske godbe na pihala pod vodstvom
Sergia Grattona ter Ženski pevski
zbor "Igo Gruden" pod vodstvom
Bojane Kralj.

Režija: Maja Lapornik

VANKA IN TONCA: vnderigle
na plazi (Tatjana Turko), dialogi
dveh znanih klepetulj Vanke in
Tonce.

Nastopata: Ingrid Werk in Tatja-
na Turco.

Režija: Turco/Werk

BUOGI MOZJE (Aldo Nicolaj),
igra v beneskem narečju v izvedbi
društva Benesko gledališče.

Nastopajo: Bruna Chiuch, Lore-
dana Drecogna, Maria Grazia Ga-
riup, Anna Iussa, Lidia Zabriesza-
ch.

Režija: Marjan Bevk

**PRIPRAVA NA ZLATO PO-
ROKO** (Gizela Budin Pegan), prilju-
bljena igra iz povojnih let v izvedbi
Amaterske dramske skupine KD
"Rdeča zvezda" iz Saleza.

Nastopajo: Darja Kobal, Igor Mi-
lic, Milos Milic, Ingrid Sulli, Silva
Percic, Tahja Gruden, Lojze Furlan.
Režija: Anton Petje

IZLET

S Primorskim dnevnikom 4.000 km po Madžarskem

Izlet Primorskega dnevnika na Madžarsko je bil res nekaj posebnega. Pa ne zato, ker smo v petih dnevih prevozili skoraj 2000 km (sicer z udobnim avtobusom), temveč zaradi tega, ker smo poleg zgodovinskih znamenitosti in krajev izven običajnih turističnih poti, dodobra spoznali madžarsko kuhinjo in njihova najbolj znamenita vina.

Vse se je začelo že prvi dan potovanja - v nedeljo, 8. junija - ko smo se ustavili na kosilu v restavraciji »Stagelj«. Lokal, ki je kaka dva kilometra izven Koprivnice v hrvatski Podravini, nas je takoj prevzel zaradi izredno lepega okolja in skrbno aranžirane mize v restavraciji, kar je dalo slutiti, da bo kosilo dobro. Toda bilo je več kot dobro! Po kozarčku slivovke, ki naj bi »odprla« želodec, smo najprej pokušali podravske mesne specialitete, potem kašovo minestro z gobami in jagnjetino s prikuho. Čakali smo na sladico - pa so nam prinesli drugo glavno jed, telečje zrezke in solato! Vse zelo okusno in obilno, zalito z vrčem piva, tako da je sladico (gibanico) marsikdo pustil na krožniku. »Kar je preveč je preveč!« - je vzkliknil eden od izletnikov, a je vseeno pospravil tudi gibanico!

Tako okrepjeni smo nadaljevali pot, ki nas je preko Zlatega polja na Hrvaškem in Barca na Madžarskem privedla v Pec. Ravno toliko časa je bilo, da smo se namestili po sobah starinskega, a lepo urejenega hotela »Palatinus« v središču mesta in napravili kratek sprehod, ko je že bilo treba zopet sesti za mizo. Tudi tukaj zelo dobra večerja, ki so jo spremljali stiri vrste vina in glasha v živo. Kljub dolgi vožnji je bilo kar nekaj parov, ki so se zavrteli ob zvokih valčkov in tangov, dokler tudi njih ni premagala utrujenost.

Naslednje dopoldne smo si ogledali Pec ali Pecuh, kot pravijo mestu Hrvati. Mesto s 170.000 prebivalci, nad katerim se dviga prva madžarska katedrala obdana s stírim zvoniki, ima več znamenitih cerkev, med njimi v katoliško cerkev spreminjeno džamijo. V mestu je več muzejev, mi pa smo si ogledali muzej porcelana in keramike, znane kot »keramika Zsolnay«. Omenimo naj še, da živi v mestu močna kolonija nemško govorečih prebivalcev, ki imajo med drugim tudi šole v svojem jeziku.

Po ogledu mesta smo se odpeljali proti Budimpešti. Med potjo smo namesto kosila improvizirali piknik, tako da smo bili zgodaj popoldne v madžarski prestolnici. Nasi vodnici Andreja in Silvija, ki sta nas spremljali na celem potovanju, sta nas najprej popeljali na Trg herojev, ki je prav gotovo najbolj reprezentativen del mesta. Spomenik neznanemu junaku je vzbudil nase pozornost predvsem zaradi menjave častne straže. Pred veličastnim spomenikom kraljev in herojev sta nas vodnici približe seznanili s posameznimi obdobji madžarske zgodovine in se posebej omenili zasluge v kipih utelesene osebnosti, ki gredo od prvih sedem plemenskih poglavarjev do sv. Štefana in preko Matije Korvina do Lajosa Kosutha. S Trga herojev smo se odpeljali na ogled Matjaževe cerkve, kjer so kronali kralje, se povzpeli na Ribiske okope in se ob kraljevi palači spet spustili v mestno središče. Odsli smo v hotel

»Budapest«, kjer smo imeli samo toliko časa, da smo se nekoliko umili, potem pa smo se z avtobusoma odpeljali v klet Hungarovin, kjer so nas pričakali s ciganskim orkestrom in silcem marelčnega zganja. Večerja je bila kar v eni prostornih dvoran kleti, kjer smo pokušali šest vrst vina, vmes pa sledili plesom iz madžarske folklore. Tu smo med drugim ugotovili, da golaz ni golaz, temveč mineštra z zelenjavo in kosčki mesa, vse več ali manj popaprikano. Po večerji - v najlepšem razpoloženju - smo se iz kleti »Borkatakomba« odpeljali na Cittadello, odkoder se je nudil prekrasen pogled na mesto in predvsem na mostove preko Dunave v luči reflektorjev.

Naslednje jutro smo vstali pol ure prej, da bi lahko opravili se po programu predvideno vožnjo z ladjo po Dunavu. V čudovitem jutru smo se vozili mimo veličastne palače parlamenta, pod mostovi in mimo starinskih palač, tako da je nekaj manj kot enourna vožnja se prehitro minila. Toda kaj, ko pa smo imeli naročeno kosilo v Egerju, ki je od Budimpešte oddaljen 130 km. Tu naj mimogrede omenimo, da je na madžarskih cestah vožnja z avtobusi omejena na 70 km in na avtocestah 80 km, kar seveda vožnjo zelo upočasnjuje. Toda globe za prekoracitev dovoljene hitrosti so tako visoke, da se vozniki v glavnem strogo držijo predpisane hitrosti.

V Egerju smo se nastanili v hotelu »Eger«, potem pa se odpeljali v vinsko klet iz 13. stoletja. Tu nas je spet pričakal ciganski orkester, ki nam je kratil čas tudi med kosilom, ki je - kot običajno - vsebovalo samo tipične madžarske jedi. Pokušnja vin se je začela z laskim rizlingom, nadaljevala z rdecim »Bikovar Eger« (bikova kri) in končala z muskatom. Eger z okolico je eden najbolj znanih vinskih okolišev Mazarske. Trta raste na vulkanskih tleh, kjer se je vinogradništvo uveljavilo predvsem v 15. stoletju. Takrat je namreč škof Ivan prepovedal uvoz drugih vin, češ da so »egerska vina najboljša vina na svetu«. Posledica je bila, da se je trtoreja razvila do popolnosti in užitek ni bil samo pokušnja vin, temveč tudi pogled na izredno lepo negovane vinograde na položnih gričih okoli mesta.

Popoldne smo si ogledali mesto, ki leži ob reki Eger med hri-

bovjem Matra in Buekk. Eger je zanimivo in lepo mesto. Ima več kulturnih in zgodovinskih spomenikov, njegova glavna zanimivost pa so ostanki utrdbe, ki je mesto varovala pred turskimi vpadi. Leta 1552 so utrdbo, v kateri je bil grščak Istvan Dobo z 2000 vojakov in 300 topovi, napadli Turki, katerih vojska je stela okoli 150.000 mož. Mesec dni so trajali boji, vendar Turki utrdbe niso zavzeli in so potem odvihrali naprej. Toda Eger je vseeno padel leta 1596 in je bil pod turško oblastjo vse do leta 1687. Poleg utrdbe je vredna ogleda bazilika, a tudi druge palače iz 18. stoletja, ki so dale mestu pečat baroka.

In spet smo pri večerji, tokrat v restavraciji »Feherszarvas«, ki je znana po divjaci. Jasno je torej, da je bila glavna jed divjaci, in sicer fazan v omaki ter jelenji zrezki. Da so bili to pravi, divji fazani, se je pokazalo med jedjo, ko je eden naših izletnikov ugriznil v sibro.

Bila je že sredi, ko smo se zjutraj odpeljali v Tokaj, glavno mesto tega najbolj znanega vinogradniškega okolisa. Pravzaprav je to večja vas, lepo urejena in čista, okoli katere so nas že od daleč pozdravljali vzorno obdelani

vinogradi. Po 130 km vožnje smo odsli naravnost v najbolj znano klet »Rakoczi pince« iz 15. stoletja, kjer so nam pripravili mizo za sto oseb. Na njej so bili kozarci, kruh in sir. Ko smo posedli, je glavni kletar izrekel vsem dobrodošlico, potem pa je ob vsaki pokušnji pojasnil karakteristiko vina, ki smo ga pili. Začeli smo s tokajem »Furmint«, nadaljevali s tokajem »Muskotály«, sledil je »Harslevy« in potem se tri desertna vina: »Tokaji Szamorodni«, »Tokaji Forditas« in »Tokaji Aszu«. Vecini je najbolj ugajal »Furmint«, suho vino z visoko gradacijo (13 stopinj alkohola), kar se je videlo po temu, da so ga po končanem ogledu največ kupovali v kletni prodajalni. Zanimiva pa je bila razlaga o proizvodnji tokajcev »Szamorodni« in »Aszu«, ki je ne bi podrobno obnavljali iz bojazni, da ne bi kaj zgrešili. Osnova so vsekakor zemlja, ki je pomešana z vulkanskim prahom, sončni dnevi, dolga in suha jesen ter pozna trgatva. »Szamorodni« obirajo tako, da odtrgajo grozde kakršni so na trti, se pravi brez kakršnegakoli izbora jagod (zato tudi ime »szamorodni«), grozdje posusijo, da izhlapi voda in ga sele potem

zmeljejo. Tokaju »Aszu« pa na vsakih 136 litrov vinske osnove dodajo po najmanj 25 kg posušene grozdja brez pečk. Več takih 25-kilogramskih kosaric ima »Aszu« več točk oz. zvezdic pridobi in s tem seveda tudi ceno. Najboljši je »Aszu« s petimi zvezdicami. Naj nam enologi in vinski strokovnjaki ne zamerijo poenostavljeni razlagi.

Iz Tokaja smo se popoldne odpeljali najprej do Budimpešte in nato se naprej do Blatnega jezera. Hotel »Marina« v Balatonfuredu nas je pričakal z musicami in kakšnim kumarjem, ki jih tod prav gotovo ne manjka. Pot nas je vodila po severni strani jezera, ki meri kakih 600 kv. km in ga imenujejo tudi »madžarsko morje«. Na najširšem delu morda daje tak vtis, saj ni videti nasprotne obale. Jezero ni globoko, v glavnem 2 do 6 metrov, le na nekaterih mestih doseže globino 11 metrov. Zlasti na južni obali se vrsti vas za vasio, vmes pa počitniške hišice in pescene plaže. Severna obala pa se počasi dviga v gričevnato področje, ne katerih kraljujejo vinogradi odličnega laskega rizlinga. Prav tega in seveda še nekaj drugih vrst vina smo pokušali med večerjo v tipični čardi s cigansko glasbo, tako da smo potem nekaj zaradi utrujenosti nekaj zaradi obilne večerje in spremljajočega vina kmalu zaspali.

Zadnji dan potovanja in zadnji postanek s kosilom v Badacsonyu. Tako se imenuje kraj in 454 m visok balzastni hrib nad njim. To je spet bogato vinorodno področje, ki zajema 80000 ha zemlje. Med trtami prevladuje »Olaszrizling« ali po naše laski rizling, zelenorumenene barve in visoke gradacije: 13-14 stopinj alkohola! Nič manj močni niso renski rizling, traminec in furmint, vse pa po gradaciji preseže »Zoldsilvani«, cekinasto rumeno in močno odišavljeno vino s 13 do 15 stopinj alkohola. No, tu sta se ob vznožju hriba avtobusa ustavila, presedli smo na živopisane dize in se po vratolomni vožnji povzpeli do »Szegegy Roza Haz«, večje kmečke hiše obdane z vinogradi, ki je sedaj spremenjena v literar-

ni muzej. Hiša je bila zgrajena v letu 1790, v muzeju pa so jo spremenili na čast pesnika Kisfaludija. Opremljena je s starinskim pohištvo in prav zanimiva. Z dvorišča hiše je prelep razgled na vinograde vse do Blatnega jezera in na bližnje hiše grajene iz balzasta.

Sledila je neizogibna pokušnja vin in po več kot vratolomni vožnji navzdol smo se srečno ustavili pred restavracijo, kjer je bilo kosilo - spet z vinom. Poslovili smo se od Andreje in Silvije, sami pa nadaljevali pot do madžarsko-hrvaške in potem hrvaško-slovenske meje ter se preko Ptuja, Celja in Ljubljane pozno zvečer ustavili v Trstu oziroma v Gorici, kjer se je naše petdnevno potovanje po »neobičajni Madžarski« končalo.

Mislim, da izražam mnenje vseh udeležencev, da je bilo potovanje zelo zanimivo. Morda nekoliko utrudljivo, vendar ne samo zaradi dolge poti, temveč tudi zaradi obilne jedace in pijače. Jasno je, da zaradi skoposti odmerjenega časa nismo mogli videti vsega kar bi se dalo videti, vendar smo si lahko ustvarili še kar podrobno sliko o krajih, mestih, kulturi, zgodovinskih spomenikih, arhitekturi, poljedelstvu, vinogradništvu in kletarstvu večjega dela te panonske države. Morda bi bilo prav, če bi se potovanje podaljšalo za en dan in bi tako omogočili tistim, ki se niso bili v Budimpešti, da si madžarsko prestolnico približe ogledajo. Na svoj račun pa so prav gotovo prisli skladokusci. Menuji so bili tako sestavljeni, da so bili obroki vedno drugačni in smo tako spoznali vsaj del madžarske kuhinje. In da ne govorimo o vinih! Pokušali smo nekaj deset vrst vina, tako da na koncu nismo več razlikovali eno od drugega - predvsem zaradi težko izgovorljivih madžarskih imen. Z razliko od dveh naših vinogradnikov - enega iz Trsta in enega iz Gorice - ki sta si prav gotovo zapomnila kje in katera vina so bila najboljša.

Na potovanje po Madžarski ostaja torej lep spomin, toda kot vedno so oči uprte v prihodnost. Kam bomo sli prihodnje leto s Primorskim dnevnikom?

LJUBLJANA / OBČNI ZBOR

Sodelovanje z Zadružno zvezo Slovenije

Pozdrav predsednika KZ

V četrtek je bil v Ljubljani 25. redni občni zbor Zadružne zveze Slovenije. Srečanje je imelo letos tudi jubilejni značaj, saj poteka 125 let od začetka kmetijskega združenstva in 20 let od ponovne ustanovitve Zadružne zveze Slovenije, v kateri je danes združena večina slovenskih kmetijskih in gozdarskih združenj ter drugih podjetij, ki so kapitalsko ali delovno povezana z združenji.

Tako je imel občni zbor poleg delovnega tudi slavnostni del s podelitvijo priznanj Zadružne zveze. Tržaško Kmečko zvezo sta predstavljala Predsednik Alojz Debelis in

vodja strokovne službe dr. Mario Gregorič. Debelis je v svojem pozdravu izrazil Zadružni zvezi iskrene čestitke in posebej poudaril pomen plodnega sodelovanja med organizacijama, ki obstaja že od samih začetkov. Predsednik Kmečke zveze se je zavzel za nadaljnjo krepitve medsebojnih vezi, ki kmetom v zamejstvu veliko pomenijo, to sodelovanje pa tudi utrjuje pogoje za vsestranske odnose med Slovenijo in deželo FJK, kar je lahko samo v obojestransko korist. Debelis je nato izročil predsedniku ZZS Petru Vrisku izvod monografije o Narodnem domu v Trstu.

Podružnica Kmečke zveze v Doberdobu

Kmečka zveza iz Gorice obvešča svoje člane, da je začela obratovati podružnica v Doberdobu, in sicer v Ulici Mučnikov svobode št. 6. Urad bo deloval vsak petek od 8.00 do 10.00 ure. S to pobudo želi goriska Kmečka zveza razširiti svojo dejavnost na teritoriju in nuditi svojim članom čim učinkovitejši in popolnejši servis. Zato so kmetovalci omenjenega območja vabljeni, da koristijo tudi preko te podružnice široko paleto uslug, ki jih nudi stanovska kmečka organizacija (fiskala, prošnje za razne prispevke, idr.) Predsednik Ivan Humar in odbor Kmečke zveze iz Gorice se zahvaljujejo županu občine Doberdob in gospodu Franku Ferfolji, ki sta s svojo razpoložljivostjo in sodelovanjem omogočila uresničitev te pobude.

Faraglia Marino

VINOGRADNIŠTVO

Kako se borimo proti sivi plesni

Uporaba raznih sredstev pri škropljenju

Siva grozdna plesen (Botrytis Cinerea) je za peronosporo in oidijem najnevarnejša glivična bolezen. V zanj ugodnih in toplih vremenskih razmerah (kot je bilo lansko poletje) lahko povzroči znatno škodo, kar zmanjšuje pridelek grozdja. Glivica lahko napade vse dele trte, čeprav je navadno škoda največja na grozdih.

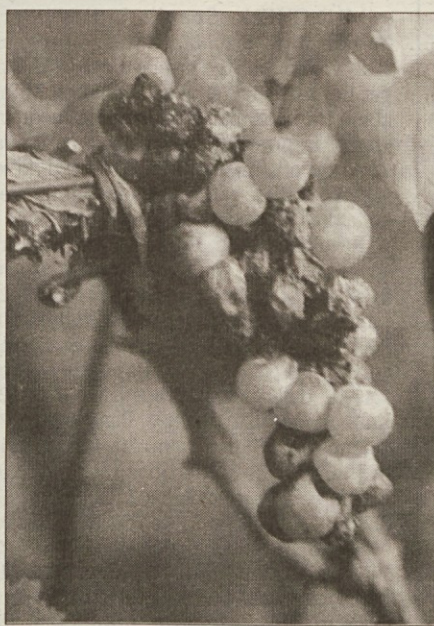
Napadene dozorevajoče jagode postanejo sivo-rjave barve, se zmechajo in ob deževnem vremenu obdajo s sivo plesnivo prevleko. Gniloba se hitro širi in zajame večji del grozda, pri nekaterih sortah pa zginejo tudi peclji, zaradi česar odpadejo deli grozda ali pa celi grozdi. Plesniva prevleka je sestavljena iz mnogih trosonoscev in trosov, ki širijo okužbo. Čeprav se gniloba lahko pojavi zelo zgodaj, se običajno najmočnejše pojavi ob začetku dozorevanja oziroma mehčanja jagod.

Siva plesen lahko v deževnih pomladih napade tudi kabrnke in povzroči njihovo gnitje, včasih pa zaradi boleznih odpadejo celo poganjki, ki so dolgi že 10 do 20 cm. Tu in tam se bolezen pojavi tudi na listih v obliki rjavih peg, ki se pozneje obdajo s sivo plesnijo.

Poleg že omenjenih vremenskih razmer so vzroki za pojavljanje boleznih sledeči: obilno gnojenje, bujna rast vinske trte, zbit grozdje ter neravnovesje vlage v zemlji (prevladna ali pre-suha tla). Dodatna nevarnost za napad plesni so rane na jagodah. Odpornost proti tej bolezni se namreč močno zmanjša na grozdju, ki ga napade oidij, pri čemer se pojavijo razpoke, v katere se z lahkoto vrinejo trosi plesni. Uspeh boja proti tej bolezni je torej v dobri meri odvisen od preventivnih ukrepov, da se v vinogradu prepreči nastanek zgoraj navedenih razmer, ob katerih se pospešuje glivično obolenje.

Danes seveda razpolagamo tudi z učinkovitimi sredstvi, ki uspešno zatirajo sivo grozdno plesen. Če želimo s škropljenjem doseči zadovoljiv uspeh, moramo upoštevati določena pravila. Predvsem pa moramo vedeti, da je treba s škropljenjem začeti zgodaj, mnogo prej, preden se bolezen pojavi na grozdu. Priporočena je uporaba fungicidov

V prejšnji številki rubrike Človek in zemlja nam jo je kompjuterska tehnologija posteno zagodla in v naslovu popačila ime Marčela Coka, za kar se mu opravičujemo.

pri prvem škropljenju po cvetenju, to je v drugi polovici junija. V tem obdobju uporabljamo sredstva, ki vsebujejo Iprodion (Rovrac-Iprodial), Procimidon (Sialex, Sumisclex), Vinklozonil (Ronilan) in Pirimetanil (Scala). Uporaba prvih dveh sredstev je dovoljena tudi v vinogradih, kjer se na podlagi pravilnika EU 2078 izvaja naravi prijazno varstvo rastlin. Velja pripomniti, da preprečujejo napade sive grozdne plesni, pa čeprav veliko manj uspešno, tudi bakreni pripravki, zato je znatno manjša možnost napada te glivice, kjer se zatira peronospora s temi pripravki.

Z zgoraj navedenimi pripravki ponovimo škropljenje preden se jagode v grozdu strnejo. Če se pojavijo znaki obolenja škropimo s temi sredstvi se tretjič, ko se jagode začnejo mehčati ter v izjemnih primerih se četrto, dva ali tri tedne po tretjem škropljenju.

V vinogradih, kjer ni prislo v prejšnjih letih do večjih napadov te glivice, se lahko omejimo na drugo in tretje škropljenje. Neglede na število posegov pa je primerno, da ne škropimo vedno z istim sredstvom, ker lahko glivica postane odporna in je vsled tega poseg manj učinkovit. Pri zadnjih dveh posegih pazimo na varnostno dobo pripravka, ki je pri nekaterih sredstvih zelo dolga (28 dni) in bi lahko v primeru zgodnje trgatve se ne zapadla.

dr. Mario Gregorič
strokovna služba Kmečke Zveze

ČLOVEK IN ZEMLJA

NOVICE

Rok za plačevanje letne pristojbine kmetij

30. junija zapade termin za plačilo letne pristojbine (diritto annuale) za leto 1997 za kmetije, ki so vpisane v register podjetij pri Trgovskih zbornicah. V teh dneh dobivajo zainteresirani na dom posebno pošto položnico. Letošnji zneski za to pristojbino, ki je bila uvedena z zakonom 51/82 so enaki lanskim in so dejansko nespremenjeni od leta 1995. Za morebitne zamudnike navedenega roka je predviden dodatni davek, ki znaša 2 odstotka zneska mesečno. Potrebna je pozornost, da se omenjene pošne položnice ne zamenjajo s številnimi drugimi, ki jih podjetja dobivajo v teku leta. Vsekakor so uradi Kmečke zveze kot vselej na razpolago za morebitna pojasnila.

Dosežen sporazum o ceni mleka

Po težkih in dolgih pogajanjih, ki so trajala več kot pet mesecev, je bil končno podpisan sporazum o novi ceni mleka med vsedravnim združenjem proizvajalcev mleka Unalat (vanj so preko tovrstne deželne organizacije vključeni tudi rejci naše dežele) in predstavniki mlečne industrije. Na podlagi tega sporazuma je nova cena hlajenega mleka 709, 18 lir, kateri gre dodati 9 odstotkov davka na dodatno vrednost (IVA), ki znaša 63, 82 lir. Skupna cena je torej 773 lir za liter mleka. Sporazum ima veljavo enega leta in sicer od letosnjega 1. aprila do 31. Marca 1988, kar praktično pomeni, da bodo odjemalci to ceno upoštevali retroaktivno že s 1. aprilom. Sporazum nadalje predvideva revizijo cene mleka vsake tri mesece na osnovi tržnega indeksa, ki ga bo izdelovala posebna komisija, v kateri bodo paritetno zastopani predstavniki proizvajalcev in industrije. Do prve prilagoditve cene na podlagi omenjenega indeksa bo prišlo 1. oktobra letos.

Bančna pomoč kmetijstvu

Zadružna kraska banka je pristopila k pobudi Dezelne zveze združenih bank, ki predvideva pomoč kmetijskemu sektorju zaradi letosnjih vremenskih neprilik (suše in pozebe). Kmetijska podjetja, ki so utrpela škodo, bodo deležna posojil po zelo ugodni obrestni meri. Smoter pobude je takojšnja pomoč oskudovancem v pričakovanju bodočih ukrepov javne uprave. Postopek za odobritev posojila je zelo preprost, saj se to izdela na osnovi navadne izjave oskudovanega kmeta. Prošnje sprejemajo na sedežu banke na Opčinah ter v vseh njegovih agencijah (v Trstu, Nabrezini, Sesljanu in v Bazovici), kjer je osebje na razpolago za podrobnejše informacije.

PRAKTIČNI NASVETI ZA KMETOVALCE

O listnem ali foliarnem gnojenju rastlin

Listno ali foliarno gnojenje je posebno gnojenje, pri katerem gnojilo raztopimo v vodi, s katero nato škropimo liste. Na ta način rastlina zelo dobro in hitro sprejema hranilne snovi preko listnih rez, ki se nahajajo v velikem številu na listu. Sprejemanje mineralnih snovi je torej veliko hitreje, kot sprejemanje skozi korenine. Hitrost vsrkavanja je odvisna od raznih dejavnikov, kot na primer od pripravka, vlažnosti zraka, toplote, vremena, in drugih dejavnikov. Najboljši uspeh dosežemo, če škropimo v oblačnem in ne prevročem ali suhem vremenu. Po škropljenju vsaj 6 ur ne sme deževati.

Foliarno gnojenje je največkrat priporočljivo za hitro intervencijo. To pride največkrat v postev pri gnojenju z mikroelementi v primeru pomanjkanja v zemlji. Lahko se pa tudi zgodi, da je elementa v zemlji dovolj, ni pa v razpoložljivi obliki. Nerazpoložljivost elementa je največkrat vezana z nepravilno reakcijo tal (prekislata ali preluznata zemlja). V teh primerih je dovolj, da popravimo reakcijo tal, npr. da gnojimo s pravilnimi gnojili. Bolj luznato zemljo gnojimo s kislim gnojilom (amonijev nitrat, amonijev sulfat, su-

perfosfat), kislo zemljo pa z luznatimi (Thomasov fosfat). Največkrat pa nerazpoložljivost kakega elementa popravimo z uporabo listnih gnojil. Pomanjkanja se na rastlinah začnejo pojavljati na račetu poletja, torej prav v tem času.

Drugi primer, ko se poslužujemo foliarnega gnojenja je takrat, ko je gnojenje preko korenin iz raznih razlogov neučinkovito. Tipičen primer je gnojenje z dušikom v premeru suše ali dolgotrajnega dežja, ko se dušik, ki ga dodajamo preko korenin, ne more topiti zaradi pomanjkanja vode v tleh oz. ko ga dež preveč izpere. Foliarno lahko gnojimo tudi po toči, da se po škodi rastlina čimprej opomore.

V prodaji danes najdemo številne pripravke za foliarno gnojenje, ki vsebujejo enega ali več elementov. Veliko je tudi takih, ki vsebujejo kelate. To so molekule, ki obdržijo element in na ta način preprečijo, da postane nerazpoložljiv rastlini. To pride v postev posebno pri železu, ki je večkrat težko razpoložljivo. Slaba stran kelatov pa je, da precej stanejo.

Opisali bomo le nekatere mikroelemente in njihovo pomanjkanje, ki jih

pogostoma opazimo v naših vinogradih. Podobno ukrepamo tudi v primeru pomanjkanja elementov na sadnem drevju.

MAGNEZIJ - Najbolj občutljive za pomanjkanje magnezija so mlade trte. Zelo važno je pravilno razmerje med kalijem in magnezijem. Slednji naj bo 6-8 proti 1. V trtah, kjer primanjkuje magnezij, je to razmerje 15:1.

Bolezniški znaki - V primeru pomanjkanja magnezija opazimo na mladih, se ne popolnoma razvitih listih temne madeže raznih oblik ob robovih in med ožiljem. Če pomanjkanje nastopi pozneje, se znaki pojavijo na spodnjih listih rastline. Slednji se začnejo pojavljati v juliju in so dobro vidni v jeseni. Zelo tipični bolezenski znak se pojavi pri belih sortah, ko se pojavi bledica ob robovih in med ožiljem. Pri rdečih sortah se namesto bledice pojavi temnordeča barva. V hujših primerih se list posuši in predčasno odpade.

Drugi znak pomanjkanja magnezija je sušenje pecljevine. To nastane zaradi prevelikega razmerja med kalijem in magnezijem. Na pecljih se najprej pojavijo temne pege, ki se naglo širijo.

Oboleli deli peclja se posušijo in so na koncu popolnoma suhi in trdi. Jagode ne dobivajo več vode, ovenejo in ostanejo kisle.

Kako ukrepamo - Proti pomanjkanju magnezija uporabljamo tako, da škropimo z magnezijevim sulfatom brz, ko se pojavijo prvi bolezenski znaki, in sicer 2-3 kg/hl. vode. To lahko dodamo škroplilni mešanici, ki jo v tem času se uporabljamo proti peronospori in oidiju. Po potrebi škropljenje ponovimo.

ZELEZO - Železo je bistveni element pri sestavi klorofila. Če rastlina vsrka premalo železa, listi postanejo bledi zaradi pomanjkanja železa. Bolezni recemo tudi kloroza ali bledica. Železo je večkrat prisotno v zemlji v nerazpoložljivi obliki. To pomeni, da ga rastlina ne more vsrkati, ker je vezano v bolj kompleksne sestavine. Železo postane nerazpoložljivo, ko je v tleh preveč apnenca in je zaradi tega zemlja bazična. Tudi v primeru, da je zemlja prevladna, postane železo netopljivo.

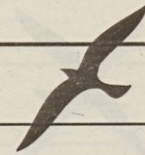
Bolezniški znaki - Znaki se pojavijo v času hitre rasti mladja, to se pravi spomladi. Listi postanejo bledi. Naj-

prej zile ostanejo zelene barve, v hujših slučajih pobledijo, se zile, začeni s najmanjšimi. V se slabših primerih se večkrat pojavijo, posebno ob robovih, temni madeži, ki se polagoma širijo. Rastlina se razvija in raste zelo počasi. Cvetovi odpadejo in jagode se neprimerno razvijejo.

Kako ukrepamo - Najhitreje popravimo klorozo s tem, da trte poskropimo z železom v obliki keletov, v koncentraciji 0, 2%. To ponovimo vsakih 10 do 20 dni, 2 ali 3 krat.

DUSIK - Ojlika, a tudi druge sadne rastline dobro reagirajo na foliarno gnojenje z dušikom hitro po cvetenju, posebno v primeru dolgotrajne suše ali splosne oslabelosti drevesa. Škropimo s ureo, ker je zelo topilna v vodi in je poceni. Uporabljamo 0, 3 - 0, 5% raztopine, oz. 30 - 50 gr na 10 litrov vode. Odstotek ne smemo povečati, ker je urea zelo koncentrirana z dušikom. Lahko uporabljamo tudi druge komercialne proizvode namenjene foliarnemu gnojenju. Ponavljamo, da je to le izreden ukrep za takojšnjo reakcijo. Gnojenje preko korenin ostaja se vedno glavno gnojenje v letu.

dr. Magda Sturman

NOVICE

Čopi in Margon že zlata

BARI - Slovenska jadralca v razredu 470 Tomaz Copi in Mitja Margon sta s 4. in 6. mestom na 9. in 10. regati le se utrdila vodilno pozicijo in si pred ponedeljkovim finalnim nastopom že zagotovila zlato medaljo. Francoza Philippe Gildas in Cariou Tanguy sta obe regati tokrat končala za slovenskima jadralcema in se bosta morala zadovoljiti s srebrnom.

14. zmaga Gaie Legend

PORTOROŽ - Tudi 1. etapa tradicionalne italijansko-slovenske mednarodne regate Milje - Portorož - Milje, tokrat že 21. po vrsti, je minila v pričakovanem zmagoslavju doslej še neporažene Gaie Legend, ki je z naskokom prijadrala iz Milj do Portoroža in daleč za seboj pustila ostalih 156 jadrnic. 19-clanska posadka Gaie Legend je v cilj prijadrala v 1 uri in 55 minutah, za njo pa sta se zvrstili slovenska jadrnica Esmit in italijanska Cimbura. Od pričakovanega dvoboja z objektivno hitrejšo in daljšo italijansko jadrnico Nafta Watch ni bilo nič, saj se v dosedanjih dvobojih s slovenskimi jadralci trikrat posteno poraženi Italijani niso pojavili na startni liniji v Miljah. Danes starta flota izpred Portoroža do Milj na drugo etapo.

Ronaldo je bolj sproščen

SANTA CRUZ (BOLIVIA) - »Sedaj sem končno bolj sproščen in prepričan sem tudi, da bom veliko bolje igral, kar tudi želijo od mene številni brazilski navijači,« je dejal Ronaldo dan po podpisu pogodbe z Interjem. »Najdaljša in najdražja pogodba v zgodovini nogometa« se je tako končala z velikim zadovoljstvom brazilskega asa, ki je sedaj resno namenjen, da s svojo reprezentanco osvoji ameriški pokal. Se sedaj ni znano, koliko je stala »operacija Ronaldo«. Ve se, da je Inter za prekinitev pogodbe odstel Barceloni 50 milijard lir in da je skupno operacija stala 120-130 milijard lir. Če pomislimo, da je leta 1995 Barcelona najela Ronalda od PSV Eindhovna »le« za 30 milijard lir ...

Dirka po Švici: Gončar dobil kronometer

SPIEZ - Ukrajinski kolesar Sergej Goncar je dobil 5. etapo kolesarske dirke Po Svici, in sicer 31, 5 km dolg posamični kronometer. Goncar je razdaljo prevozil v 39 minutah in 30 sekundah (povprečna hitrost 48, 848 km na uro). Toda za določitev zmagovalca so morali sodniki na cilju upoštevati tudi stotine sekunde, saj je enak čas dosegel tudi Nemec Jan Ullrich, ki je bil potem drugi. V skupni uvrstitvi se naprej vodi Francoz Christophe Agnolutto.

Roberto Baggio pri Barceloni?

BARCELONA - Po pisanju španskega dnevnika »El Mundo deportivo« naj bi med Milanom in Barcelono potekali pogovori o tem, da bi Roberto Baggio prestopil h katalonskemu klubu. Trener Capello, ki bo letos spet prevzel vodstvo Milana, ni navdušen nad Baggio in njegovo igro, zato ga bo društvo odstopilo, sicer samo na posodo. Barcelona pa je najresenejši kandidat, da najame »codina«, ki očitno ni priljubljen pri italijanskih trenerjih (Lippi, Sacchi).

Svetovno prvenstvo zavarovano z rekordno vsoto 640 milijard lir

PARIZ - Svetovno prvenstvo v nogometu v Franciji leta 1998 bo z rekordno vsoto 640 milijard lir najbolj zavarovano tekmovanje.

S to vsoto se je Mednarodna nogometna zveza FIFA zavarovala proti možnim odpovedim in odstopom na 32-dnevnem tekmovanju. To je v Hamburgu sporočila zavarovalnica Albingia, ki od leta 1972 dalje zavaruje vsa nogometna svetovna prvenstva.

Leta 1974 je bilo svetovno prvenstvo v Nemčiji zavarovano za 40 milijard mark, leta 1982 v Spaniji za 203 milijarde in leta 1994 v ZDA za 426 milijard. Vzrok za naraščajoče zavarovalne vsote so bili predvsem stalno naraščajoči televizijski stroški.

Finale Oremans - Dragomir

ROSMALEN - Prva nosilka Nemka Anke Huber je na teniskem turnirju v Rosmalenu na Nizozemskem (165.000 ameriških dolarjev nagradnega sklada) v petek v polfinalu v prvem nizu dobila prvi niz v dvoboju z domaćinko Miriam Oremans s 6:4, drugega pa je Nemka izgubila s 4:6. Dvoboj je bil nato zaradi dežja prekinjen, včeraj pa je Huberjeva zaradi poškodb dvoboj predala.

V finale se je uvrstila tudi tretja nosilka Romunka Ruxandra Dragomir, ki je v drugem polfinalu premagala Švedinjo Aso Carlsson s 6:4 in 6:2.

Tysonu so omilili pogojno kazen

INDIANAPOLIS - Mike Tyson bo zaradi omilitve pogojne kazni lahko potoval bolj svobodno, je v Indianapolisu določila lokalna sodnica Patricia Gifford in za to pooblastila oddelek za pogojne kazni Marion County.

Tyson, ki je bil obsojen zaradi posilstva lepotne kraljice Desiree Washington leta 1991, se bo moral odslej vsaj enkrat mesečno po telefonu oglasiti glavnemu na oddelku za pogojne kazni Marion County Georgu Walkerju.

ATLETIKA / EVROPSKA SUPER LIGA

Po prvem dnevu pri moških Španija in Rusija skupaj v vodstvu

Italija pri moških peta, pri ženskah sedma

MÜNCHEN - Spanija in Rusija pri moških in resrežentanca Rusije pri ženskah vodijo po prvem dnevu evropske super lige v atletiki, ki je na sporedu v Münchnu. Pri moških so Italijani peti, medtem ko so »azzurre« sedme. Včeraj je nastopila zamejska atletinja Claudia Coslovich, ki je v metu kopja z razmeroma skromnim rezultatom 53, 80 zasedla sesto mesto.

Rezultati, moški, 100m: 1. Christie (VBr) 10.04; 2. Moen (Nor) 10.18; 3. Fedoriv (Rus) 10.19; **400m:** 1. Black (VBr) 45.63; 2. Canal (Spa) 46.28; 3. Vaccari (Ita) 46.40; **3000m:** 1. Baumann (Nem) 7:41.08; 2. Pancorbo (Spa) 7:41.60; 3. Papoulias (Grc) 7:45.65; **daljina:** 1. Sosunov (Rus) 8, 00; 2. Koukodimos (Grc) 7; 88; 3. Bangue (Fra) 7, 86; **krogla:** 1. Buder (Nem) 20, 41; 2. Fantini (Ita) 19, 72; 3. Martinez (Spa) 19, 29; **višina:** 1. Ortiz (Spa) 2, 30; 2. Kliugin (Rus) 2, 30; 3. Buss (Nem) 2, 30; **1500m:** 1. Cacho (Spa) 3:37.79; 2. Di Napoli (Ita) 3:37.81; 3. Vjačeslav Sabunin (Rus) 3:38.14; **4x100:** 1. Italija 38.80; 2. Norveška 38.96; 3. Velika Britanija 39.08; **400 ovire:** 1. Mori (Ita) 48, 93; 2. Diagona (Fra) 49, 15; 3. Mačsenko (Rus) 49, 74; **kladivo:** 1. Weis (Nem) 81, 42; 2. Kersoncev (Rus) 78, 48; 3. Papadimitrou

(Grc) 74, 12; **EKIPNI VRSTNI RED:** 1. Spanija 52, 2. Rusija 52, 3. Nemčija 51, 4. Velika Britanija 49, 5, 5. Italija 47, 6. Grčija 39, 7. Francija 36, 5, 8. Norveška 33.

Ženske, 100m: 1. Voronova (Rus) 11, 18; 2. Philipp (Nem) 11, 23; 3. Safronikova (Blr) 11, 41 4); **met diska:** 1. Sadova (Rus) 67, 72; 2. Dietzsch (Nem) 61, 72; 3. Antonova (Ukr) 60, 16; **4x100:** 1. Rusija 43.05; 2. Francija 43.21 3. Nemčija 43.25; **5000m:** 1. Szabo (Rom) 15:02.68; 2. Brunet (Ita) 15:02.87; 3. Zaituc (Nem) 15:52.95; **trokok:** 1. Lasovskaja (Rus) 14, 91; 2. Mateescu (Rom) 14, 53; 3. Hansen (VBr) 14, 52; **400m:** 1. Breuer (Nem) 50.38; 2. Fraser (VBr) 51.51; 3. Kotljaroja (Rus) 51.53; **400 ovire:** 1. Gunnell (VBr) 54.57; 2. Rieger (Nem) 55.23; 3. Bakhvalova (Rus) 55.66; **met kopja:** 1. Ovcinikova (Rus) 67, 16; 2. Tilea (Rom) 64, 98; 3. Damaske (Nem) 64, 72; 6. Claudia Coslovich (Ita) 53, 80; **800m:** 1. Afanasjeva (Rus) 1:59.93; 2. Nedelenko-Liscinskaja (Ukr) 2:00.71; 3. Kisabaka (Nem) 2:01.07.

EKIPNI VRSTNI RED: 1. Rusija 67, 2. Nemčija 63, 3. Ukrajina 49, 4. velika Britanija 42, 5. Francija 40, 6. Romunija 38, 7. Italija 32, 8. Belorusija 29.

NOGOMET / SREDOZEMSKÉ IGRE

Po remiju z Jugoslavijo »azzurri« že v polfinalu

Italija - Jugoslavija 0:0

ITALIJA: Buffon, Dal Canto, Coco (v 90. Pesaresi), Birindelli, Grandoni, Innocenti, Baronio (v 60. Fiore), Gianicchedda, De Ascentis, Tozzi, Ventola (v 68. Lucarelli).

JUGOSLAVIJA: Jevrić (v 24. Pešić), Dragutinović, Dzodić, Isailović, Jestročić, Bošković, Lazević, Tomić, Ljubojević, Milijas (v 83. Filipović), Slović (v 66. Pjanović).

Sodnik: Romain (Belgija); koti: 7:4 za Jugoslavijo; 8000 gledalcev; izključen: Jevrić v 23. minuti zaradi protestiranja.

ANDRIA - Z neodločenim rezultatom si je nogometna reprezentanca Italije zagotovila vstop v polfinale, v katerem se bo jutri v Lecceju pomerila s Spanijo, ki je zmagovalka skupine D. V drugem polfinalu se bosta prav tako jutri v Tarantu pomerili reprezentanci Turčije in Grčije.

Zahvaljujoč visoki zmagi »azzurrov« nad Albanijo je Tardellijev izbrancem včeraj zadostoval neodločen izid, ki so ga brez večjih težav dosegli, zahvaljujoč tudi dejstvu, da je ZRJ od 23. minute igrala z igralcem manj, ker je bil izključen vratar Jevrić.

NBA / SELITEV HRVAŠKEGA CENTRA

Radja iz Bostona v Philadelphia

Od tam bosta k Boston Celticsom prišla Cage in Weatherspoon

PHILADELPHIA - Hrvški center Dino Radja je v petek prestopil iz ekipe Boston Celtics k Philadelphia 76ers, kjer je zamenjal Michaela Cagea in Clarenca Weatherspoona, ki sta prestopila k Celticsom.

»Veseli smo, da smo pridobili tako dobrega športnika, kot je Dino Radja. Radja (na sliki AP) lahko namreč igra kot center ali pa kot krilni igralec, saj je mnogostranski košarkar,« je povedal podpredsednik Sixersov Billy King.

211 centimetrov visoki in 102 kilograma težki Radja je v lanske sezoni zadel povprečno 14 točk, dosegel 8 skokov in igral povprečno 35 minut v 25 tekmah v NBA. Čeprav zaradi operacije levega kolena ni igral na 24 tekmah, King meni, da bo Radja kmalu okreval in bo pripravljen za dvoboje Sixersov.

Tudi Boston Celticsi so z zamenjavo zadovoljni. »Z Weatherspoonom smo dobili še enega visokega igralca, ki lahko igra na različnih igralnih mestih položajih,« je dejal trener Celticsov Larry Brown. Weatherspoon je močan obrambni igralec in dober tudi pod košem tekmecev, Cage pa je v lanske sezoni dosegel povprečno dve točki in imel štiri skoke na tekmo.

KOŠARKA / EP V ŠPANIJU

Španski »evrobasket« brez nekaterih asov, zato pa bo veliko bolj izenačen

Skoraj vse ekipe okrnjene

MILAN - Ena izmed značilnosti evropskega košarkarskega prvenstva, ki se bo v sredo pričelo v Spaniji, bo odsotnost nekaterih zelo znanih košarkarjev in predvsem tistih Evropejcev, ki igrajo v ameriški profesionalni ligi NBA. Res je, da bodo tudi v Spaniji vrhunski igralci, v zadnjih tednih pa so se po vrsti odpovedali EP mnogi sampioni. Jugoslavija, ki vseeno ostaja favorit številka ena, bo nastopila brez Divca in Paspalja. Zelo zdesetkani pa bosta nastopili ostali dve reprezentanci, ki sta bili v Atenah ob Jugoslaviji na stopnickah, to je Litva in Hrvaška. Litvanci bodo igrali brez Marciulionisa in Kurtinaitisa. Predvsem boleča pa bo odsotnost Arvidasa Sabonisa, ki je sprt z vlado svoje dežele zaradi previsokih taks na dohodke, ki jih prejema v Portlandu. Rekord odsotnosti pa ima gotovo Hrvaška, ki je ostala brez prve »atenske peterke«. Kukoč si se ni povsem opomogel od velikega stresa po zmagi v NBA z Bullsi. Radja, ki je komaj prestopil iz Bostona k Philadelphia, in Tabak imata težave s poškodbami. Vranković se je odpovedal reprezentanci, Komazec pa se je komaj operiral. Tudi Grčija in Francija bosta nastopili brez več pomembnih igralcev (Fassoulas in Angelidis; Rigauddau, Bilba, Ade Mensah, Weis, Digbeu).

Brez vseh teh asov pa bo prvenstvo po mnenju strokovnjakov veliko bolj izenačeno.

ODBOJKA / SVETOVNA LIGA

Italija po 5 setih boljša od ZRJ

»Azzurri« so si s to zmago zagotovili nastop na finalu v Moskvi

ZRJ - Italija 2:3 (15:10, 15:2, 12:15, 13:15, 10:15)

ZRJ: N. Grbić 6+5, Vujević 10+8, Tanasković 3+8, Brdjojić 13+15, Kovač 8+14, Mester 4+12, Boskan, Djurić 3+7, Batez, Jokanović 0+0, Gerić 0+0, V. Grbić.

ITALIJA: Meoni 3+1, Rosalba 14+15, Bovolenta 1+7, Giani 4+20, Sartoretti 5+10, Gravina 4+13, Giombini 0+0, Pasinato 4+4, Pippi 0+0, Bellini 0+0, Bonati 0+0, Fangareggi.

Sodnika: Salonen (Finska) in Stamate (Romunija); gledalcev: 7.000; trajanje setov: 33, 23, 36, 33 in 14 minut.

BEOGRAD - Z zmago nad Jugoslavijo v predzadnji tekmi (obe moštvi sta se včeraj zvečer srečali še enkrat) predtekmovanja v svetovni odbojarski ligi si je Italija zagotovila nastop na finalnem turnirju najbolje sesterice, ki bo od 30. junija do 5. julija v Moskvi.

»Azzurri« so se enkrat dokazali, da jih je težko premagati in da se lahko pobežejo tudi takrat, ko ze vse kaže, da so povsem na kolenih. Jugoslavija je v petek zvečer pred sedemtisočglavo množico zaigrala zelo dobro in po začetnem vodstvu Italije s 4:1, prevzela pobudo in v prvih dveh setih gostom ni pustila dihati. Posledica tega je bilo vodstvo z 2:0. V tretjem setu pa je Bebeto Gianija pomaknil na center, v diagonalo z Meonijem pa je postavil Pasinata. Igra »azzurrov« je postala bolj zanesljiva, pri 8:7 pa se je poskušoval Brdjojić, ki je bil do takrat najboljši na igrišču, in Italija je osvojila tretji set, nato v četrtem nadoknadila zaostanek 0:6, v tie breaku pa se je razigral Rosalba, ki je dosegel kar 7 točk.

Na sliki AP: Vigor Bovolenta »prebija« blok Nikole Grbića in Djule Mestra

KOTALKANJE / EVROPSKI POKAL V TRSTU

Boris Milič: »Laskavo priznanje za naš klub«

Polet bo skupno z Jollyjem organizator te prireditve
Prisotnih kar 14 držav in 95 tekmovalcev - Tudi po TV

Od 25. do 28. t.m. bo v Trstu evropski pokal v umetnostnem kotalkanju. Italijanska kotalkarska zveza je dodelila organizacijo trzaskemu Jollyju in openskemu Poletu, kar je seveda za naše društvo laskavo priznanje.

Ze več časa mrzlično deluje pripravljalni odbor za ta pokal. Predsednica je Jollyjeva predstavica Elvia Vitta, podpredsednik pa je Boris Milič, ki je tudi načelnik kotalkarske sekcije pri SD Polet. Z njim smo se pred tem pomembnim tekmovanjem na kratko pogovorili.

Kako to, da je zveza izbrala za organizacijo tako zahtevne manifestacije tudi vaše društvo?

»Tako Jolly kot Polet imata kar precej izkušenj glede organizacije večjih manifestacij in tako je izbira zveze padla na ti dve društvi.«

Kakšen pa je Poletov delež pri organizaciji?

»Kar precejšen. Dali smo na razpolago 7 ljudi, ki skrbijo za iskanje sponzorjev, za brošuro in druge organizacijske usluge. Dali pa bomo udeležencem na razpolago tudi plosčo na Pikelcu za treninge. Tudi ostala trzaska kotalkarska društva bodo dala na razpolago svoje prostore, saj bo na pokalu nastopalo kar 95 tekmovalcev iz 14 držav in bo zato potrebna pomoč vseh društev. Kotalkarji morajo veliko trenirati, tudi ko potekajo tekmovanja.«

Kako pa potekajo priprave za to pomembno manifestacijo?

»Potekajo po načrtih. Dela seveda ne manjka in tudi težav je kar precej. Vse pa se da premostiti in upam, da bo manifestacija tudi uspela. Pokrovitelji prireditve so CONI, dežela, pokrajina in občina. To se pravi, da je to že lepo jamstvo, da naj bi manifestacija uspela.«

Kotalkaric in kotalkarjev naših društev, razen Sirottijeve od Vipave v paru, ne bo.

»Nase predstavnice Tanje Romano ne bo, ker je v tem pokalu že zmagala in ker bo že zaposlena na državnem in evropskem prvenstvu.«

Milič je ob koncu se pristavil: »Rad bi poudaril se to, da smo si izbrali vse dni, ko bo evropski pokal, skoraj enournno poročanje o tej prireditvi. Telequattro bo namreč vsak dan približno od 20.30 do 21.30 poročal o tej manifestaciji, dan pred začetkom pokala pa bo daljša reportaža o trzaskih društvih, in seveda tudi o Poletu. To bo vsekakor lepa reklama za kotalkarski sport. Evropski pokal naj bi privabil v novo trzasko športno palačo, v Ul. Calvola dosti ljubiteljev tega sporta in predvsem naj bi se nad njim tudi mladi navdušili.« (bl)

ODBOJKA / TEČAJ ŠZ SLOGA

Peterlin: Predvsem igra in družabnost

Letos rekordno število udeležencev (50)
Pozornost mlademu trenerskemu kadru

BEACH VOLLEY / KONČAN TURNIR V ŠTANDREŽU

Prvo mesto pri moških osvojila Videmčana

Dež premikal finalne obračune - Letos sodelovalo rekordno število igralk in igralcev

Dez, ki je v prvih treh tednih turnirja beach-volleyja v Standrežu nagajal organizatorjem samo enkrat, je kot nalašč v zadnjem tednu vsak dan prevec namočil mivko na igrišču. Zato so bile finalne tekme kar trikrat preložene. Končno pa je v petek popoldne v Gorici spet zasijalo sonce, kar so organizatorji izkoristili in končno izpeljali turnir do konca. Na zadnjem večeru so bili na programu mladinski ženski in moški finale, finale mešanih ekip in na koncu se finale moskega turnirja.

Finalistke ženskega turnirja pa so končno tekmo odigrale že prejšnji teden, ko sta si Erika Brisco in Monika Tomasin zagotovili končno zmago pred Zottijevo in Princijevo ter trzasko ekipo Vodopivec - Gregori. Na se vlažni pesek so v petek stopile najprej mladinke. Zmagal je Valov par Ursic - Vizintin, ki je po izenačenem prvem setu v drugem povsem nadigral par Jakin - Jakin. Na tretje mesto pa se je uvrstil par Kocjancic - Korenjak.

Med mladinci so prva mesta zasedli valovci. Tako sta osvojila prvo mesto Jelen in Sergio pred Braionejem in Muccijem ter parom Brisco - Mucci.

Finale mešanih ekip je osvojila trojica, ki jo je vodil trener ženske Valove ekipe Jerončič, ki je zaradi večje izkušnosti premagala ekipo trenerja moske mladinske vrste Vala Lavrencica.

Najbolj zanimiv je bil moški finale. Pomerili sta se goriska ekipa Terpin - Vuković in Videmčani De Cecco - Cappellini. Čeprav je goriski par v izločilnem delu že gladko premagal Videmčane, so se tokrat stvari obrnile drugače in končna zmaga se je nasmešnila paru De Cecco - Cappellini, na tretje mesto pa se je uvrstila trzaski par Cola - Aizza.

Ob koncu večera so bili najbolj veseli organizatorji, saj je letos sodelovalo rekordno število 170 igralcev in igralk, vse tekme skupaj pa so trajale nad sto ur.

(A & D)

HOKEJ NA ROLERJIH / TEČAJ ŠD POLET

Mojmir Kokorovec: Tečaj povsem uspel

Več kot zadovoljliva udeležba - Že ta teden začetek z rednimi treningi za najmlajše

Da so rolerji »prodrli« tudi med našo mladino, je pokazal desetdnevni tečaj, ki ga je priredilo SD Polet v Prosvetnem domu na Opcinah.

Mojmir Kokorovec, ki je skupno s Samom vodil tečaj, je bil z udeležbo povsem zadovoljen.

Dejal je: »Sprožili smo kapilarno akcijo po solah, tako da se je za tečaj prijavilo približno 20 otrok, med katerimi je bilo šest punčk. Z obiskom sem zelo zadovoljen. Moram pa reči, da sem pričakoval takšno udeležbo, saj je to moderen sport, zelo zabaven in privlačen za mladino. Tudi dejstvo, da smo tečaj priredili v Prosvetnem domu, v središču Opcin, je botrovalo k uspehu tečaja.«

Si na tečaju opazil, da je kdo še posebno nadarjen za ta sport?

»Tečaj je bil za te otroke v glavnem razve-

drilo, saj so se sele učili prve elemente tega sporta. Seveda tisti, ki mislijo nadaljevati s to športno disciplino, se bodo lahko vključili v eno izmed naših mladinskih ekip, saj se bodo

treningi na Pikelcu začeli v kratkem in vsi zainteresirani se jih lahko udeležijo. Pri tako mladih je nagnjenost k neke- mu sportu postranske važnosti, v tem sportu je pomembna predvsem

agresivnost,« je pristavil Kokorovec.

Naj omenimo se, da se bo Poletova mladinska dejavnost na rolerjih nadaljevala s poletnimi turnirji. Prvi od teh bo že čez teden dni v Bassanu. (bl)

Obvestila

SD ZARJA

sklicuje redni občni zbor, ki bo v Bazovici v četrtek, 26. t.m. v Bazovskem domu ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. DNEVNI RED: 1. poročila, 2. volitve, 3. razno.

SD POLET - KOTALKARSKA SEKCIJA

obvesca, da se prične brezplačni kotalkarski tečaj od jutri, 23. do 28. junija, od 17. do 18. ure, na kotalkališču na Pikelcu na Opcinah. Za informacije po 17. uri na tel. 211758 ali 229124.

SD BREG

sklicuje redni občni zbor, ki bo v sredo, 25. junija na se- dezu SD Breg v Dolini ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

ORGANIZATORKE TURNIRJA

24 UR ODBOJKE, ki bo v soboto, 5. in nedeljo 6. julija 1997 v Nabrezini obvescajo, da se je začelo vpisovanje. Število ekip je omejeno na 12, zato pohitite s prijavi (Tel. 212267 ali 299632).

KK BOR

sklicuje redni občni zbor jutri 23. t.m. na Stadionu 1. maj ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. otvoritev; 2. predsedniško poročilo; 3. blagajniško poročilo; 4. razrešnica staremu odboru; 5. volitve; 6. razno. Vabljeni člani in prijatelji!

SD POLET - KOSARKARSKI KAMP 97

bo tudi letos v Prosvetnem domu na Opcinah in sicer od jutri, 23. do 28. t.m., od 9.00 do 17.00 za letnike 1983 in mlajše. Udeleženci se lahko vpisejo kar prvi dan na kampu, vsak dan bodo vozili tudi kombiji in sicer ob 8.00 Se- sljan, (bencinska crpalka), 8.00 Prosek (Krzada), 8.10 Nabrezina (trg), 8.20 Trst (Trg Oberdan), 8.30 Dolina (telovad- nica). PRVO JUTRO PREVOZA NI.

YC CUPA

priraja tečaje jadrnanja za otroke od jutri, 23. 6. do 4. 7., od 7. 7. do 18. 7. in od 21. 7. do 1. 8. za windsurfe pa od 14. 7. do 18. 7. in od 21. 7. do 26. 7. Za informacije in vpisovanje telefonirati na 040/299858 ob sobotah od 16.00 do 18.00 in na 040/820502 vsak dan od 13.00 do 14.00.

OTROŠKA OLIMPIADA / POGOVOR S SLOVENSKIMI ČLANI TRŽAŠKE REPREZENTANCE

Nastop v Sparti je bil za naše športnike nepozabno doživetje

Borova plavalca Feruglio in Kalc ter Devinova kolesarka Paulinova so uspešno tekmovali, najbolj pa jih je prevzelo vzdušje na igrah - Trst kandidat za leto 2000

Za Kalca in Feruglia nastop v Sparti ni bil takšna pustolovščina kot za Matejo. Onadva sta namreč že preizkušena plavalca. Odrezala pa sta se odlično, saj sta v zelo številčni konkurenci dosegla zelo dobre rezultate.

»Jaz sem nastopil v kravlu in pa v prsnem slogu. Kravl sem plaval v času 1:02, 02 in med 51 tekmovalci zasedel 16. mesto, v prsnem slogu pa sem bil 14. v času 1:17, 3. Tu je nastopilo 47 tekmovalcev. S casoma nisem zadovoljen. Na dan tekme očitno nisem bil v formi. Nastopil sem tudi v stafeti in kravl plaval 1:01. S tem časom bi se v tekmi za posameznike uvrstil v finale,« je o svojem nastopu natančno poročal Milos Kalc.

»Nastopil sem v prsnem in v hrbtnem slogu. V prsnem slogu sem se uvrstil v finale in dosegel 4. mesto v času 1:12, 47. Najhitrejša sta bila dva Rusi, nato pa predstavnik Brescie. Plaval sem približno v času svojega rekorda. V hrbtnem slogu sem bil peti v času 1:10, 36. To ni zame nič posebnega, ampak tudi če bi plaval osebni rekord, to je 1:08, ne bi izboljšal končne uvrstitve,« je povedal Matteo Feruglio. Tekmovanje se je odvijalo v 25-metrskem bazenu, kar je za borovca pomenilo majhno razočaranje, saj sta pričakovala nastop v olimpijskem bazenu.

V Sparto so tržaski športniki prispeli s trajektom (»pot navzdol je bila dolgočasna, nazaj grede pa je bilo veliko lepše, ker smo se Tržacani med sabo že dobro spoznali,« so enoglasno povedali Milos, Matteo in Mateja), pred namestitvijo v hotelu pa jih je čakala se stiriurna vožnja z avtobusom. V Sparti so v glavnem pesacili, ker je velesila nekdanje antične Grčije dandanes sila majhno mesto. Najbolj zanimivo in tudi občuteno je bilo na slovesnem odprtju iger v nabito polnem mestnem atletskem stadionu, dosti pa je bilo tudi prostega časa, a samo po nastopih (»prej smo morali počivati,« je povedal Milos). Športniki so obiskali Dirosove jame s podzemskim jezerom pri Sparti, bili so na morju, ogledali so si mesto Olimpijo, seveda pa so se mudili tudi v diskoteki.

Kaj je vsakemu ostalo najbolj v spominu?

Mateja: »Gotovo odprtje na stadionu, mimohod, spuščanje balončkov, prizig večnega ognja, nastop deklet v starodavnih grških oblačilih. Zdelo se mi je, da sem res na olimpijskih igrah.«

Milos: »Tudi meni je bil mimohod zelo vsec. Presenetila pa me je tudi kakovost. Nekateri plavalci pri nas so se odpovedali Sparti, češ da nima smisla izgubljati treningov pred nastopom na državnem prvenstvu in da bodo isto naredili tudi drugi. Toda Rusi so na primer prisli z najboljšimi in so pobrali vsa prva mesta.«

Matteo: »Vesel sem bil, ker smo se resnično spoznali z mladimi iz mnogih krajev sveta in smo imeli možnost, da skupaj preživimo ves prosti čas.«

Vsestransko športnico Matejo smo vprašali, ali se misli zdaj posvetiti tudi kolesarstvu, a je odgovorila z odločnim: »NE!«, ceprav nam je njena mama razo-

dela, da so jo takoj po nastopu v Sparti povabili v Bergamo na petdnevno državno kolesarsko prvenstvo. Očitno je v Sparti in na treningih pred Sparto zapustila pri kolesarskih strokovnjakih resnično močan vtis!

Od Miloša smo hoteli izvedeti, kdaj bo po obdobju »suhih krav« spet začel stopati na zmagovalni oder, kot takrat, ko je nastopal med zaceteniki.

»Zelo se trudim. Upam, da bom v prihodnji sezoni boljše pripravljen, ne toliko fizično, ker to mislim, da sem že, ampak predvsem mentalno,« se je glasil odločen odgovor Kalca na provokativno vprašanje.

Deželnega prvaka v prsnem slogu Mattea pa smo za konec vprašali, ali mu ni žal, da zaradi nastopa v Sparti ni mogel primerno trenirati in je njegov poskus, da doseže normo za nastop na državnem prvenstvu, kot pravijo v Borovem strokovnem stabu, resno pod vprašajem.

»Ža Sparto pa mi res ni žal, saj je bilo tam resnično prelepo. Za normo imam se en teden časa. Treniral bom vsak dan in upam, da mi bo, kljub Sparti, uspelo!« je povedal optimistično razpoloženi Feruglio.

Ob koncu pogovora smo se izvedeli, da bodo prihodnje leto igre v španskem Logroñu in da je Trst vložil kandidaturo za prireditelja iger za leto 2000. Upajmo, da bo ta kandidatura prodrla!

Aleksander Koren

Na sliki KROMA (od leve proti desni): Mateja, Miloš in Matteo v dresu tržaške reprezentance

Dosedanji gostitelji otroške olimpiade

1968 Celje, Slovenija
1970 Videm, Italija
1972 Gradec, Avstrija
1974 Darmstadt, Nemčija
1976 Murska Sobota, Slovenija
1976 Zeneva, Svica
1978 Ravne na Koroskem, Slovenija
1980 Lausanne, Svica
1982 Darmstadt, Nemčija
1983 Troyes, Francija
1984 Zeneva, Svica
1985 Granollers, Spanija
1986 Lausanne, Svica
1987 Gradec, Avstrija
1988 Szombathely, Madžarska
1989 Andorra
1990 Ushgorod, Ukrajina
1991 Bratislava, Slovaska
1992 Zeneva, Svica
1993 Darmstad, Nemčija
1994 Hamilton, Kanada
1995 Slovenj Gradec, Slovenija
1996 Sopron, Madžarska
1997 Sparta, Grčija

Tisoč malih košarkarjev na Trgu Unità

Prejšnjo nedeljo se je na Trgu Unità zbralo okrog tisoč minikošarkarjev iz vse dezele. Dezelna federacija je namreč priredila pravi praznik minibasketa, ki je povsem uspel. Na trgu so organizatorji postavili šest igrišč, na katerih so se otroci v mesanih skupinah pod nadzorstvom vaditeljev igrali kar dve uri. Ob koncu pa je vsak otrok prejel tako pričakovano nagrado: pravo košarkarsko žogo. Praznika so se udeležile tudi naše ekipe in sicer dve postavi Bora La nuova edile, po ena pa Kontovela in Bena. Vsi prisotni so trg Unità zapustili utrujeni (zaradi velike vročine), a zadovoljni zaradi lepega košarkarskega jutra v prijetni družbi.

JADRANJE / PRI TPK SIRENA SE JE ŽE ZAČEL PRVI TEČAJ ZA OPTIMISTE

Poletni celodnevni jadrni tečaji za zacetenike pomenijo pri nas že dolgoletno tradicijo, ki jo nasa dva jadrna kluba, barkovljanski TPK Sirena in sosljanski JK Cupa, skrbno negujeta. Običajni tečaji ne dajejo velikih sadov, v smislu, da se po tečaju le malokate-

ri otrok odloči za tekmovalno jadranje, vendar pa predstavljajo pomemben poskus ponovnega približevanja naših mladim k morju, ki je tesno povezano z zgodovino in življenjem primorskih Slovencev, ceprav na to radi pozabljamo.

Prvi letošnji tečaj pri

TPK Sirena vodita enaindvajsetletni Nevio Sabadin in osemnajstletni Paolo Tomsic, na drugem, ki se bo prišel julija, pa se jima bo pridružil se Robert Mosetti. Že nekaj dni po razpisu so za oba tečaja (na vsakem sprejmejo največ 15 otrok) zapolnili vsa

Ob spoznavanju osnov jadrnanja gre tudi za ponovno približevanje otrok k morju

razpoložljiva mesta. Otroci prihajajo tako iz mesta kot s Krasa. Razen enega, so vsi Slovenci. Za večino predstavlja tečaj novost, nekateri pa so bili že prejšnja leta. Razmere za vadbo so v prelepem jadrnem centru barkovljanskega društva idealni, zato je tudi razumljivo, da starši svoje otroke radi zaupajo Sireni. Zaprtost območja zagotavlja popolno varnost, v centru pa so velika dvorana in drugi pokriti prostori, tako da je tudi v primeru dežja dovolj možnosti za teoretično vadbo in razvedrilo.

»Nam gre seveda tudi za to, da bi s tečajem pridobili cimveč otrok za tekmovalno dejavnost. Problem je v tem, da večina staršev in otrok tečaj razume kot kolonijo, ne pa kot jadrno

solo, zato je tudi stopnja motiviranosti otrok različna. Poleg tega pa se pri nas otroci ukvarjajo z desetimi različnimi sporti,« je med našim obiskom pri Sireni potožil Sabadin, ki bo letos podelil tudi za Sirenino tekmovalno ekipo optimistov.

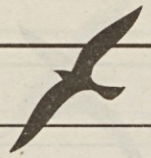
Otroci se v centru zberejo ob 9. uri, dopoldan pa je v glavnem namenjen razgibanju, teoriji (otroci se učijo delati vozle, spoznavajo vetrove, itn.) in pripravljanju jadrnic optimistov. Kosilo iz domače Sirenine kuhinje je že ob 12. uri, pripravljata pa ga Fulvia Tomsic in Svetlana Kojadinović. Pasta, hamburgerji, pohano meso s cvrtim krompirjem, pica so za otroke prave poslastice, tako da so krozniki po obedu vedno prazni. »To otroci jejo

pač najraje, vsak dan pa dobijo tudi sladole,« nam je povedala gospa Kojadinović.

Po kosilu se otroci in instruktorji z gumijastimi motornimi colni in optimisti podajajo na morje, seveda opremljeni z rešilnimi pasovi. Tam ostanejo približno tri ure. Časa je tudi za kopanje in prirejanje raznih iger.

»Otroci se hitro naučijo upravljati optimiste. Jadrati ni težko, težko je jadrati dobro,« je se povedal Sabadin. Ob koncu tečaja imajo otroci se interno tekmovalje in nagrajevanje. Potem se lahko odločijo, da se bodo z jadranjem ukvarjali resneje ali pa ne, kakoroli pa jim bo bivanje v Barkovljah ostalo v prijetnem spominu. (ak)

Na sliki (foto Kroma): tečajniki z vaditeljema.

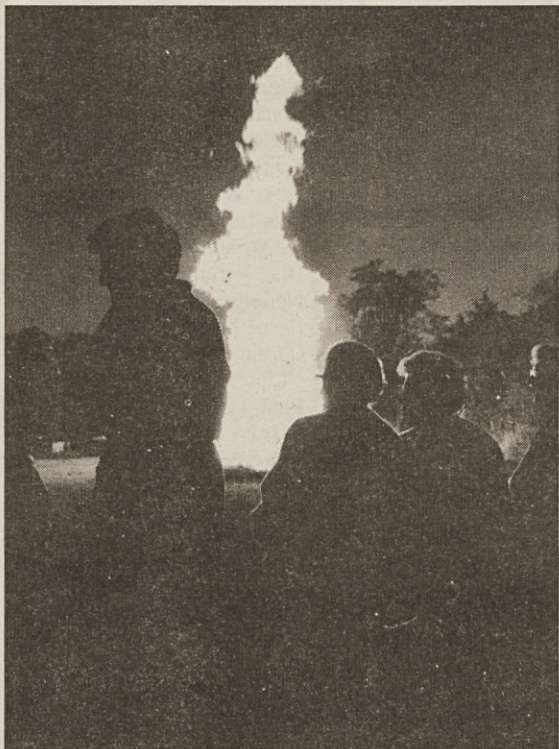

Ivanovo: ob kresovih še vrsta prireditev

V ljudskih obeh ima ogenj od vekomaj magično moč, saj lahko prežene oz. premaga vse, kar je slabega in seveda s tem zagotovi srečo, izobilje in podobno. Svetovanski kresovi imajo v slovenskem (in ne samo) ljudskem izročilu se dodatne pomene, ki označujejo posamezne kraje. Pri nas se Ivanovo obhaja s posvetnimi in verskimi prireditvami oz. se v krajih, katerih zavetnik je sv. Ivan navadno oboje združuje v veliki, splošni krajevni praznik. Kresove pa radi zažigajo v raznih vaseh in mestnih predelih, saj ima zbiranje okrog ognja nedvomno privlačnost tudi za vse, ki ognju ne pripisujejo posebnih lastnosti. Poleg prireditev, ki jih s posebnimi zapisi posebej omenjamo, se bodo okrog svetoivanskega kresa jutri zvečer zbrali tudi na opčinah. Srečanje na openskem »Piklcu«, ki se bo začelo ob 20. uri, prireja Sklad Mitje Cuka v sodelovanju s skavti. Ob sem-polajskem kalu pa bodo prav tako jutri zvečer (od 20.30 dalje) kresovali domačini, pobudnik pa je SKD Vigred. Dvodnevni Svetoivanski praznik so na pobudo KD Zvezda priredili v Podlonjerju, na današnji, drugi dan prireditve bo ob 18.30 nastopila tržaska folklorna skupina Stu ledi. Pri Banih so v okviru svetoivanskega praznika predstavili brošuro in odprli razstavo o rodbini Krevatin-Benečanove (Bane, 1795-1997), razstava bo odprta do prihodnje nedelje.

Ferlugi vabijo na kresovanje

Jutri, se pravi 23. junija zvečer ob deveti uri,

bomo kot po stari navadi na Ferlugih prižgali svetoivanski kres. Na ta edinstveni predvečer sv. Ivana, ki je najdaljši dan v letu, si vascani, kot po starem verovanju okrasijo okna s šopkom poljskega cvetja in posadijo na vrtove jesenovo vejico. Danes, ko ni v vasi več toliko prostora, prizgemo kres na »trjase«. To je velik prostor na začetku vasi, kjer se ob tej priložnosti skupaj zberejo vascani ter vsi ljubitelji te stare tradicije.

Pred leti so v vasi prižgali celo dva kresa, enega »gurenci«, drugega pa »dulenci«. To je bilo medsebojno terkmovanje, v katerem so se starejši z mlajšimi potegovali in trudili, da bi pripravili najvišji in najlepši ogenj. Kres, ze sam po sebi na skrinovosten način prevzame človeka, saj nam je ostalo neko skrito, podedovano in svojevr-

Plesna skupina Jazz in MePZ Slovan, komisija bo nato nagradila najlepší venček izbran med vsemi tistimi, ki jih bodo vascani obesili na klunjo. Carovnice se, kot znano, bojijo poljskega cvetja, zato v hišo, ki je okrašena z venčkom ne vstopijo.

Ce pa bi se pozno v noč se katera carovnica podila po vasi, jo bodo staknili udeleženci »lova na carovnice«. Skupina, ki bo polovila največ malopridnic bo nagrajena.

Kresna noč se bo pričela ob 20.45; start lova bo ob 21.30, zabava pa se bo ob zvokih harmonike, kapljici domačega in sladkem pri-grizku nadaljevala se pozno v noč. (mg)

Praznovanje pri Sv. Ivanu

V teh dneh poteka pri Sv. Ivanu praznovanje župnijskega zavetnika sv. Janeza Krstnika, ki obhaja svoj god 24. junija. V slovenski svetoivanski skupnosti so zadnje dni potekale mrzlične priprave na ta praznik, ki je v tem, nekoč popolnoma slovenskem predmestju, globoko občuten.

Danes ob 9. uri bo po svetoivanskih ulicah procesija z narodnimi nošami, ki ji bo ob 10. uri sledila slovesna masa v slovensčini. Jutri pa bo tradicionalna slovenska masa v stari cerkvi sv. Janeza in Pelagija z začetkom ob 20. uri. Sledilo bo kresovanje na stadionu 1. maj, ki ga prireja domače slovensko kulturno društvo Slavko Skamperle. Na sam god sv. Janeza v torek, 24. junija bo ob 18. uri slovenska masa v župnijski cerkvi.

Kresovanje na Padričah

Vsi, ki kaj dajo na srečo vedo, da se morajo na Ivanovo noč udeležiti tradicionalnega kresovanja.

Ob velikem kresu se bodo zbrali tudi na Padričah. Krës bodo ponovno prižgali Zadzakalom le nekaj korakov stran s centra vasi. Pred prižigom bosta nastopila

Glinščica 97: Deželno športno kulturno srečanje

Pred vrati je neobčajna športna manifestacija »Glinščica 97« (Rosandra '97), ki bo 28. in 29. junija 1997 v Boljuncu. Prireditve v okviru 3. Stafete Glinščice (Staffetta del Rosandra) organizira Società Alpina delle Giulie, tržaski odsek CAI, s skupino športnikov v gorskem teku ali krosu (CAI-CIM-TS).

Ta miting gorskega teka je dobil spostiljive razsežnosti tudi po zaslugi enkratnega okolja Naravnega parka Glinščice, v katerem je zavetišče M. Premuda. V tem »planinskem« domu, ki je najnižji v Evropi, bo »sedež« prireditve »Glinščica 97«. Tekmovalni del bo v nedeljo, 29. junija, medtem ko bo večer prej otvoritev s predstavitvijo zgodovinskih, alpinističnih in naravnih značilnosti Parka Glinščice.

Tudi na tekmovalni dan (v nedeljo) pa so hoteli organizatorji ovrednotiti v vzporednih pobudami kulturne značilnosti tega območja v sliki in podobi. Novost letošnje prireditve »Glinščica 97« pa bo neobčajni »vzpon po vrvi« v dolžini 50 metrov, ki bo na ploščadi pred zavetiščem Premuda. Prvo prireditve »vzpona po vrvi« bo zaključilo nagrajevanje, ki bo omogočilo pristojni žiriji, da na podlagi kombinacije obeh tekmovalnih nagrad tisto društvo, ki bo postalo »kraljica« Glinščice 97. Vse te značilnosti so vzbudile izredno zanimanje med ljubitelji te discipline vključno med otroki, ki bodo nastopili kot protagonisti v njim odmerjenem času. Vsekakor pa bodo prireditve Glinščica 97 prikazali do najmanjših podrobnosti na razstavi, ki bo v trgovinskem centru »Il Giulia« od 9. do 28. junija. Za vse informacije 040-632110 - 040-307325

V Praprothu se bodo danes pomerili kosci

Krajevno športno-rekreacijsko društvo iz Praprota prireja te dni v borovem gozdiču za vasjo priljubljeno šagro. Danes popoldne, ob 17. uri, bo na sporedu popularno tekmovalje v kosnji, ki v Praprot pritegne kosce iz bližnjih vasi devinsko-nabrežinske občine in iz komenskega Krasa. Tekmi v kosnji bo sledilo tekmovalje v skrlah. Jutri pa bodo svoje sposobnosti pokazali gozdarji na tekmi zaganja borovih hlodov. Nocoj bo za ples poskrbel Kraski kvintet, v ponedeljek pa bo igral Adria kvintet. V kioskih prodajajo ustekleničeno vino z zaščitnim poreklom klaterjev iz Praprota, gosti pa lahko naročijo tudi točno domaco vitovsko ali malvazijo. Gurmanom priporočajo čevapčice, klobase, svinjska rebra in piščance. Vegetarijanci se bodo potolazili s cebulo in fižolom.

Praznik vernikov iz Žavelj in Stramarja

Po ustaljeni tradiciji se bodo tudi letos, v torek 24.6., slovenski verniki iz Žavelj, Stramarja in ostalih naselkov zbrali na prazniku sv. Ivana pri cerkvi, kjer bo najprej verski obred, pri katerem bodo sodelovali tudi skavti. Sledila bo zakuska in pokušnja domače kapljice. Seveda ne bodo manjkale slaščice, ki jih bodo pripravile vaske gospodinje.

Tradicija izvira iz začetka stoletja, ker so domačini po dograditvi cerkvice leta 1898 priredili na prostoru okoli nje na dan sv. Ivana vasko šagro. Bliza se torej stoletnica postavitve cerkvice. Zato si odbor, ki skrbi za popravila, prizadeva, da bi za svečano obletnico dokončana se notranja ureditvena dela. Obred bo pričel ob 20. uri.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Festival operete

V soboto, 28. t. m. ob 20.30 premiera operete »Vesela vdova« (La vedova allegra). Nastopajo orkester, zbor in balet Gledališča Verdi pod vodstvom Nikse Bareza.

Ponovitve 2., 10., 12. in 15. julija ob 20.30 ter 6. julija ob 18. uri.

Prodaja vstopnic že je v teku pri blagajni gledališča Verdi, urnik: 9-12, 16-19 (tel. 6722500); v teku je tudi predprodaja vstopnic za sledeče operete: »Knežinja cardasa« (od 11. do 27.7.), »V deželi zvončkov« (od 26.7. do 3.8.), »Zizi« (17., 18. in 20.7.), Broadway Memories (22. in 23.7.) ter »Mirlongá Boulevard« (od 7. do 10.8.).

Folkest

Mednarodni festival entične glasbe

V sredo, 26. t. m., začetek manifestacij v Padovi - Arena Romana: nastopili bodo »Boxes of the Lough« in »La piva dal corner«.

GORICA

Mittelmonitor '97

V soboto, 28. t. m., ob 18.30 bo v prostorih goriškega sejma - Spazio Multimedia predstavitev CD plošče »Smarnamisa: Resia Valley Music«; ob 21.30 na glavnem odru glasba in plesi iz Režije.

RAZNE PRIREDITVE

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno Gledališče: danes, 22. t.m., ob 15. uri ponovitev musicala »Elvis«.

Vse predstave so zaradi obnove gledališkega poslopja v hali 7 celovskega sejmišča.

SELE

Pri Kristanu; danes, 22. t.m., ob 16. uri koncert »Spomince« in prijatelji.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stadion Nereo Rocco

V soboto, 5. julija, ob 21. uri v okviru prireditve TriesteSportShow, celovečerni koncert Zucchera. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti 12, pri Publisport v Ul. Diaz 6 in pri Promoservice v Ul. del Monte 15/b.

Bar »Il Posto delle fragole« v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu

V četrtek, 26. t. m., ob 21. uri koncert jazz glasbe na katerem bosta nastopila Andrea Allione in Monica Blazé.

Avditorium Muzeja Revoltella

Jutri, 23. t. m., ob 20.30 recital pianista Marcusa Kretzerja. Na programu Bach-Busoni, Scarlatti, Albeniz in Chopin.

SLOVENIJA

IZOLA

Od 28. t. m. do 30. avgusta se bo na Manzioljevem trgu odvijal festival Mediteran.

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramar - Skulptura v parku: na ogled je razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagnò, v organizaciji Trgovinske zbornice, trž. turistične ustanove, Studia Bassanese Združenja Eos pod pokroviteljstvom tržasko občine, pokrajine in dežele FJK.

Muzej Revoltella: do 31.8. bo ob 90-letnici umetnika Lojzeta Spacala odprta velika razstava. Danes, 21. t.m., ob 17.30 vodeni obisk razstave z dr. Susanno Gregorat.

Konjušnica Miramarskega gradu: na ogled je razstava-laboratorij Bruna Munarija »L'arte di tutti«.

Mestni naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): do 31.8. bo na ogled razstava »Znanost med fantazijo in realnostjo« - stare knjige iz knjižnice mestnega naravoslovnega muzeja.

Grad Sv. Justa - Bastione fiorito: na ogled je skupinska razstava z naslovom: »Secondo Trofeo Paolo Diffidenti«.

Galerija Lipanjepuntin: na ogled so dela S. Etkin, B. Fitzgeralda in N. Guattija. Razstava bo odprta do 10. julija.

Studio d'arte Nadia Bassanese: do 30. t.m., razstavlja Luciano Trojanis. Urnik ogleda: ob torkih, sredo, četrtkih in petkih od 17. do 20. ure.

GORICA

Goriski grad: do 10.8. je na ogled razstava - Albrecht Durer 1471-1528 - stari tiski (od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30).

Pokrajinski muzej na gradu: Peruški zakladi (odprto vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 18. ure).

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni Center Srečka Kosovela

V torek, 24. t. m., ob 19. uri, ob otvoritvi fotografske razstave Maria Magajne, bodo tudi predstavili knjigo Milana Gregorica »Politični ciklon nad Istro«. Avtorja bo predstavil dr. Jože Hocevar.

V torek, 24. t. m., ob 21. uri bo v amfiteatru KC večer s pevskeimi zbori iz zamejstva, Krasa, Postojne in Ilirske Bistrice »Pevski zbori kresni noči«.

PORTOROŽ

Avditorij - letno prizorišče

Danes, 22. t. m., ob 20.30 film »Ti, ti laznivec«.

V torek, 24. t. m., ob 21.30 na portoroški ploščadi promenadni koncert Mladinskega pihalnega orkestra KUD Karol Pahor iz Pirana.

LJUBLJANA

Evropski mesec kulture

Cankarjev dom: danes, 22. t. m., ob 22. uri v Kosovelovi dvorani cikel »Lepota in ekstrema«: nastopil bo Jerome Bel.

SNG Drama: danes, 22. in jutri, 23. t. m., gledališče Neumarkt s predstavo »Sencna domacija v Neumarktu«.

VRBA NA VRBSKEM JEZERU

V Casineumu: jutri, 22. t.m., ob 20. uri koncert Okteta Suha.

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM

Farna cerkev: jutri, 22. t. m., ob 20. uri Schubertova masa v ES-duru op. D950.

GRADEC

Forum Stadtpark (Stadtpark 1): v torek, 24. t. m., ob 20. uri predstavitev mesečnika »Nova revija«.

LJUBLJANA

Evropski mesec kulture

Franciskanska cerkev: v torek, 23. t. m., ob 20. uri koncert Komornega zbora RTV Slovenije.

Slovenska filharmonija: danes, 22. t. m., ob 20. uri otvoritveni koncert Slovenskih glasbenih dnevo. Nastopil bo Simfonični orkester RTV Slovenije.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije: v torek, 23. t. m., koncert Romantic Tria.

NOVA GORICA

Grad Dobrovo

V sredo, 25. t. m., ob 20. uri bosta nastopila Dejan Bravničar (violina) in Mojca Pucelj (klavir).

Casinò Perla

V četrtek, 26. t. m., ob 22.30 koncert pevke Syria.

PULJ

V petek, 13. julija, ob 20. uri bo v puljski Areni koncert Stinga.

Ars Galerija - Katoliška knjigarna (Travnik 25): razstavlja Herman Kosič.

RONKE

Dvojezična občinska knjižnica: do 23. t. m. je na ogled razstava Claudia Giannantasia v organizaciji KD Jadro.

ČEDAD

Galerija Banca Popolare: do 28. t. m. razstavlja Andrej Kosič.

SLOVENIJA

SEŽANA

KC Srečka Kosovela: v torek, 24. t. m., ob 19. uri otvoritev razstave fotografa Maria Magajne »Dela 1944-1955«. Fotografovo delo bosta predstavila dr. Peter Krecic in mag. Primož Lampič.

ŠTANJEL

Spacalova galerija: na ogled je razstava »Maks Fabiani - vizije prostora«.

NOVA GORICA

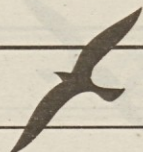
Grad Dobrovo: na ogled je razstava slikarskih del Jaglenke M. Leban in Božidarja Scurka.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: do 30. t.m. razstavlja Sol LeWitt.

Kavarna Karner: odprta je razstava Tatjane Jenko.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugli) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Zverinice iz Režije
20.30 TV dnevnik
20.45 Sportna tribuna
20.55 TV Mozaik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. degli Alpini 91
OPČINE
Telefon: (040) 214871

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.45 Dokumentarec
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00 Variete: L'albero azzurro - Plavo drevo
8.30 Variete: La banda dello Zecchino, vmes nan. Il mondo segreto di Alex Mack
10.00 Aktualna oddaja: Linea verde - Zelena crta
10.45 Masa
11.45 Nabozna oddaja: Sedmi dan
12.00 Angelus in papežev blagoslov
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: La Domenica degli italiani (vodijo Mara Venier, Andrea Roncato, Gian Piero Galeazzi)
15.55 Nad.: Odissea (i. Bekim Femi, 1. del)
18.00 Dnevnik
18.10 Dresura: Pavarotti International, vmes aktualna oddaja A bordo campo (vodijo Gianni Minà)
19.50 Vremenska napoved
19.00 Variete: XI. Festival magije (2. del)
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 Sportne vesti
20.45 Film: Marito a sorpresa (kom., ZDA '94, r. L. Mimoy, i. Patricia Arquette, Joseph Gordon Lewis)
22.30 Dnevnik
22.40 Aktualna oddaja: TV7 (vodijo R. Tamberlich)
23.40 Aktualno: Sanremo Rock

RAI 2

6.50 Variete: Scanzonatissima
7.10 Nad.: La traidora
8.15 Film: Dolce novembre (dram., ZDA '68)
10.00 Dnevnik
10.05 Nedeljski Disney, vmes risanke in nan.: Zarek lune za Dorothy Jane, 11.35 Quel pasticcione di papà, vmes (11.30) dnevnik, 12.00 dnevnik
12.05 Nan.: Buongiorno professore
13.00 Dnevnik, 13.20 Tg2 Motori, 13.30 Telecamere (vodijo Anna La Rosa)
14.00 Film: Il ladro di Bagdad (fant., It.-Fr. '60)
15.30 Aktualno: Cercando cercando
17.00 Film: Il suo nome è Donna Rosa (kom., It. '69)
18.50 Sredozemske igre: sabljanje, kanu
19.40 Sport: Domenica Sprint
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 Variete: Carosello - Puccini si nasce (vodijo Ambra)
22.30 Variete: Macao
23.15 Dnevnik, vreme
23.35 Zidovska kultura
0.05 Variete: Supergiovani

RAI 3

6.00 Variete: Fuori orario
8.30 Koncert Telecom
9.15 TV film: Ad ogni costo (dram., ZDA '91)
10.50 Dok.: V kraljestvu zivali
12.30 Aktualno: Fermata d'autobus
13.05 Dok.: Geo magazine
13.25 Jadranje: Giro d'Italia
14.00 Deželni dnevnik, 14.15 dnevnik
14.25 Glasba: Tour z Lauro Pausini
14.55 Sport: EP v atletiki, super league, 16.30 Sredozemske igre
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti in sport
20.00 Variete: Blob
20.40 TV film: Il conto Montecristo (dram., It. '96, r. U. Gregoretti, i. C. Salani)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
23.00 Sportna nedelja, vmes IP v veslanju
23.55 Dnevnik, vreme
0.05 Sredozemske igre: kanu, judo, vaterpolo, sabljanje
1.05 Variete: Fuori orario
1.40 Film: La via del cibo

RETE 4

6.00 Nan.: Wings, 6.20 Sodnik ponomi, 6.40 A cuore aperto, 7.30 Per amore della legge, 8.25 Pregled tiska
9.00 Nedeljski koncert
10.00 Masa
10.45 Aktualno: La domenica del villaggio (vodijo Davide Mengacci), vmes (11.30) dnevnik
12.30 Variete: Fatto in casa
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Film: Il gladiatore di Roma (pust., It. '62)
16.00 Glasba: Musica, maestro!
18.20 Nan.: Colombo
18.55 Dnevnik in vreme
20.35 Variete: Bravo bravissimo (vodijo M. Bongiorno)
22.40 Film: Un'avventura terribilmente complicata (dram., VB '95, i. Hugh Grant, A. Rickman)
1.05 Nedeljski koncert
2.05 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.450 Nan.: Love Boat, 9.45 Cosby indaga (i. Bill Cosby, Rita Moreno), 11.45 Nonno felice (i. Gino Bramieri)
12.15 Glasba: Superclassifica Lestvica LP (vodijo Laura Freddi)
13.00 Dnevnik
13.30 Nan.: Mr. Bean
14.00 TV film: Il principe del deserto (pust., It. '90, r. Duccio Tessari, i. Carol Alt, Kabir Bedi)
16.00 Nan.: Cascina Vianello (i. Raimondo Vianello, Sandra Mondaini, Paola Barale)
18.00 Nan.: Caro maestro (i. Marco Columbro, Elena Sofia Ricci)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 TV film: La voce del cuore (dram., It. '95, i. Gianni Morandi, Mara Venier)
22.45 Aktualna oddaja: Target (vodijo Gaia De Laurentiis)
23.15 Aktualna oddaja o modi: Nonsolomoda
23.45 Aktualna oddaja: Arte e Gnocchi alla Biennale
0.20 Nocni dnevnik
0.30 Film: Il dottor Stranamore (kom., VB '64, r. Stanley Kubrick, i. Peter Sellers, George C. Scott)

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter varieteja Bim Bum Bam
9.25 Variete: Magazine, 9.55 La nostra inviata Manuela, risanke
10.40 Variete: Sorridi, c'è Bim Bum Bam, risanke
11.00 Aktualno: Ciak junior
11.15 Nan.: Phenom
12.00 Sport: Grand Prix
12.25 Odprti studio
13.15 Glasba: Paola Turci
13.20 Aktualno: Hotel California
14.00 Nan.: Agli ordini papà (i. Gerlad McRaney)
16.30 Film: La finestra sul delitto (krim., ZDA '84, i. H. Thomas, D. Coleman)
18.30 Nan.: Star Trek
19.30 Odprti studio, vreme
19.50 Aktualno: Fatti e misfatti
20.00 Nan.: Happy Days
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger (i. Chuck Norris, C. Gilyard jr.)
22.30 Film: Rimini Rimini - Un anno dopo (kom., It. '88, i. R. Montagnani, A. Roncato, E. Brigliadori)
0.30 Italija 1 sport
1.35 Film: Signorina Giulia (kom., It. '93, i. Isa Danieli, A. Occhipinti)

TELE 4

19.30 22.00 Dogodki in odmevi
14.45 Nad.: La ribelle
17.00 Film: I promessi sposi
20.30 Appesi a un filo
21.15 Film: Gunga Din
22.40 A tu per tu
23.10 Non siamo mica americani
0.00 Film

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.30, 0.20 dnevnik, 13.15, 19.50 Sport
12.15 Nan.: Free Spirits, 13.05 Booker
14.00 Avtomobilizem
16.00 Cartoon Network Sunday (vodijo Emanuela Panatta in Giuseppe Rispoli)
18.15 TMC Race
19.30 Montanellijska nedelja
20.30 Nogomet: Pokal Amerike
21.00 Nogomet: Pokal Amerike (finale), 0.00 Cetrtfinale

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.20 Včeraj, danes, jutri
8.25 Ozare (ponovitev)
8.30 Otroški program: Dok. nan. Mednarodna izmenjava otrok, 8.50 Živ zav, 9.40 Dodojeve dogodivščine
9.45 4 X 4
10.10 Koncerti za mlade
11.00 Dok.: Rojen med divjimi zivalimi (Fr., 4. del)
11.30 Obzorja duha
12.00 Dlan v dlani
12.30 Nedeljska reportaža
13.00 Poročila
13.05 Ljudje in zemlja
13.35 Videostrani
13.55 Planet In
15.15 Film: Other Side of Mountain II. (ZDA)
17.00 Obzornik
17.10 Nan.: Otroški svet (ZDA, i. J. Duffy, G. Clooney)
17.40 Po domače
19.00 Včeraj, danes, jutri
19.05 Risanka, 19.15 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme
19.45 Sport, Zrcalo tedna
20.10 Zoom
21.15 Očetje in sinovi
22.00 Včeraj, danes, jutri
22.05 Poročila, vreme
22.20 Filmi J. Cassavettes: Shadows

Koper

15.00 Euronews, 16.30 Ameriški avtorji: Stephen Crane
17.00 Peter Pan Club, 17.30 Baba Malu
18.00 Kam vodijo naše stezice
19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vreme
19.20 Nan.: Dragnet, 19.45 Vesolje je...
20.30 Istra in..., 21.00 Nan.: letenci zdravniki
21.50 Vsedanes - TV Dnevnik, vreme
22.05 Globus, 22.35 Folkest '95
TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vse, kar se vam bo v prihodnjem tednu dogajalo, bo imelo velik vpliv na vas. Izredno občutljivi boste. Hitro se boste navdušili, prav tako hitro boste tudi razočarani.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Nastopil je pravi čas za spremembe. Če se spuščate v kar koli novega, se boste v tem tednu dokaj hitro in brez težav prilagodili spremembam. Izredno cenjeni boste zaradi vašega humorja.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Pred vami je delaven teden. Od sebe boste dali vse, kar morete. Dejavnosti boste fizično in psihično. Ne boste se sprostili, zato se boste počutili kot ujeta ptica. Bolel vas bo vrat.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Kar trije planeti v ozvezdju raka vam prinašajo veliko pozitivne energije. Tako doma kot v službi vam bo uspelo tok dogodkov preusmeriti sebi v prid.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zdi se, kot da se je vsa teža tega sveta zgrnila na vas. Pa ni tako hudo! Res pa je, da je pred vami teden, ko boste razmišljali o marsičem. Sprejeli boste morda pomembne odločitve.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Čeprav dajete vzvisen in nezainteresiran videz, ste veseli stikov z ljudmi. Zelate si, da bi vas drugi opazili sami od sebe in vas potegnili ven iz vašega sveta.

TEHNIKA 23. 9. - 22. 10.: Prihodnji teden vam ne bo ravno pisan na kožo. Težko boste nasli ravnotežje med delom in zabavo. Čustveno boste izmučeni, saj si nalagate preveč odgovornosti.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V sebi boste začutili veliko dinamične energije. Izkoristiti boste hoteli vsako minutko prostega časa, saj vas bo vlekel na sto koncev in krajev. Uživali boste.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zadnje case ste nekam muhasti, pa se sami dobro ne veste zakaj. Nekaj vas gloda in vam ne da miru. Pustite, da vas vodi želja in ne skušajte vsega razumeti.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Čeprav le redko spregovorite o svojih čustvih, ste v resnici zelo ranljivi in nezni. Vsaka težava v krogu družine vas močno prizadene. Preprirov ne boste trpeli.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Na delovnem mestu se razdajate, saj hočete vsako delo narediti čim bolje. Ne bodite presenečeni, če bodo sodelavci prezrli dosežke vašega truda. Zavidajo vam uspeh.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ste v odlični formi. Obvladali boste vsak položaj, v katerem se boste znašli. Vse lilo vas bo, ker bodo tudi drugi začeli nekoliko bolj ceniti vaše sposobnosti. Bolj samozavestni boste.

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Veseli tobogan; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za; 18.05 Igra; 18.35 Zborovska glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Kulturne prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.35 Gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Stergo ergo; 13.00 Športno popoldne, zimzelene melodije, novice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.50 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 8.05 Na poljani jutro; 9.00 Maša; 10.05

Orkestri in solisti; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.00 Simf. orkester RTV Slovenija; 22.05 Literarni portret; 22.30 Vokalno-instrumentalna glasba; 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.6 - 98.1 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 8.00 Otvoritev; 8.15 OKC obveščajo; 8.50 Reklama za Nedelo; 9.00 Za zdravje; 9.00 Kmetijski nasvet; 9.30 Glasb. reportaža; 10.10, 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du, jes?!; 14.30 - 19.00 Na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večer večnozele-nih melodij; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.00 Opereta; 9.00 Kulturna poročila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima;

14.00 Lestvica LP; 15.15 London Calling; 16.00 Ferry sport; 18.00 Smešne zgodbe; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in Sport.

Radio Trst A

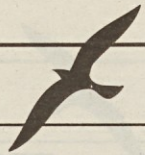
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Gozdna pravljica (M. Tavčar Zelinka, r. A. Rustja); 10.20 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabozna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Kako srečen bi bil, če bi ti razumela te moje besede (S. Vuk, i. T. Kuntne, r. J. Babič); 15.00 Iz Krajev-nih stvarnosti: Iz naših prireditelj, nato Glasbeni predah; 17.00 Poročila, nato Šport in glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zmo v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska mati-neja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koroška

6.00-7.00 Dobro jutro, Koroška! - Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (rektor J. Kopeinig); 18.00-18.30 6 X 6.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Zverinice iz Rezije
20.30 TV DNEVNIK
20.50 Sportna tribuna

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Unomatina (vodi Melba Ruffo), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.35, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
10.00 Film: Heidi/Son tornata per te (kom., It. '53, r. L. Comencini, i. E. Sigmund, H. Gretler)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja o vrtarstvu: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)
11.30 Dnevnik
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Gospa v rumenem Nefertarijin kip (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Dokumenti: Passaggio a Nord-Ovest
15.20 Sedem dni v Parlamentu
15.50 Mladinski variete Poletni Solletico, vmes risanke in nan. Boy meets world - Ljubi, ne ljubi (vodita E. Ferracini, Mauro Serio)
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualna kronika v oddaji: Italia sera - Italija zvečer (vodi Luca Giurato)
18.45 Variete: Luna Park (vodi Fabrizio Frizzi)
19.20 Vreme, dnevnik in sport
20.35 Variete: La zingara (vodi Cloris Brosca)
20.50 Film: Un mercoledì da leoni (dram., ZDA '78, i. Gary Bussey, Patti D'Arbanville, William Katt)
23.00 Dnevnik
23.05 Dokumenti: Kremeljski arhivi (vodi Arrigo Levi)
0.00 Nočni dnevnik
0.30 Aktualno: Tempo

RAI 2

7.10 Nad.: La traidora
7.50 Variete za najmlajše
9.50 Protestantizem
10.20 Rubrika o zdravju
10.35 Nad.: Quando si ama, 11.00 Santa Barbara
Dnevnik
11.45 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba, 13.45 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
15.25 Nan.: Bonanza
16.15 17.15 Dnevnik
17.20 Nan.: Zdravnik med medvedi, 18.10 Vreme
Dnevnik in sport
18.15 Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.00 Nan.: Hunter
19.50 Komični filmi S. Laurela in O. Hardyja
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 TV film: Inspektor Derrick - Sladko mascevanje - Prepovedan teritorij (i. H. Tappert, U. Monn)
23.05 Variete: Macao
23.30 Dnevnik, vreme, 0.05 Dances v Parlamentu, 0.20 nočni sport
0.30 Aktualno: Telecamere

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Koncert
9.20 Film: Non mi muovo (kom., It. '43)
10.30 Aktualni odd.: Tempo - Avtorske zgodbe, 11.00 Grand Tour (vodi M. Damato)
12.00 Dnevnik
12.15 Aktualno: Telesogni
14.00 Dezelne vesti, dnevnik, vreme, 14.50 Znanstveni dnevnik, Tgr Evropa
15.30 Sportno popoldne: nogomet C lige, 16.00 Sredozemske igre
17.50 Vremenska napoved
18.00 Nad.: In nome della famiglia, 18.30 Un posto al sole
19.00 Dnevnik, dezelne vesti, deželni sport
20.00 Aktualno: Od 20-ih do 20-ih, 20.15 Blob
20.50 Aktualna odd. o nepojasnjenih pojavih: Misteri
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Glasba: Sir P. McCartney in Fabio Fazio
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare
6.50 Film: Tarzan, il re della giungla (pust., ZDA '58)
8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 10.00 Perla nera, 10.30 I due volti dell' amore, 11.00 Regina, 11.45 Milagros, vmes (11.30) dnevnik
12.45 Nan.: Hija v preriji
13.30 Dnevnik
14.00 Nad.: Sentieri - Steze
15.35 Film: Umberto D (dram., It. '52, i. C. Battisti)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto! - Cena je prava
Dnevnik in vreme
18.55 Variete: Game Boat
20.35 Oddaja o zdravju: Es l'essenza della vita
22.40 Film: Le montagne della luna (pust., ZDA '89, i. P. Bergin, Ian Glen)
1.20 Pregled tiska
1.40 Film: Le fate (kom., It. '60, i. M. Vitti, R. Welch)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
9.00 Nan.: Wonder Woman, 10.00 La donna bionica, 11.00 V osmih pod isto streho
11.30 Aktualno: Forum - Sodisce (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Dylan Neale)
14.10 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in ženske (vodi Maria De Filippi)
15.30 TV film: L' amore non muore mai (dram., ZDA '93, r. R. Holcomb, i. L. Wagner, Shelley Long)
17.30 Nan.: Blondinka za oceta
18.00 Aktualna kronika: Verissimo (vodita Cristina Parodi, Enrico Papi)
18.45 Variete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Paperissima Sprint (vodi Michelle Hunziker)
20.50 Film: ... Altrimenti ci arrabbiamo (kom., It. '74, i. Terence Hill, Bud Spencer, John Sharp)
22.45 Dnevnik
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.30) dnevnik

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.15 Nan.: A-Team, 10.15 Magnum P.I.
Aktualno: Planet
11.30 Nan.: Mc Gyver
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Happy Days
13.55 Variete za najmlajše: Ciao Ciao Parade in risanke Street Shark
14.35 Varieta: Colpo di fulmine
15.00 Nan.: Alta marea
16.00 Variete za najmlajše, risanke, 17.25 Giovani intraprendenti
17.30 Nan.: Prvi poljubi, 18.00 Helene in njeni prijatelji
18.30 Odprti studio, vreme, 18.50 Sport studio
19.00 Nan.: Baywatch Nights
20.00 Variete: Edizione straordinaria! (vodi Enrico Papi)
20.30 Odprti studio (vodi A. Cecchi Paone)
20.45 Film: Un incontro al buio (dram., ZDA '95, i. Kim Delaney, Jack Scalia)
22.45 Variete: Facciamo cabaret (vodi Claudio Bisio)
0.15 Sport: Rally
0.45 Fatti e misfatti
0.55 Italija 1 sport

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
14.45 Nad.: La ribelle
17.00 Film: Piccole donne
19.00 Ponedeljkov Zoom
20.35 Poletna sportna oddaja
21.05 Film: Roma città aperta
23.30 Zoom
0.30 FBI

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.20, 20.20 Sport
9.05 Nanizanka
10.30 Due come voi
14.00 Film: Come sposare una figlia (kom., ZDA '58)
16.00 Variete: Tappeto volante
17.25 Nogomet: Pokal Amerike
20.10 Blink
20.30 Film: Le ali delle aquile (biog., ZDA '57)
23.00 Film: Il viziuetto dell' onorevole (kom., Fr. '76)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.30 Euronews
9.20 Včeraj, danes, jutri
9.25 Videoring
9.55 Tedenski izbor: nan. Otroški svet (ZDA, 2. ep.)
10.25 Film: Gospod Deeds gre v mesto (ZDA)
Za TV kamero
12.20 Utrip
12.30 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.05 TV igrice: Hugo (pon.)
13.40 Tedenski izbor: Zoom, 14.40 Ljudje in zemlja
15.10 Očetje in sinovi
15.55 Dober dan, Koroska
16.25 TV prodaja
16.55 Videostrani
17.00 Obzornik
17.10 Otroški program: Radovedni Taček: Skarje
17.25 Dokumentarna nanizanka: Mejniki (Nemčija)
17.40 Cevlji
18.00 Po Sloveniji
18.30 O naravi in okolju tokrat nekoliko drugače
18.40 TV igrice: Lingo
19.05 Včeraj, danes, jutri
19.10 Risanka
19.15 Zrebanje 3 X 3
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.05 TV konferenca
21.00 Oddaja o turizmu: Homo turisticus
21.20 Osmi dan
21.55 Včeraj, danes, jutri
22.00 Odmevi, vreme, sport
22.45 Film: Prizgi v meni strast (Spanija, 1994, r. Jose Miguel Ganga, i. Miguel Bosé, Emma Suarez, Juan Luis Galiardo)
0.05 Osmi dan (pon.)
0.35 Videoring
1.05 TV jutri, videostrani

Koper

15.00 Euronews
16.20 Nanizanka: Leteci zdravniki
17.00 Istra in..., 17.30 Globus
18.00 Program v slovenskem jeziku: Studio 2 sport
18.45 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport
19.25 Vsedanes aktualno, 20.00 Dok. oddaja: Beyond
20.30 Nan.: Joe Forrester
21.25 Dokumentarna oddaja: Umetniki v svet
21.35 Evropski kulturni magazin: Alica
22.05 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme
22.20 Euronews
22.30 Program v slovenskem jeziku: Oddaja o zamejskem sportu in sportnikih - Sportel, 23.15 Studio 2 sport

RADIO**Slovenija 1**

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Kultura je...; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Varnostna kultura; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 Kultura; 18.30 Minute za...; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotocja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.45 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost; 14.00 Drobčinice; 14.40 Modne novosti; 15.30 DIO, vmes šport, vreme; 17.00 Glasba ob 5-ih; 17.35 Obvestila; 18.00 Vroč stol; 18.50 Črna kronika; 19.30 Popolarnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 9.55 Koledar

EMK; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Baročni koncert; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO; 16.05 Divertimento; 16.45 Ekonomska politika; 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Kulturni globus; 18.15 Slov. glasb. ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.30 Komorni studio; 23.00 Akustična podoba ljubljane.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Osmrtnice; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Reggae glasba; 11.00 Intervju; 11.30 Aktualnosti; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.00 Iz parlamenta; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Glasba in informacije; 19.00 RD RASLO; 20.00 Odd. za dijake in študente Bla bla radio; 19.30 Večni program; 22.00 Zrcalo dneva - Prenos RS; 21.00-0.00 Glasba.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.15 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Sigla

single; 11.30 Souvenir d' Italy; 12.55 pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.55 Locandina; 16.00 E.. state freschi; 18.45 Istrske legende; 19.20 Sigla single; 19.45 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Iz četrtkovih srečanj, nato Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Vnuki (L. Adamič, prip. A. Ćurent, r. M. Sosič, 7.); 9.40 Iz roda v rod; 10.30 Intermezzo; 11.45 V središču pozornosti; 12.40 Zborovska glasba; 13.00 Dnevnik, nato Orkestri; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Znanstveno raziskovanje: Izzivi postindustrijske družbe, nato Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koroška

6.08-7.00 Kratki stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

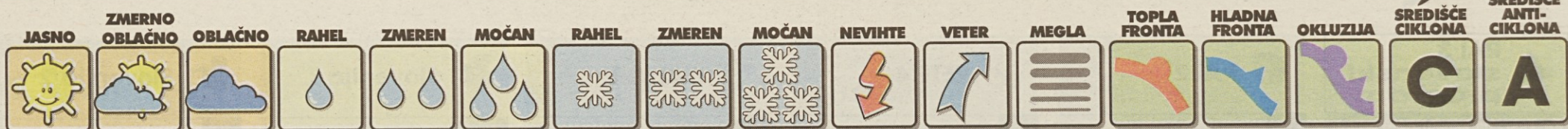
Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo ter osrednjim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je dosegla Alpe in bo ponoči presla Slovenijo. Pred njo priteka k nam z jugozahodnimi vetrovi topel in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 5.21 in
zatone ob 20.52.
Dolžina dneva 15.30.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 22.30 in
zatone ob 7.29.

MORJE

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 22,4
stopinje.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo obremenjen. Pojavile se bodo značilne težave, kot so slabo počutje, utrujenost, potrlost, razdražljivost in nemir. V krajih s sončnim vremenom se bo pojavila tudi toplotna obremenitev.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	23	2000 m	11
1000 m	19	2500 m	7
1500 m	15	2864 m	5

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.20 najnižje -68 cm, ob 11.59 najvišje 39 cm, ob 17.24 najnižje -17 cm, ob 23.06 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 5.55 najnižje -65 cm, ob 12.40 najvišje 39 cm, ob 18.11 najnižje -15 cm, ob 22.45 najvišje 40 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Slovenija: Danes bo večinoma sončno. V hribovitih svetu bo občasno rahlo deževalo. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 20, najvišje dnevne od 21 do 29 stopinj Celzija. Sosednje pokrajine: Poslabšanje vremena z nevihtami bo zajelo tudi sosednje pokrajine. Ob Jadranu po pihal jugo.

JUTRI

V ponedeljek in torek bo spremenljivo do pretežno oblačno s pogostimi padavinami, predvsem plohami in nevihtami. Hladneje bo.

Ko se vam mudi

HIT RESTAVRACIJA TRIGLAV, Nova Gorica

Da se vam mudi? Pa kaj - vstopite v Restavracijo Triglav v Novi Gorici in muja bo hitro mimo!

Če Restavracije Triglav v Novi Gorici ne bi bilo, bi si jo morali izmisliti. Leži v neposredni bližini novega novogoriškega letnega bazena. Triglav je predvsem priljubljena restavracija ljudi, ki jim čas ne dopušča daljše odsotnosti iz mesta.

Prijetno urejeno restavracijo radi obiščejo gostje, ki želijo imeti vikend zares prost in zato zaupajo kuharskim mojstrom Triglava. V Triglav radi zavijejo tudi študentje.

Restavracija Triglav poskrbi tudi za živo glasbo in organizacijo praznovanja osebnih ter drugih praznikov.

Triglav je na vrhu! Takšna je tudi kakovostna ponudba restavracije Triglav: klasična jedila in raznovrstne pizze. Saj veste: kjer mladi radi naročijo pizzo, že mora biti dobra...

Povprašajmo kuharske mojstre Restavracije Triglav, kaj priporočajo gostom ob vikendih! Takole pravijo: ob sobotah in nedeljah svetujemo "praznično kosilo" ali pa morda Hit - pizzo s kraškimi pršutom in gobami.

Hit Restavracija Triglav
Cankarjeva 12, 5000 Nova Gorica, Slovenija
Tel: 00386 / 65 23959

HIT Hoteli Igralnice Turizem

C. IX. korpusa 35, 5250 Solkan, Nova Gorica
tel. 00 386 65 28 221, 27 258 (prodajna služba)
fax 00 386 65 26 430